

Thuis in de gemeente Bergen

Doen wat nodig is, met hart voor elkaar



“Wij zijn thuis in onze gemeente en zetten ons in om dat thuisgevoel voor iedereen te versterken. Een groene en gezonde leefomgeving, zoals de Maasduinen, draagt bij aan dat thuisgevoel, het welzijn en de kwaliteit van leven van onze inwoners.

Wij doen wat nodig is voor onze inwoners, zonder omwegen, en altijd met oog en hart voor de mensen die het aangaat.”

De titel van ons verkiezingsprogramma 2026-2030, vat samen waar de PK voor staat.

Wij voelen ons thuis in onze dorpen en kennen de mensen, de kansen en de zorgen die hier leven. Dat thuisgevoel willen we versterken: een gemeente waar iedereen zich gezien en gehoord voelt.

Wij geloven in doen wat nodig is, nuchter, eerlijk en met beide voeten op de grond. Geen loze beloften, maar concrete daden die onze gemeenschap vooruithelpen.

En we doen dat altijd met hart voor elkaar: met oog voor wie hulp nodig heeft, met waardering voor wie zich inzet, en met vertrouwen in de kracht van samen.

Zo bouwen we aan een sterke, groene, gezonde én toekomstgerichte gemeente Bergen (L).

HOOFDSTUK 1 THUIS IN JOUW DORP: SAMEN LEVEN EN DOEN, MET HART VOOR ELKAAR 4

DE SAMENLEVING KAN HET EN DE GEMEENTE HELPT MEE	4
THUIS IN JOUW DORP – ONTMOETEN EN VAN ELKAAR LEREN	5
SPORT EN BEWEGEN DICHTBIJ ÉN VOOR IEDEREEN	7
DE TOEKOMST VAN DEN ASSELDONK	8
RUIMTE VOOR ONTMOETING, EEN RUIMHARTIG EVENEMENTENBELEID	9

HOOFDSTUK 2 THUIS IN EEN GEMEENTE VAN GELIJKE KANSSEN EN VERBONDENHEID 11

THUIS IN BERGEN, SAMEN TEGEN ARMOEDE EN SCHULDEN	11
THUIS IN BERGEN, SAMEN STERKER DOOR ZELFREDZAAMHEID EN KANSSEN VOOR IEDEREEN	13
THUIS IN DE GEMEENTE BERGEN, TOEGANKELIJK EN INCLUSIEF VOOR IEDEREEN	14

HOOFDSTUK 3 EEN VERTROUWD THUIS: ZORG OP MAAT EN AANDACHT VOOR ELKAAR 17

VAN ZORG NAAR GEZONDHEID: SAMEN WERKEN AAN WELZIJN	17
STERKE CONSULENTEN, BETROUWBARE ZORG	18
SENIOREN: WAARDIG OUDER WORDEN IN DE GEMEENTE BERGEN	19
WERK GEEFT KRACHT, MEEDOEN GEEFT BETEKENIS	21
SAMEN STERK IN DE BUURT	22

HOOFDSTUK 4 GROEIEN EN DROMEN, EEN THUIS VOOR JONGEREN 23

SAMEN STERK VOOR GEZOND OPGROEIEN	23
JONGVOLWASSENEN EN SCHULDEN – VROEG ERBIJ, SAMEN ERUIT	24
PLEZIER, STEUN EN TOEKOMST: INVESTEREN IN ONZE JEUGD	24
KINDEREN EN (V)ECHTSCHIEDINGEN	26
STERKE GEMEENSCHAP, BETROKKEN OUDERS	27
SAMEN OPVOEDEN, SAMEN ZORGEN	27
MAATSCHAPPELIJK WERK JEUGD EN GEZIN OP SCHOOL	28
INCLUSIEF ONDERWIJS: SAMEN ZORGEN VOOR ELK KIND DICHTBIJ HUIS	29
EEN MODERNE SCHOOL EN MULTIFUNCTIONELE GYMZAAL VOOR SIEBENGEWALD	29
STRAATCOACHES IN DE GEMEENTE BERGEN: EFFECTIEF, BETROKKEN EN DESKUNDIG	30

HOOFDSTUK 5 WONEN, EEN FIJN EN BETAALBAAR THUIS VOOR IEDEREEN 32

BOUWEN AAN DORPEN VOOR IEDEREEN	32
INVESTEREN IN DE TOEKOMST VAN JONGEREN	33
LEVEN, WONEN EN VERBINDEN MET DE NATUUR	34
WONEN MET KANSSEN: FLEXIBEL, SLIM EN DICHTBIJ	35
LEEFBAARHEIDSFONDS VOOR EEN BETER THUIS	36
VAKANTIEPARKEN: RECREATIE EN FLEXIBEL WONEN	37
HUISVESTING EERLIJK EN GEBALANCEERD	38
VAN VISIE NAAR UITVOERING, DE REGIEROL VAN DE GEMEENTE	39

HOOFDSTUK 6 THUIS IN DE MAASDUINEN: NATUUR, LANDSCHAP EN LEEFOMGEVING 40

BESCHERMEN WAT ONS THUIS MAAKT	40
SAMEN ZORGEN VOOR GROEN DAT VERBINDT	42
MET RESPECT VOOR ONZE GROND, BOUWEN AAN MORGEN	43
VEILIG EN VLOT ONDERWEG, MET HART VOOR ELKAAR	45

HOOFDSTUK 7 EEN TOEKOMSTBESTENDIG THUIS: VANDAAG DOEN WAT MORGEN TELT 48

WATERBEHEER EN -KWALITEIT	48
BODEM, LUCHT, AFVAL, GELUID EN GEUR	50
DUURZAAMHEID EN KLIMAAT	52
EEN SCHONE, ZORGZAME EN SAMENREDZAME LEEFOMGEVING	53

HOOFDSTUK 8 DOEN WAT NODIG IS VOOR ECONOMIE, LANDBOUW EN TOERISME 55

KWALITEITSTOERISME IN HET HART VAN DE MAASDUINEN	55
AANPAKKEN VAN PARKEERPROBLEMATIEK IN HET BUITENGEBIED	57
BOEREN MET TOEKOMST IN EEN VITAAL LANDSCHAP	57
NIEUWE TOEKOMST VOOR STOPPENDE BOEREN	59
DETAILHANDEL – STERKE WINKELS, LEVENDIGE DORPEN	60
BEDRIJVENTERREIN – RUIMTE VOOR DUURZAAM ONDERNEMEN	61

HOOFDSTUK 9: HET HART VAN DE GEMEENTE: TRANSPARANT, BETROKKEN EN STERK 63

BETROKKENHEID BEGINT BIJ COMMUNICATIE	63
PARTICIPATIE: SAMEN MAKEN WE BELEID DAT WERKT	64
POSITIEVE GEZONDHEID VOOR IEDEREEN, IN ALLE DOMEINEN	65
VERANTWOORDE FINANCIËLE KEUZES VOOR EEN STERKE GEMEENTE	66
STERKE SAMENWERKING VOOR EEN GEZONDE EN VEERKRACHTIGE REGIO	67
VEILIGHEID VOOR IEDEREEN: BESCHERMD, VOORBEREID EN VERBONDEN	68
SLIMME TECHNOLOGIE VOOR EEN TOEKOMSTGERICHTE GEMEENTE	69

Hoofdstuk 1 Thuis in jouw dorp: samen leven en doen, met hart voor elkaar

De kracht van onze gemeente ligt in de mensen die hier wonen, werken en zich inzetten voor hun dorp. De PK gelooft dat een gemeente niet alles zelf hoeft te organiseren, maar wel moet luisteren, ruimte bieden aan goede ideeën en ondersteunen waar nodig. Wanneer inwoners, verenigingen en organisaties samenwerken, bloeit het dorpsleven, ontstaan waardevolle ontmoetingen en groeit de sociale verbondenheid.

Daarom zetten wij in op het versterken van deze samenwerking: door extra steun voor initiatieven die het gemeenschapsgevoel bevorderen, door nieuwe verbindingen te leggen en door te vertrouwen op de kracht van onze inwoners. Verenigingen en stichtingen vormen het kloppend hart van onze dorpen en verdienen alle ondersteuning om ontmoetingen, betrokkenheid en gemeenschapszin te laten bloeien.

“Thuis’ gaat verder dan een huis: het is het dorp waar je je burens kent, gezien wordt, kunt meedoen en elkaar helpt.”

Kunst, cultuur en educatie spelen hierin een centrale rol. Ze verbinden generaties, bieden zingeving en versterken het sociale netwerk. Bibliotheken, multifunctionele centra en dorpsruimtes zijn essentiële ontmoetingsplekken die we toegankelijk en levendig willen houden, samen met vrijwilligers en lokale makers. Sport en bewegen zijn meer dan fysieke activiteiten: ze verbinden mensen, versterken saamhorigheid en dragen bij aan een gezonde en veerkrachtige samenleving.

De PK wil een gemeente waarin ontmoeting, initiatief en samenwerking centraal staan. Een gemeente die vertrouwt op haar inwoners, regels werkbaar maakt, sociale cohesie stimuleert en voorzieningen dichtbij huis houdt. Zo bouwen we samen aan dorpen waar iedereen zich thuis voelt, waarin cultuur, sport en gemeenschapsleven bloeien, en waar het gemeenschapsgevoel vanzelfsprekend is. Samenleven doe je niet alleen. Samen maken we onze dorpen sterker.



De samenleving kan het en de gemeente helpt mee

De PK gelooft dat de kracht van onze gemeente vooral in de samenleving zelf ligt. De gemeente hoeft niet alles zelf te organiseren, maar moet wél luisteren, ruimte geven aan goede ideeën en helpen waar dat nodig is. Wanneer inwoners, verenigingen en organisaties samenwerken, bloeit het dorpsleven, ontstaan waardevolle ontmoetingen en groeit de sociale verbondenheid. PK Bergen (L.) gelooft dat juist deze samenwerking versterkt moet worden: met extra steun voor initiatieven die het gemeenschapsgevoel bevorderen, met nieuwe verbindingen via een gebiedsmakelaar en met vertrouwen in de kracht van onze inwoners.

Extra steun voor sociale verbondenheid

Verenigingen en stichtingen vormen daarbij het kloppend hart van onze dorpen. Dankzij hun inzet bloeit het verenigingsleven, ontstaan ontmoetingen en groeit de onderlinge betrokkenheid. Met het nieuwe subsidiebeleid is hiervoor al een stevige basis gelegd, maar PK Bergen (L.) wil verder gaan. Initiatieven die expliciet bijdragen aan sociale verbondenheid, het tegengaan van eenzaamheid, het versterken van gemeenschapsgevoel en het verbinden van generaties, verdienen extra steun. Denk aan

dorpsmaaltijden, intergenerationele projecten, laagdrempelige culturele evenementen of mantelzorg- en burenhulpnetwerken.

Een gemeente die durft te vertrouwen op haar inwoners

Mensen weten zelf het beste wat er nodig is in hun dorp. De gemeente hoort dan te ondersteunen: niet met dikke plannen en bureaucratie, maar met praktische hulp, meedenken en meedoen. De PK steunt daarom ook onze dorpsraden, die zich met hart en ziel inzetten voor leefbare dorpen en betrokken inwoners. Zo blijft de gemeente Bergen een plek waar iedereen zich thuis voelt.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Ruimte en ondersteuning voor lokale initiatieven, met praktische hulp en kleine subsidies;
- Extra steun voor projecten die sociale verbondenheid, ontmoeting en gemeenschapsgevoel versterken;
- Het versterken van vrijwilligerswerk en verenigingen die het kloppend hart van de dorpen vormen;
- Duurzame en praktische deel- en leeninitiatieven die sociaal en milieuvriendelijk zijn;
- Actieve betrokkenheid van inwoners bij het verbeteren van leefbaarheid en veiligheid in hun eigen dorp;
- Het initiëren van jaarlijkse contacten met de Dorpsraden onderling en die tussen Dorpsraden en gemeenteraad;

PK Bergen (L.) gelooft in dorpen waar inwoners zelf het verschil maken, elkaar ontmoeten en samen zorgen voor een leefbare, sociale en veerkrachtige gemeenschap. De gemeente ondersteunt waar nodig, zodat initiatieven van onderop kunnen bloeien en dorpen een thuis blijven waarin hart voor elkaar en betrokkenheid vanzelfsprekend zijn.



Thuis in jouw dorp – ontmoeten en van elkaar leren

In Bergen zorgt kunst, cultuur en educatie voor verbinding, veerkracht en zingeving. De PK vindt het belangrijk dat culturele initiatieven zichtbaar en levendig blijven, dat de bibliotheek een plek van ontmoeting en ondersteuning is voor iedereen, en dat multifunctionele centra en dorpsruiskamers toegankelijk en versterkt worden. Samen met vrijwilligers, lokale makers en bewoners willen we de dorpen bruisend, inclusief en betrokken houden.

Kunst en cultuur zichtbaar en levendig houden

De afgelopen periode heeft de Kunst- en Cultuurmakelaar van de gemeente Bergen mooie stappen gezet om kunst en cultuur op de kaart te zetten. Door lokale makers en initiatieven te verbinden, nieuwe ideeën te stimuleren en cultuur letterlijk en figuurlijk een podium te geven, is er nieuw leven geblazen in het culturele landschap van alle dorpen in onze gemeente. De PK ziet daarnaast kansen om kunst en cultuur nadrukkelijker te verbinden met zorg en welzijn, bijvoorbeeld via een nieuw initiatief als Cultuur op Recept.

Kunst en cultuur zijn geen luxe, maar dragen bij aan zingeving, sociale verbinding, mentaal welzijn en positieve gezondheid. Of het nu gaat om samen zingen, het bezoeken van een tentoonstelling of zelf creëren: cultuur maakt mensen veerkrachtiger en meer verbonden met hun omgeving. Ook Carnaval hoort bij onze cultuur. De PK draagt deze unieke en verbindende traditie een warm hart toe en wil er alles aan doen om deze vorm van cultuur te behouden en door te geven aan de volgende generatie(s).

Thuis in de bibliotheek, dichtbij en voor iedereen

De bibliotheek is allang niet meer alleen een plek om boeken te lenen. Samen met Biblioplus bouwen we aan een moderne bibliotheekfunctie die midden in de samenleving staat. Waar de bibliotheek vroeger vooral in Nieuw Bergen aanwezig was, brengen we de voorzieningen nu ook naar de andere dorpen.

De bibliotheek van nu biedt veel meer: een plek om samen te komen, digitale vaardigheden te leren, hulp te krijgen bij basisvaardigheden en actief mee te doen in de samenleving. Zo wordt de bibliotheek een krachtig middel tegen laaggeletterdheid en eenzaamheid en draagt zij bij aan zelf- en samenredzaamheid.

Multi-functionele centra en dorpsruiskamers – samenkomen dichtbij huis

Onze dorpen hebben een netwerk van multifunctionele centra, zoals De Alverman, De Klaproos, Den Asseldonk, De Buun en Het Luukske. Deze centra bieden ruimte voor sport, cultuur, educatie en sociale activiteiten onder één dak en vormen belangrijke ontmoetingsplekken die het dorpsleven versterken. Ook de kleinere huiskamers, zoals Bejen, Schuuf Mar An, OCB, de Huiskamer van Maria en De Keuvelkamer, zijn essentieel. Ze bieden laagdrempelige mogelijkheden om elkaar te ontmoeten, van een koffiemoment tot creatieve workshops of dorpsbijeenkomsten.

De PK ziet het als een belangrijke taak dat deze centra en huiskamers behouden blijven, versterkt worden en toegankelijk zijn voor iedereen. Vrijwilligers zijn onmisbaar voor het voortbestaan van deze plekken; hun inzet zorgt dat dorpsinitiatieven kunnen bloeien. Probleemstellingen bij individuele centra, zoals de situatie bij Den Asseldonk, mogen nooit negatieve gevolgen hebben voor de inwoners: iedereen moet kunnen blijven profiteren van een veilige, toegankelijke en bruisende ontmoetingsplek in het eigen dorp.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Structurele borging van de functie van de Kunst- en Cultuurmakelaar, met voldoende middelen en mandaat om lokaal cultuurbeleid vorm te geven;
- Het ontwikkelen van Cultuur op Recept;
- Toegankelijke kunst en cultuur in alle kernen, voor zowel professionele makers als amateurkunst;
- Samenwerking tussen kunstenaars, scholen, zorginstellingen en maatschappelijke organisaties stimuleren;
- Ondersteuning van initiatieven van onderop, zoals dorpsprojecten, festivals en creatieve ontmoetingsplekken;
- Ruimte voor experiment en vernieuwing, zodat jonge en nieuwe makers hun talent kunnen ontwikkelen;
- Versterking van de moderne bibliotheekfunctie in alle dorpen, inclusief digitale vaardigheden, taalhulp en laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheden;
- Het implementeren van Boekstart van Biblioplus, zodat alle jonge kinderen in Bergen al vroeg kennismaken met boeken en taal om lezen, leren en een leven vol verhalen te stimuleren;
- Behoud, versterking en toegankelijkheid van multifunctionele centra en huiskamers, met actieve betrokkenheid van vrijwilligers;
- Ervoor zorgen dat problemen bij individuele locaties, zoals Den Asseldonk, geen negatieve impact hebben op de gebruikers en inwoners.

De PK zet zich in voor een gemeente die verbonden, levendig en toekomstgericht is. Samen met inwoners, verenigingen en vrijwilligers bouwen we aan een plek waar iedereen zich thuis voelt en mee kan doen, een gemeente waarin elke inwoner telt.



Sport en bewegen dichtbij én voor iedereen

Sport en bewegen dragen bij aan een gezond lichaam, maar betekenen veel meer dan dat. Ze versterken sociale cohesie, saamhorigheid, zelfvertrouwen en het sociale netwerk van onze inwoners. Een sportclub is vaak een tweede thuis. Een plek waar mensen elkaar ontmoeten, samenwerken, groeien, plezier maken en erbij horen. Of je nu jong bent of oud, recreatief of fanatiek: sporten en bewegen verbinden mensen op een laagdrempelige manier.

De PK erkent het brede maatschappelijke belang van sport en beweging en wil hierin blijven investeren. Dat kan alleen als sport voor iedereen toegankelijk en bereikbaar blijft.

Dichtbij in een uitgestrekte gemeente

De gemeente Bergen (L.) is uitgestrekt en kent meerdere dorpskernen. In zo'n langgerekte gemeente is het centraliseren van alle sportaccommodaties simpelweg onrealistisch én onwenselijk. Mensen moeten kunnen sporten en bewegen in hun eigen leefomgeving, dichtbij huis. Daarom vindt de PK het belangrijk dat in alle dorpen voldoende sportfaciliteiten behouden blijven, mits de betrokken verenigingen vitaal zijn en toekomstperspectief hebben.

De PK is een groot voorstander van de ontwikkeling van het Duurzaam Sportpark in Nieuw Bergen. In dit sportpark zullen de voetbalclubs uit Afferden, Siebengewald, Bergen en Well fuseren, en sluit ook tennisclub Bergen aan. De PK gelooft daarnaast in de aanzuigende werking van nieuwe sportieve initiatieven. Het sportpark wordt ingericht volgens de visie van het kernteam van het Duurzaam Sportpark: modern, duurzaam, multifunctioneel en een plek waar sport, ontmoeting en maatschappelijke functies samenkomen. Tegelijkertijd zal de gemeente andere verenigingen uit de verschillende dorpen nooit verplichten om aan te sluiten. De PK zal waken dat in alle dorpen voldoende mogelijkheden blijven bestaan voor sport en bewegen.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Behoud van sportvoorzieningen in alle dorpen, passend bij de behoeften en mogelijkheden van de gemeenschap.
- Ondersteuning van vitale sportverenigingen, zowel financieel als organisatorisch, zodat zij bestaanszekerheid hebben en hun maatschappelijke rol kunnen blijven vervullen.
- Stimuleren van samenwerking tussen verenigingen, scholen en welzijnsorganisaties om sport breder toegankelijk te maken.
- Bewegen voor iedereen, ook voor ouderen, mensen met een beperking of inwoners met een kleine portemonnee, via laagdrempelige initiatieven en beweegvriendelijke openbare ruimtes.
- Sport als onderdeel van positieve gezondheid, waarin naast het fysieke ook het sociale, mentale en maatschappelijke welzijn centraal staat.

De PK gelooft in sport als verbindende kracht. Niet alles hoeft groots en centraal. Juist het kleine, lokale maakt sport waardevol. Door te zorgen voor bereikbare sportmogelijkheden in elk dorp én te investeren in het Duurzaam Sportpark in Nieuw Bergen, bouwen we aan vitale dorpen met betrokken inwoners die zich fit, verbonden en gezien voelen.



De toekomst van Den Asseldonk

Den Asseldonk is al decennialang een vertrouwde plek in Bergen. Een huis voor sport, cultuur, ontmoeting en verenigingsleven. Hier kwamen generaties samen: voor sportwedstrijden, toneelavonden, concerten, dorpsfeesten en natuurlijk om samen Carnaval te vieren. Het is een plek vol verhalen, herinneringen en verbondenheid.

De afgelopen jaren is die levendigheid helaas grotendeels verdwenen. Er was weinig tot geen reuring rond Den Asseldonk, en veel verenigingen hebben uit ontevredenheid over de wijze van exploitatie elders een onderkomen gezocht en gevonden. De PK betreurt dat ten zeerste. Den Asseldonk hoort het kloppend hart van het dorp te zijn, geen stille plek aan de rand.

Daarom is de PK blij dat er nu stevig wordt opgetreden om hierin verandering te brengen. Dat is geen gemakkelijke weg: het vraagt lef, doorzettingsvermogen en brengt ook onzekerheid met zich mee. Maar één ding is duidelijk: niets doen was en is geen optie!

Totdat Asseldonk 2.0 gerealiseerd is, al dan niet op meerdere locaties, zal de PK er alles aan doen om de huidige Asseldonk te behouden en te versterken als bruisende ontmoetingsplek, waar sport, cultuur, leren, Carnaval en gemeenschap samenkomen. Dit wil de PK samen met de huidige gebruikers, de dorpsraad en inwoners realiseren.

Duurzaam Sportpark: sport en evenementen

De ontwikkeling van het Duurzaam Sportpark biedt een unieke kans om de binnensport, schoolgym, fanfare, toneelvoorstellingen, andere evenementen en het vieren van Carnaval een toekomstbestendige plek te geven.

De PK wil dat deze sporthal multifunctioneel wordt, geïnspireerd op voorbeelden zoals De Alverman in Afferden, met een ruim podium en flexibele ruimtes. Zo ontstaat een plek die niet alleen sport faciliteert, maar ook cultuur en gemeenschap samenbrengt, en waar inwoners van alle leeftijden elkaar kunnen ontmoeten.

Maatschappelijke functies

Naast sport en cultuur zijn in Den Asseldonk ook belangrijke maatschappelijke functies gevestigd: de bibliotheek, Algemeen Maatschappelijk Werk, taallessen en andere ondersteunende diensten. De PK ziet dat deze functies eveneens een toekomstbestendige plek nodig hebben, zodat ze toegankelijk blijven voor alle inwoners. Kansrijke locaties en koppelkansen worden onderzocht.

Visie en ontwikkeling op her-locatie van alle gebruikers

De PK is van mening dat er een heldere visie moet komen op de her-locatie van alle gebruikers van Den Asseldonk, zowel sportieve, culturele als maatschappelijke activiteiten. Deze visie moet ontwikkeld worden met allen die het aangaat en treft: inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en andere betrokkenen. Alleen zo kan een toekomstbestendige en gedragen oplossing ontstaan, waarin alle functies goed tot hun recht komen. In de komende periode dient deze visie direct tot concrete stappen en ontwikkelingen te komen.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Het versterken van Den Asseldonk als bruisende ontmoetingsplek, waar sport, cultuur, leren, carnaval en gemeenschap samenkomen.
- Het ontwikkelen van een heldere visie voor Den Asseldonk 2.0, waarin alle gebruikers en activiteiten, sportief, cultureel en maatschappelijk, een passende nieuwe locatie krijgen.
- Het betrekken van alle betrokkenen bij de ontwikkeling van deze visie: inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en andere stakeholders.
- Het concreet uitwerken van deze visie.

De PK zet zich samen met inwoners, verenigingen, dorpsraad en maatschappelijke partners in om ervoor te zorgen dat binnensport en cultuur ook de komende generaties blijven verbinden.



Ruimte voor ontmoeting, een ruimhartig evenementenbeleid

Samenleven doe je niet alleen: ontmoetingen, initiatieven en buurtactiviteiten maken van onze dorpen echte gemeenschappen.

Een levendige samenleving ontstaat daar waar mensen samenkomen, ideeën delen en activiteiten organiseren, klein of groot. Van een straatbarbecue tot een buurtfeest, van een openluchtfilmavond tot een dorpsmarkt: het zijn juist dit soort laagdrempelige buitenactiviteiten die bijdragen aan sociale samenhang, verbondenheid en gemeenschapsgevoel in onze dorpen.

Tegelijkertijd ziet de PK dat veel van deze initiatieven worden belemmerd door regels. In de huidige Algemene Plaatselijke Verordening (APV) worden kleinschalige buitenactiviteiten vaak automatisch als ‘evenement’ aangemerkt. Dat betekent uitgebreide vergunningsprocedures, oplopende kosten, strikte veiligheidseisen en lange wachttijden. Ook voor buurtgerichte activiteiten zonder risico.

De PK vindt dat deze overregulering averechts werkt. In plaats van ontmoeting te stimuleren, ontmoedigt het mensen om iets te organiseren. Juist in een tijd waarin sociale samenhang onder druk staat, moeten initiatieven van onderop worden omarmd, niet afgeremd.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Minder rompslomp voor organisatoren van kleinschalige of terugkerende evenementen.
- Snelle en duidelijke procedures, met één vast aanspreekpunt binnen de gemeente.
- Een duidelijk onderscheid in de APV tussen grootschalige evenementen en kleinschalige buitenactiviteiten.
- Ruimte voor spontane buurtinitiatieven zonder zware vergunningseisen, met een eenvoudige meldingsplicht waar mogelijk.
- Flexibele regels, bijvoorbeeld rond geluid en eindtijden, wanneer lokaal draagvlak aanwezig is.
- Actieve ondersteuning en communicatie, zodat bewoners weten wat wél mogelijk is.
- Vertrouwen in de samenleving als uitgangspunt, in plaats van regels als reflex.
- Gebruik van gemeentelijke locaties en middelen om evenementen makkelijker mogelijk te maken.

- Een gastvrije houding vanuit de gemeente richting inwoners die iets willen organiseren.

De PK staat voor een bruisende, betrokken gemeente waarin ontmoeting en initiatieven worden gestimuleerd, niet gefrustreerd. Door regels werkbaar te maken en kleinschaligheid de ruimte te geven, bouwen we aan sterke dorpen waarin mensen elkaar blijven vinden, samenleven, vieren en verbinden.

Slotwoord – Verbonden Dorpen, Hart voor Elkaar

Thuis zijn in de gemeente Bergen betekent erbij horen, meedoen en samen bouwen aan een leefbare, verbonden gemeenschap. De PK gelooft dat inwoners zelf het beste weten wat hun dorp nodig heeft, en dat de gemeente hen daarbij moet steunen, verbinden en stimuleren. Met ruimte voor initiatief, sterke dorpen vol ontmoetingen, cultuur, sport en vrijwilligerswerk, zorgen we dat iedereen zich gezien en gewaardeerd voelt. Samen maken we van de gemeente Bergen een plek waar iedereen zich thuis kan voelen. Thuis in de gemeente Bergen, doen wat nodig is, met hart voor elkaar.

Hoofdstuk 2 Thuis in een gemeente van gelijke kansen en verbondenheid

In Bergen zorgen we voor elkaar. Dat is wat onze dorpen sterk maakt en wat ons verbindt. Hier kennen we elkaar, hier helpen we elkaar verder. En juist dát maakt dat we ons thuis voelen. Want thuis zijn betekent meer dan een dak boven je hoofd hebben – het betekent gezien worden, meedoen en erbij horen.

De PK is trots op wat we samen hebben bereikt. Dankzij investeringen in sterke voorzieningen en betrokken samenwerking is onze gemeente een plek geworden waar mensen sneller steun vinden, waar armoede minder vaak uitzichtloos is, en waar kansen dichterbij komen. Toch weten we ook: nog niet iedereen voelt zich even zeker, even gehoord, even vrij om voluit mee te doen. En dat mag anders.

“In Bergen laten we niemand los. We doen wat nodig is, met hart voor elkaar.”

Wij geloven in een Bergen waar iedereen de ruimte krijgt om zichzelf te zijn, om te groeien en mee te doen – ongeacht leeftijd, afkomst, beperking, inkomen of overtuiging. Waar fouten menselijk zijn en vertrouwen de basis is. Waar ondersteuning dichtbij is, maar altijd gericht op herstel van kracht en zelfstandigheid. Waar we elkaar niet beoordelen, maar helpen om weer vooruit te komen.

Thuis in de gemeente Bergen betekent dat niemand buiten de boot valt. Dat toegankelijkheid, diversiteit en gelijke kansen geen idealen zijn, maar dagelijkse werkelijkheid. Dat onze straten, scholen, verenigingen en buurthuizen plekken zijn waar iedereen zich welkom voelt.

Met hart voor elkaar bouwen we verder aan een samenleving waarin verschillen verbinden, waar we elkaar versterken en waar ieder mens telt. Want pas als iedereen kan meedoen, zijn we écht thuis in Bergen.



Thuis in Bergen, samen tegen armoede en schulden

In de gemeente Bergen gaat veel goed, en daar mogen we trots op zijn. Dankzij de investeringen van de PK in de afgelopen periode zijn er sterke voorliggende voorzieningen opgebouwd die armoede helpen voorkomen en bestrijden. Steeds meer inwoners vinden daardoor sneller de weg naar steun en kansen. Denk bijvoorbeeld aan de verruiming van de vangnetten, de continuering van het Noodfonds en onlangs nog de toevoeging van de kinderkleding pakketten. Maar ook het ontstaan van Informatiepunt Bergen en de Voorzieningenwijzer waarmee we inwoners helpen bij het vinden van regelingen en het aanvragen van hulp. Toch blijft armoede een hardnekkige uitdaging die stress veroorzaakt en perspectief kan wegnemen. Voor kinderen die opgroeien in armoede is die impact nog groter. Zij ervaren vaker gevoelens van schaamte, missen soms kansen om mee te doen op school of bij sport en lopen een groter risico op gezondheidsproblemen en een lager zelfvertrouwen. Armoede kan hun toekomst beperken, nog voordat die goed en wel begonnen is. De PK kiest daarom voor een gemeente die blijft investeren in bestaanszekerheid: met vertrouwen in mensen, ruimte voor maatwerk en aandacht voor preventie, zodat niemand buiten de boot valt.

Schulden kwijtschelden: doorbreken, niet doormodderen

Schulden drukken zwaar op mensen. Kleine bedragen stapelen zich op tot grote problemen, waardoor gezinnen jarenlang vastzitten in uitzichtloosheid. De maatschappelijke kosten zijn hoog: schuldhelpverleningstrajecten, opvang, zorg en verloren perspectief.

De PK ziet dat het anders kan. Steden als Arnhem, Nijmegen en Hengelo laten zien dat het vroeg en ruimhartig afkopen en kwijtschelden van schulden niet alleen goedkoper is, maar ook menselijker. Het geeft mensen lucht, rust en de kans om opnieuw mee te doen. Daarom kiezen wij voor een aanpak waarin schulden niet eindeloos beheerd, maar opgelost worden. Met vertrouwen in inwoners en oog voor de menselijke maat bouwen we aan een samenleving waarin iedereen vooruit kan.

Het vergisrecht

Iedereen maakt fouten. Een verkeerd ingevuld formulier of een gemiste melding mag nooit leiden tot grote schulden of boetes. De PK kiest daarom voor het toepassen van het vergisrecht: inwoners die te goeder trouw een fout maken, krijgen de kans dit te herstellen zonder meteen gestraft te worden. Dit voorkomt dat kleine vergissingen uitgroeien tot grote problemen.

Het vergisrecht is een beleidskeuze binnen de bestaande wetgeving. Gemeenten mogen in veel gevallen besluiten om coulance toe te passen bij terugvorderingen of boetes, zolang dit binnen de regels van de sociale zekerheid en de Algemene wet bestuursrecht gebeurt. Zo combineren we eerlijkheid, menselijke maat en vertrouwen in onze inwoners.

Integraal helpen, niet onnodig ingewikkeld maken

De PK vindt dat gezinnen die het financieel moeilijk hebben, snel en zonder drempels de steun moeten krijgen waar zij recht op hebben. Wanneer een gezin bijvoorbeeld in aanmerking komt voor steun via Stichting Leergeld De Stuwwal, zou dat automatisch ook moeten betekenen dat er recht is op een kledingpakket en ondersteuning vanuit het Jeugd Sport- en Cultuurfonds. Het moet logisch en eenvoudig worden: één gezin, één aanvraag, één loket.

De PK pleit daarom voor een integrale benadering van gezinnen, waarin samenwerking tussen instanties de norm is. Niet telkens opnieuw formulieren invullen of dezelfde documenten aanleveren, maar vertrouwen, overzicht en gemak voor de mensen om wie het gaat.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- De blijvende strijd tegen armoede, met speciale aandacht voor kinderen en jeugdigen, door te investeren in gezinnen en kinderen zodat armoede niet wordt doorgegeven aan de volgende generatie.
- Preventie als uitgangspunt: vroeg signaleren en voorkomen dat problemen groter worden.
- Minder bureaucratie en meer maatwerk, zodat inwoners sneller geholpen worden, met duidelijke regels, minder versnippering en ruimte voor vergisrecht.
- Een pilot voor schuldenkwijtschelding in Bergen, geïnspireerd door Arnhem, Nijmegen en Hengelo, en samenwerking met schuldeisers om problematische schulden snel en structureel af te lossen.
- Duidelijke afspraken en begeleiding, zodat inwoners na kwijtschelding niet opnieuw vastlopen.
- Blijven samenwerken met, en investeren in onze partners zoals Stichting Leergeld, de Voorzieningenwijzer en Stichting Vincentius.

Thuis in de gemeente Bergen betekent bestaanszekerheid voor iedereen. Met hart voor elkaar bouwen we aan een gemeenschap die niet wegkijkt, maar doet wat nodig is.



Thuis in Bergen, samen sterker door zelfredzaamheid en kansen voor iedereen

Zelfredzaamheid en gelijke kansen staan voor de PK centraal. Iedereen moet de ruimte krijgen om regie te voeren over het eigen leven, ondersteund waar nodig, zodat inwoners sterker en actiever kunnen deelnemen aan de samenleving. Ook statushouders, jongeren en kwetsbare groepen moeten dezelfde mogelijkheden krijgen om volwaardig mee te doen.

Iedereen verdient een eerlijke start, de kans om mee te doen en de ruimte om sterker te worden. Soms gaat dat vanzelf, soms is er tijdelijk hulp nodig. De PK kiest voor een gemeente die opvangt waar het moet, maar altijd met het oog op herstel van kracht en zelfstandigheid.

Zelfredzaamheid betekent niet dat je er alleen voor staat, maar dat je gesteund wordt op een manier die je verder helpt. Het gaat om vertrouwen, kansen en verbondenheid. Een gemeente waar steun hand in hand gaat met kansen, waar verbinding centraal staat en waar mensen elkaar helpen vooruit te komen. Samen maken we Bergen sterker, samen zorgen we dat iedereen kan meedoen en zich écht thuis voelt.

Een Nieuwe Kans voor Iedereen: Zelfredzaamheid voor alle Statushouders

Sinds de invoering van de nieuwe Wet inburgering doen statushouders sneller mee in de samenleving. Ze krijgen vanaf dag één meer verantwoordelijkheid, betere begeleiding en sneller toegang tot werk, opleiding en taalonderwijs. Het resultaat: zelfredzamere, actiever betrokken inwoners die sneller bouwen aan een zelfstandig bestaan. De PK ziet dit als een succes maar ook als een gemiste kans voor de groep statushouders die vóór de wetswijziging moest inburgeren. Velen kregen minder ondersteuning en een minder stimulerende aanpak. Dat verschil moet rechtgezet worden.

Daarom pleit de PK voor een aanpak met terugwerkende kracht. Ook oudere statushouders moeten gebruik kunnen maken van taaltrajecten, begeleiding naar werk of ondernemerschap en meer regie over hun eigen toekomst. Onze gemeente moet actief beleid voeren om deze groep te ondersteunen en opnieuw te activeren. Zo benutten we het volledige potentieel van alle inwoners van Bergen. Iedereen verdient een eerlijke start. Ook achteraf.

Zelfredzaamheid in de praktijk

Zelfredzaamheid versterken doen we door dichtbij, duidelijk en menselijk te ondersteunen. Dat betekent voorlichting in begrijpelijke taal, hulp dichtbij huis via wijkteams en vrijwilligers, en initiatieven die mensen verbinden. Een sterke vrijwilligerscentrale ondersteunt inwoners bij het vinden van passend vrijwilligerswerk en helpt organisaties bij het werven en begeleiden van vrijwilligers. Wij dragen de Buurtbus, die bijdraagt aan mobiliteit en zelfredzaamheid zodat ook mensen zonder eigen vervoer eenvoudig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven, een warm hart toe. Zo blijft iedereen betrokken, verantwoordelijk en in staat om zelf keuzes te maken.

Ondersteunen én versterken

Ondersteuning is een vangnet, maar nooit een eindstation. De PK kiest voor een aanpak waarin hulp altijd hand in hand gaat met groei naar zelfstandigheid. Schuldhelpverlening koppelen we aan toekomstplannen en budgetcoaching. Voor inwoners die gebruikmaken van Wmo-voorzieningen, zoals

een vervoerspas of huishoudelijke hulp, kijken we naar mogelijkheden om hen actief te betrekken bij hun dorp, bijvoorbeeld in huiskamers of buurtactiviteiten. Statushouders koppelen we aan ondernemers voor werkervaring. En jongeren in kwetsbare situaties krijgen niet alleen zorg, maar ook perspectief via sport, maatjesprojecten en persoonlijke begeleiding.

Samen bouwen aan een veerkrachtige gemeente

De PK staat voor een gemeente die niet alleen opvangt, maar ook opbouwt. Die ruimte geeft aan eigen regie, kansen biedt en bureaucratie vermindert, zodat maatwerk mogelijk is. Een gemeente die gelooft in de kracht van mensen, en die altijd meedenkt en doet wat nodig is.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Gelijke kansen voor álle statushouders, ook voor de groep die vóór de nieuwe wet instroomde, via individuele begeleiding op taal, werk en participatie, toegang tot voorzieningen en samenwerking met lokale partners.
- Het bieden van duidelijke, toegankelijke informatie dichtbij huis en het stimuleren van initiatieven die sociale netwerken en verbinding tussen inwoners versterken.
- Het bieden van preventieve hulp en schuldhulpverlening met toekomstgerichte begeleiding en aandacht voor gedragsverandering, zodat problemen vroeg worden aangepakt en niemand vastloopt.
- Inwoners die gebruikmaken van Wmo-voorzieningen actief betrekken bij hun dorp.
- Jongeren perspectief geven via sport, maatjesprojecten en persoonlijke begeleiding.

Thuis in de gemeente Bergen betekent dat niemand buitenspel staat, dat iedereen een nieuwe kans krijgt en dat we samen sterker worden. Met hart voor elkaar bouwen we aan een gemeenschap waarin ieder mens kan meedoen en zichzelf kan zijn.



Thuis in de gemeente Bergen, toegankelijk en inclusief voor iedereen

Inclusie en toegankelijkheid zijn vanzelfsprekend. In de gemeente Bergen verwijderen we fysieke, digitale en sociale barrières, viert diversiteit en beschermen kwetsbaren. Zo verbinden verschillen, creëren we gelijke kansen en voelt iedereen zich thuis.

Thuis in de gemeente Bergen betekent dat iedereen zich welkom en veilig voelt, ongeacht wie je bent of wat je nodig hebt. De PK wil dat onze gemeente een plek is waar verschillen verbinden, waar niemand buitengesloten wordt en waar toegankelijkheid en inclusie vanzelfsprekend zijn. Hier doen we wat nodig is, met hart voor elkaar.

Toegankelijkheid en inclusie komen tot uiting in alle aspecten van het dagelijks leven. Het gaat om de fysieke omgeving, de manier waarop informatie wordt aangeboden, de sociale participatie van iedereen en de bescherming van kwetsbare groepen. Daarom richten we ons op vier belangrijke pijlers: fysieke toegankelijkheid, digitale en communicatieve toegankelijkheid, sociale inclusie, en diversiteit en bescherming van kwetsbare groepen.

Fysieke toegankelijkheid

Toegankelijkheid begint bij de fysieke omgeving. In de gemeente Bergen moeten routes, oversteekplaatsen, rustpunten, gebouwen en sportplekken veilig en goed toegankelijk zijn voor iedereen. Bij herinrichtingen, verbouwingen en nieuwe projecten wordt toegankelijkheid en veiligheid standaard meegenomen, zodat barrières vanaf het begin worden weggenomen. Openbare toiletten zijn op dit moment vrijwel afwezig, en dat moet veranderen: de gemeente moet zorgen voor voldoende, toegankelijke toiletten verspreid over de dorpen.

Digitale en communicatieve toegankelijkheid

Naast fysieke toegankelijkheid is het belangrijk dat iedereen informatie kan vinden en begrijpen. De gemeentelijke communicatie moet helder en begrijpelijk zijn, zowel op papier als digitaal. Jaarlijks wordt een toegankelijkheidsverslag opgesteld om behaalde resultaten en verbeterpunten zichtbaar te maken.

Sociale inclusie

Inclusie betekent dat iedereen kan deelnemen aan de samenleving. Dit vraagt om breed beleid dat zich richt op evenementen, sport, cultuur en economie. Ervaringsdeskundigen worden actief betrokken bij het maken en uitvoeren van beleid, zodat het aansluit bij de praktijk van inwoners. Toegankelijkheid wordt bovendien verbonden aan subsidies, vergunningen en aanbestedingen, zodat iedereen, van ondernemers tot verenigingen, bijdraagt aan een inclusieve gemeente. Bij aanbestedingen wordt daarnaast nadrukkelijk aandacht besteed aan Social Return on Investment (SROI): opdrachtnemers leveren hiermee een maatschappelijke bijdrage, bijvoorbeeld door het creëren van werk- of leerplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Lokale initiatieven en inwonerspanels zorgen dat diversiteit en acceptatie voelbaar en zichtbaar zijn in de samenleving.

Diversiteit en bescherming van kwetsbare groepen

Iedereen moet zich veilig en welkom voelen in de gemeente Bergen, ongeacht seksuele voorkeur, identiteit of achtergrond. LHBTI+-acceptatie krijgt een vaste plek in het gemeentelijk beleid en is zichtbaar in de samenleving, bijvoorbeeld op momenten als Coming Out Day en Paarse Vrijdag. Jongeren en ouderen binnen deze groepen moeten zich veilig voelen in hun dorpen, en er is laagdrempelige ondersteuning bij discriminatie en geweld, inclusief preventie van femicide. Daarnaast moet er doorlopende aandacht zijn om de gemeente nog meer dementievriendelijk te maken, zodat ook inwoners met dementie zich veilig en thuis voelen. Hierbij laten we ons adviseren door de werkgroep Bergen Dementievriendelijk. Mantelzorgers krijgen passende ondersteuning en erkenning, zodat zij hun zorg goed kunnen combineren met werk en privéleven.

VN-verdrag Handicap

De gemeente Bergen sluit aan bij het VN-verdrag Handicap: werk maken van gelijke kansen en toegankelijke voorzieningen is niet alleen een wettelijke verplichting, maar ook een kans om een eerlijke en inclusieve samenleving te creëren.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Toegankelijke dorpen en voorzieningen. Fysieke, digitale en sociale toegankelijkheid als standaard bij elk gemeentelijk gebouw, project en herinrichting.
- Begrijpelijke communicatie voor iedereen. Inclusief taalgebruik, heldere informatie en ondersteuning voor laaggeletterden en mensen met een beperking.
- Een gemeentelijke Toegankelijkheidsagenda met jaarlijkse rapportage, concrete doelen en zichtbare resultaten.

- Actieve betrokkenheid van ervaringsdeskundigen volgens het principe “niets over ons zonder ons” bij beleid, uitvoering en evaluatie.
- Een voelbaar en zichtbaar inclusiebeleid dat diversiteit viert en in alle dorpen, scholen en verenigingen merkbaar is.
- Veilige en inclusieve dorpen met aandacht voor LHBTI+-acceptatie, meldpunten bij discriminatie en geweld, en preventie van femicide.
- Meer veiligheid en toegankelijkheid in de openbare ruimte met slimme verlichting, toegankelijke openbare toiletten en veilige routes voor iedereen.
- Een dementievriendelijke gemeente waarin bewustwording groeit en inwoners met dementie zich veilig en betrokken blijven voelen.
- Erkenning en ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers zodat zorgen en meedoen in balans blijven.
- Lokale initiatieven die verbinden, van inclusieve evenementen tot projecten als Iedereen Kan Sporten, duofietsen en prikkelarme kermissen, zodat iedereen kan meedoen en erbij hoort.

Thuis in de gemeente Bergen betekent dat iedereen mee kan doen, zich veilig voelt en zichzelf kan zijn. De PK kiest voor een gemeente waarin verschillen verbinden, barrières worden weggenomen en inclusie vanzelfsprekend is. Zo bouwen we samen aan een gemeenschap waarin ieder mens telt.

Slotwoord – Samen vooruit, met hart voor elkaar

De PK kiest voor een gemeente die gelijke kansen niet alleen belooft, maar waarmaakt. Waar beleid mensen versterkt, waar regels ruimte geven en waar maatwerk de norm is. Wij doen wat nodig is om armoede te doorbreken, schulden op te lossen en iedereen perspectief te bieden, van jong tot oud, van nieuwkomer tot ondernemer. Samen bouwen we aan een gemeente die niet toekijkt, maar handelt.

Thuis in de gemeente Bergen, doen wat nodig is, met hart voor elkaar.

Hoofdstuk 3 Een vertrouwd thuis: zorg op maat en aandacht voor elkaar

Een vertrouwd thuis betekent meer dan een dak boven je hoofd. Het gaat om een gemeente waarin iedereen gezien wordt als mens, niet als dossier, waarin zorg en ondersteuning samenhangend en op maat worden geboden, en waarin niemand er alleen voor staat. De PK zet in op positieve gezondheid, integrale hulpverlening en sterke netwerken van professionals én buurtbewoners, zodat ondersteuning niet alleen effectief, maar ook duurzaam en mensgericht is.

"Zorg is pas waardevol als mensen zich gezien, gehoord en gesteund voelen."

In Bergen willen we dat iedereen zich veilig, gehoord en gesteund voelt: van senioren die zelfstandig thuis blijven wonen, tot gezinnen die tijdelijke hulp nodig hebben, en van inwoners die opnieuw hun plek in de samenleving zoeken via werk of vrijwilligersactiviteiten. Samen bouwen we aan een gemeente waarin zorg, welzijn, werk en sociale verbondenheid hand in hand gaan, zodat iedereen kan meedoen, talenten kan benutten en zich écht thuis voelt.



Van zorg naar gezondheid: samen werken aan welzijn

Het beleidsplan Sociaal Domein 'Van Zorg naar Gezondheid' biedt de basis voor een gemeente die zorg, welzijn en ondersteuning op een nieuwe manier benadert. Tegelijkertijd staan we voor grote uitdagingen: dubbele vergrijzing, personeelstekorten en toenemende zorgvraag zetten het systeem onder druk. De PK kiest voor een aanpak gebaseerd op positieve gezondheid, waarbij niet alleen ziekte maar ook veerkracht, talenten en sociale verbondenheid centraal staan. Door integrale samenwerking tussen jeugdzorg, Wmo, Participatiewet, schuldhulpverlening en andere disciplines zorgen we dat ondersteuning effectief, gecoördineerd en passend bij iedere situatie wordt geboden.

Beleidsplan Sociaal Domein

De afgelopen periode is het beleidsplan Sociaal Domein 2022-2026 'Van Zorg naar Gezondheid' vastgesteld. Dit was een belangrijke stap in het denken over hoe we als gemeente omgaan met gezondheid, ondersteuning en welzijn. De PK steunt deze beweging volledig en wil deze koers de komende jaren, wanneer het beleidsplan dient te worden herzien, krachtig voortzetten.

Uitdagingen in de zorg

Tegelijkertijd staat de zorg onder druk. Door de dubbele vergrijzing en de krapte op de arbeidsmarkt lopen we het risico op wachtlijsten en tekorten. Het is duidelijk dat we het anders moeten organiseren. Samenwerking met lokale zorg- en welzijnsorganisaties, kunnen mogelijkheden geven om deze uitdagingen het hoofd te bieden en tegelijkertijd de zorg toekomstbestendig te maken.

Positieve gezondheid centraal

De PK gelooft in het concept van positieve gezondheid: niet alleen kijken naar ziekte of beperking, maar naar wat mensen wél kunnen, wat hun leven betekenis geeft en wat hen veerkrachtig maakt. Door preventie ofwel behoud van gezondheid, eigen regie, sociale netwerken en zingeving centraal te stellen, kunnen we de druk op de zorg verlichten en het welzijn van inwoners versterken. Zo zorgen we dat ondersteuning dichtbij de mensen blijft, dat hulp effectief wordt geboden en dat inwoners actief betrokken blijven bij hun eigen leven.

Mensen centraal, integraal geholpen

Gezondheid is meer dan de afwezigheid van ziekte. De PK zet zich in voor een samenleving waarin mensen gezien worden als mens, niet als dossier. Vaak heeft het weinig effect om afzonderlijke zorgtrajecten te starten wanneer de basis in een gezin niet op orde is. Daarom is het essentieel dat casussen integraal worden bekeken, waarbij jeugdzorg, de Participatiewet, Wmo, schuldhulpverlening en andere disciplines samenwerken. Samen bepalen zij welke stap eerst nodig is om een gezin te versterken, zodat zorg en ondersteuning effectief, gecoördineerd en duurzaam bijdragen aan een zelfstandig en betekenisvol leven.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Nog meer investeren in preventie, zoals leefstijlprogramma's, ontmoeting in de dorpen en laagdrempelige ondersteuning vóórdat problemen groter worden.
- Samenwerking stimuleren tussen zorg, welzijn, sport en cultuur, zodat inwoners ondersteuning krijgen die aansluit bij hun leven.
- Ruimte geven aan initiatieven van inwoners en vrijwilligersorganisaties, die bijdragen aan mentaal welbevinden, verbinding en meedoen.
- Het initiëren van bijeenkomsten tussen initiatieven die preventief werken in de dorpen om kennis en ervaringen te delen.
- Professionals de ruimte geven om écht het gesprek te voeren over wat er nodig is in een gezin om onze inwoners gezond en betekenisvol te laten voelen.
- Meetinstrumenten heroverwegen: minder sturen op productie en aantallen indicaties, meer op kwaliteit van leven en eigen kracht.

De PK zet in op een samenleving waarin mensen gezien worden als mens, niet als dossier, en waarin zorg en ondersteuning samenhangend en integraal worden geboden. Door preventie, positieve gezondheid en samenwerking tussen disciplines te combineren, maken we de zorg toekomstbestendig en zorgen we dat iedereen een betekenisvol en zelfstandig leven kan leiden.



Sterke consulenten, betrouwbare zorg

Onze consulenten en zorgverleners zijn de ruggengraat van een gemeente waarin iedereen op betrouwbare zorg kan rekenen. De PK investeert in hun kennis, samenwerking en ondersteuning, zodat zij met plezier, integriteit en toewijding hun werk kunnen doen. Zo zorgen we dat inwoners en mantelzorgers veilig, goed geïnformeerd en vol vertrouwen hun weg in de zorg kunnen vinden.

Sterke consulenten, sterke zorg

In de gemeente Bergen hoort iedereen te kunnen rekenen op veilige, betrouwbare en menselijke zorg. Onze consulenten Wmo, Jeugd en Participatie leveren hier dagelijks waardevol werk voor onze inwoners. Zij staan dicht bij de inwoners en vormen het hart van een zorgzame gemeente en zijn vaak het eerste aanspreekpunt bij vragen over welzijn, ondersteuning of zorg. De PK vindt het belangrijk dat deze professionals hun werk met plezier, kennis en toewijding kunnen blijven doen, ook met de nieuwe taken vanuit de Rijksoverheid zoals de Hervormingsagenda Jeugd, en steeds complexere zorgproblematiek. Het team uitbreiden met een preventiemedewerker is gewenst. We investeren in goede ondersteuning, regelmatige scholing en training, onder meer op het gebied van complexe zorgvragen en het tijdig

signaleren van misbruik of onveiligheid. Zo zorgen we dat onze consultants stevig in hun werk staan, beter kunnen helpen waar het nodig is en met vertrouwen blijven bijdragen aan een gemeente met hart voor elkaar.

Betrouwbare zorg voor iedereen

Tegelijkertijd zien we dat sommige zorgaanbieders misbruik maken van de kwetsbaarheid van inwoners. Zorgcowboys ondermijnen het vertrouwen in de zorg en mogen geen plaats hebben in onze gemeente. Iedere inwoner moet kunnen rekenen op zorg die betrouwbaar, veilig en integer is. De PK zet in op sterke samenwerking tussen huisartsen, welzijnsorganisaties, vrijwilligers en regionale partners om malafide zorgaanbieders tegen te gaan en de kwaliteit van zorg te waarborgen. Daarnaast zorgen we voor transparantie, laagdrempelige meldpunten en duidelijke voorlichting, zodat inwoners en mantelzorgers eenvoudig signalen of klachten kunnen doorgeven en goed geïnformeerd zijn over beschikbare ondersteuning en betrouwbare zorg. Met actief toezicht en aandacht voor integriteit garanderen we dat zorgverleners integer werken en inwoners met vertrouwen hun zorg kunnen ontvangen.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Ondersteuning en waardering voor onze consultants, zodat zij hun werk met plezier en toewijding kunnen blijven doen. Het team uitbreiden met een preventiemedewerker.
- Opleiding en training van consultants over complexe zorgvragen en het signaleren van misbruik.
- Sterke samenwerking met huisartsen, welzijnsorganisaties, vrijwilligers en regionale partners tegen malafide zorgaanbieders.
- Transparantie, meldpunten en voorlichting, zodat inwoners en mantelzorgers eenvoudig signalen of klachten over zorgaanbieders kunnen doorgeven en goed geïnformeerd zijn over betrouwbare zorg en beschikbare ondersteuning.
- Toezicht en integriteit, zodat zorgverleners integer werken en inwoners kunnen rekenen op betrouwbare zorg.

Op deze manier versterken we zowel onze consultants als het vertrouwen in de zorg, en bouwen we aan een gemeente Bergen waarin iedereen kan rekenen op sterke, betrouwbare en betrokken ondersteuning.



Senioren: waardig ouder worden in de gemeente Bergen

Onze senioren zijn een waardevol deel van onze gemeenschap. Zij verdienen zorg en aandacht die passen bij hun levensfase, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig, met vertrouwen en kwaliteit van leven in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. De PK wil hiervoor de juiste voorwaarden scheppen.

In de gemeente Bergen zijn al veel mooie initiatieven en voorzieningen voor en door senioren. We zijn trots dat wij een Dementievriendelijke Gemeente zijn, waar we extra aandacht en zorg bieden aan mensen met dementie en hun mantelzorgers. Daarnaast zijn er toegankelijke ontmoetingsplekken, is er goede ondersteuning voor mantelzorgers en volop mogelijkheden voor senioren om deel te nemen aan activiteiten en vrijwilligerswerk. Ook helpen we senioren in samenwerking met Biblioplus bij het ontwikkelen van digitale vaardigheden en zorgen we voor lokaal vervoer om mobiel te blijven.

Tijd voor een andere kijk op onze senioren

De groep pensioengerechtigden speelt een cruciale rol in het opbouwen en in stand houden van de zorgzame samenleving zoals we die graag zien. Zonder de nog vitale groep senioren (70+) verdwijnt het

fundament. Het is dan ook tijd dat we anders gaan denken en schrijven over deze groep, die niet alleen zorg vraagt, maar juist ook veel bijdraagt aan onze gemeenschap. Huidige zeventigers hebben bovendien ruime ervaring met digitalisering opgedaan in hun werkzame leven. De groep die minder digitaal vaardig is, wordt kleiner, al blijft ondersteuning belangrijk. Ook vraagt de komende generatie senioren om nieuwe vormen van activiteiten en ontmoetingspunten, die aansluiten bij hun interesses, leefstijl en energie.

Vooruitkijken met vertrouwen

Veel senioren willen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en zelf de regie houden over hun leven. Dat vraagt om tijdige keuzes en goede informatie over zorg, wonen en financiën. De PK wil dat inwoners hier niet pas mee geconfronteerd worden als het al moet, maar dat ze ruim van tevoren weten wat hun mogelijkheden zijn. Daarom zetten we in op het versterken van informatie en bewustwording, met laagdrempelige bijeenkomsten, praktische informatie via vertrouwde kanalen en persoonlijke gesprekken met professionals of vrijwilligers. Zo helpen we senioren om op tijd na te denken over hun toekomst, weloverwogen keuzes te maken en in hun eigen dorp een passende plek te blijven vinden. Met hart voor elkaar en oog voor ieders zelfstandigheid.

Zingeving en meedoen

Een vitaal leven gaat over meer dan gezondheid alleen – het gaat ook over meedoen, gezien worden en iets kunnen betekenen voor anderen. De PK wil dat iedere senior in Bergen de mogelijkheid heeft om actief te blijven en sociale contacten te onderhouden. Daarom investeren we in ontmoetingsplekken, dorpsactiviteiten en vrijwilligerswerk waarin talenten en ervaringen samenkomen. Of het nu gaat om een koffieochtend, een buurttuin of het helpen bij verenigingen: meedoen geeft energie, structuur en zingeving. Zo blijft iedereen onderdeel van de gemeenschap, en bouwen we aan dorpen waar betrokkenheid en verbinding vanzelfsprekend zijn.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Ondersteuning en waardering van mantelzorgers, met praktische hulp en respijtzorg, voorlichting en emotionele steun, financiële en administratieve ondersteuning, zodat zij goed hun werk kunnen doen en zich gezien en gesteund voelen.
- Activiteiten en ontmoetingspunten aanpassen aan de nieuwe generatie senioren, met programma's die aansluiten bij hun interesses, leefstijl en digitale vaardigheden.
- Versterken van informatie en bewustwording, zodat senioren tijdig nadenken over hun toekomst en keuzes kunnen maken over zorg, wonen en financiële of juridische zaken, met behulp van laagdrempelige bijeenkomsten en persoonlijke gesprekken.
- Investeren in digitale vaardigheden, zodat senioren goed mee kunnen blijven doen in de samenleving.
- Zingeving en meedoen, door te investeren in ontmoetingsplekken, activiteiten en vrijwilligerswerk, zodat senioren actief blijven, sociale contacten onderhouden en energie en betekenis uit hun leven halen.
- Mobiliteit en zelfstandigheid, door lokaal vervoer beschikbaar en toegankelijk te houden.

De PK is blij met wat er al is bereikt, maar ziet ook kansen om verder te gaan. Zo bouwen we samen aan een gemeente waar senioren zich veilig, gehoord en betrokken voelen, en waar zij waardig ouder kunnen worden in een gemeenschap die hen ziet en steunt.



Werk geeft kracht, meedoen geeft betekenis

Voor de PK is werk veel meer dan alleen inkomen. Meedoen in de samenleving, of het nu gaat om betaald werk, vrijwilligerswerk of een leer-werktraject, geeft mensen eigenwaarde, energie en verbondenheid in een sterk sociaal netwerk. Het is dé manier om mensen in hun kracht te zetten en kansen te creëren, zowel voor henzelf als voor de gemeenschap waarin ze leven.

Aanvalsplan Participatiewet

In de afgelopen periode zijn er stappen gezet om alle uitkeringsgerechtigden persoonlijk te spreken. Samen is in beeld gebracht waar kansen en mogelijkheden liggen om weer mee te participeren in de maatschappij. De PK vindt dat in de komende periode alle medewerking verleend moet worden om het nieuwe Aanvalsplan Participatiewet tot een succes te maken.

Positieve Gezondheid

Onze visie is helder: meedoen loont. De winst van werk zit echter niet alleen in geld, maar ook in menselijkheid. Daarom wil de PK een gemeente die mensen niet alleen helpt om uit de uitkering te komen, maar hen ook ondersteunt bij het opnieuw vinden van hun plek in de samenleving. De PK zet in op een gemeente waarin iedereen kan meedoen, ongeacht beperkingen of omstandigheden. Door positieve gezondheid mee te nemen in de uitvoering van de Participatiewet kijken we niet alleen naar arbeid, maar ook naar zingeving, sociaal contact en dagelijks functioneren. Zo kunnen we maatwerk bieden, talenten benutten en mensen sterker maken, zodat ze duurzaam kunnen participeren in werk en samenleving.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- De uitvoering van het Aanvalsplan Participatiewet waarbij meedoen aan de samenleving vanuit het oogpunt van positieve gezondheid, voorop staat om duurzame uitstroming te vergroten.
- Begeleiding op maat en persoonlijke aanpak, waarbij rekening wordt gehouden met de situatie van mensen, en regels worden aangepast waar nodig, zodat zij duurzaam terugkeren naar werk, vrijwilligerswerk of een leer-werktraject.
- Sterke re-integratietrajecten, die zowel economisch als sociaal rendement opleveren.
- Actieve samenwerking met partners, zoals lokale ondernemers, zorginstellingen en vrijwilligersorganisaties, om mensen opnieuw aan te haken en hun maatschappelijke deelname te bevorderen.
- Waardering en erkenning van vrijwilligerswerk, ook voor mensen met een uitkering, als volwaardige vorm van maatschappelijke participatie.
- Ondersteuning bij maatschappelijke terugkeer, zodat iedereen zijn of haar plek in de samenleving kan vinden, niet alleen economisch maar ook sociaal.

Voor de PK gaat werk verder dan inkomen: het geeft mensen energie, eigenwaarde en verbondenheid. Met focus op positieve gezondheid en het Aanvalsplan Participatiewet krijgt iedereen de kans om mee te doen, talenten te benutten en een betekenisvolle plek in de samenleving te vinden.



Samen sterk in de buurt

De PK wil een gemeente waar niemand er alleen voor staat en waar mensen op elkaar kunnen rekenen, ondersteund door kleine netwerken van buurtbewoners die elkaar helpen en versterken (voorzorgcircels). Bij spanningen zetten we in op conflictpreventie en mediation, zodat inwoners samen problemen kunnen oplossen en buurten hechter, veiliger en zorgzamer worden.

Veilig en verbonden

De PK wil een gemeente waar niemand er alleen voor staat en waar mensen écht op elkaar kunnen rekenen. In veel buurten bestaan al op natuurlijke wijze kleine netwerken van mensen die elkaar helpen en ondersteunen. We bouwen hierop voort door buurtbewoners samen te brengen om elkaar te helpen bij kleine, praktische zaken zoals boodschappen, klusjes of een luisterend oor. De ervaring leert dat inwoners zich veiliger en minder eenzaam voelen, omdat ze weten dat er altijd iemand is om hulp te vragen of een praatje mee te maken. Dit versterkt het welzijn van iedereen in de buurt en draagt bij aan veiligere, hechtere buurten.

Conflict voorkomen, verbinding versterken

Bij spanningen binnen de buurt zet de PK in op conflictpreventie en mediation. Inwoners worden gestimuleerd om zelfredzaam en samenredzaam het gesprek aan te gaan, met ondersteuning waar nodig. Zo leren buurten problemen vroegtijdig op te lossen, wordt samenwerking versterkt en voelt iedereen zich gehoord, veilig en gesteund.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Kleine netwerken van inwoners die elkaar helpen en ondersteunen in alle dorpen van de gemeente Bergen.
- Conflictpreventie en mediation, met begeleiding of onafhankelijke gespreksleiders wanneer nodig, én voorlichting en trainingen in communicatie en conflictantering.
- Toegankelijke ondersteuning die snel beschikbaar is, in nauwe samenwerking met lokale zorg- en welzijnsorganisaties, zodat inwoners effectief en efficiënt de hulp krijgen die zij nodig hebben.
- Versterken van zelfredzaamheid en samenredzaamheid, inwoners stimuleren verantwoordelijkheid te nemen en elkaar te helpen.

Wij bouwen aan een gemeente waarin buurten hechter, veerkrachtiger en zorgzamer zijn. Iedereen kan rekenen op elkaar, problemen worden samen opgelost en iedere inwoner voelt zich gezien, gehoord en gesteund.

Slotwoord – Samen bouwen aan een vertrouwd thuis

Bij de PK geloven we in mensgerichte, integrale en maatwerkgerichte zorg. We bouwen aan een gemeenschap waar iedereen zich thuis voelt, mee kan doen en gezien wordt. Preventie, persoonlijke ondersteuning en betrokken buurten vormen daarbij de basis, gedragen door vertrouwen en betrouwbaarheid. Zo creëren we een omgeving waarin mensen gezond, zelfstandig en betekenisvol kunnen leven. Samen zorgen we voor een Bergen waar niemand er alleen voor staat en waar ieder mens telt. Dat is onze visie, onze ambitie, en onze belofte: doen wat nodig is, met hart voor elkaar.

Hoofdstuk 4 Groeien en dromen, een thuis voor jongeren

In de gemeente Bergen verdient elk kind een veilige, gezonde en kansrijke omgeving om vol vertrouwen op te groeien. De PK wil een gemeente waar jongeren zich gezien, gehoord en gesteund voelen; waar ouders niet alleen staan; en waar onderwijs, sport en cultuur samen een stevig fundament vormen. Samen creëren we een gemeenschap waarin kinderen en jongeren hun talenten ontdekken, zich ontwikkelen en dromen kunnen waarmaken.

Wij zetten in op vroegtijdige steun en samenwerking: maatschappelijk werk op school, integrale hulp bij opvoed- en scheidingsvraagstukken, laagdrempelige schuldhulp voor jongvolwassenen en een structurele aanpak van gezonde leefstijl. Jongerenwerk, het Sport- en Cultuurtegoed en multifunctionele voorzieningen zorgen voor plezier, betrokkenheid en talentontwikkeling.

"Door samen te werken, creëren we een gemeente waar jeugd kan ontdekken, leren en vol vertrouwen de toekomst tegemoet treedt."

Ouders, scholen, verenigingen en zorgpartners werken nauw samen, zodat signalen van problemen snel worden opgepakt en preventie vanzelfsprekend wordt. Straatcoaches en buurtinitiatieven versterken de sociale cohesie en zorgen dat iedere jongere zich thuis voelt in de eigen buurt.

De PK gelooft in een samenleving waarin geen enkel kind aan de zijlijn staat. Samen bouwen we aan een gemeente Bergen waarin jeugd gezond, zelfverzekerd en actief kan opgroeien, en waar dromen de ruimte krijgen om uit te groeien tot een mooie toekomst.



Samen sterk voor gezond opgroeien

In de gemeente Bergen verdient ieder kind een veilige, gezonde en kansrijke omgeving. Maar te vaak missen kinderen de steun die ze nodig hebben omdat hulp versnipperd of te laat komt. De PK kiest daarom voor samenwerking, preventie en daadkracht.

Gemeentelijke visie

We brengen scholen, jeugdzorg, sportverenigingen, gezondheidszorg en ouders samen om een gezamenlijke visie op gezond opgroeien te realiseren. Met deze aanpak zorgen we dat kinderen sneller de juiste hulp krijgen, dat ouders zich gesteund voelen en dat elk gezin sterker wordt.

We zetten in op nauwe samenwerking tussen professionals binnen scholen en opvang, waarbij nog ruimte is om te bepalen hoe deze teams precies ingericht worden. Zo kan elk kind in de gemeente Bergen veilig, gezond en met vertrouwen opgroeien. Met de PK bouwen we aan een gemeente waarin gezond opgroeien vanzelfsprekend is. Thuis in de gemeente Bergen, met hart voor elkaar.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Een gezamenlijke gemeentelijke visie op gezond opgroeien, gedragen door scholen, zorgpartners, sportverenigingen en ouders.
- Samenwerking tussen professionals op scholen en in de opvang, met flexibele vormen van ondersteuning afgestemd op de behoeften van kinderen en gezinnen.

- Actieve betrokkenheid van ouders bij opvoedprojecten en programma's, zodat zij steun en kennis krijgen waar ze het nodig hebben.
- goede afstemming tussen partners, zodat signalen van kinderen direct worden opgepakt en opgevolgd.
- Samenwerkingsprojecten en bijeenkomsten waarin professionals en ouders samen werken aan een veilige, gezonde en kansrijke omgeving voor elk kind.



Jongvolwassenen en schulden – vroeg erbij, samen eruit

Steeds meer jongvolwassenen in Nederland, ook in onze gemeente Bergen, kampen met financiële problemen. Landelijk heeft ruim 1 op de 5 jongeren tussen 18 en 27 jaar betalingsachterstanden, en een groeiend aantal heeft te maken met problematische schulden. Dat kan gaan om studieschulden, telefoonabonnementen, online aankopen of terugvorderingen van toeslagen. Vaak begint het klein, maar zonder tijdige hulp kan het snel uit de hand lopen.

Schuldenstress

De PK vindt dat niemand aan zijn lot mag worden overgelaten, zeker niet aan het begin van zijn of haar volwassen leven. Jongeren verdienen een eerlijke start, niet een achterstand door schuldenstress. We doen wat nodig is: niet pas helpen als het te laat is, maar voorkomen dat het zover komt. Met hart voor elkaar bouwen we aan een gemeente waar ook jongeren met schuldenproblemen zich gehoord, geholpen en thuis voelen.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Vroegtijdige signalering van geldproblemen bij jongeren, in nauwe samenwerking met scholen, zorgverleners, woningcorporaties en jongerenwerk.
- Laagdrempelige en persoonlijke schuldhelpverlening, gericht op jongvolwassenen, waarbij begeleiding en herstel centraal staan in plaats van regels en afwijzingen.
- Inzetten op financiële voorlichting en preventie, onder meer via gastlessen op scholen.
- Samenwerking met maatschappelijke partners zoals Humanitas, het Jongeren Perspectief Fonds en lokale vrijwilligersorganisaties om jongeren perspectief en rust te bieden.



Plezier, steun en toekomst: Investeren in onze jeugd

Onze jongeren verdienen een gemeente waarin zij zich gezien, gehoord en ondersteund voelen. Met de aanpak van de PK zorgen we ervoor dat jongeren niet alleen plezier beleven en deelnemen aan cultuur en sport, maar ook gezond, zelfverzekerd en betrokken opgroeien.

Jongerenwerker

De jongerenwerker speelt hierin een centrale rol: zij maakt het leven van onze jeugd leuker en gezelliger door activiteiten en vertier te organiseren. Tegelijkertijd zien wij kansen om deze functie te versterken door ook maatschappelijke ondersteuning te bieden wanneer dat nodig is. Door vroegtijdig problemen te signaleren en samen te werken met onderwijs, jeugdconsulenten en zorgprofessionals, kunnen we onze jeugd beter begeleiden en ondersteunen.

Sport- en Cultuurtegoed

De PK pleit daarnaast voor het Sport- en Cultuurtegoed voor jongeren tot 23 jaar. Dit persoonlijke budget maakt deelname aan sportverenigingen, muziekclubs, theater, dans of creatieve workshops voor iedere

jongere mogelijk. Het helpt financiële barrières weg te nemen, bevordert gezondheid, zelfvertrouwen en talentontwikkeling en versterkt sociale verbondenheid, zodat jongeren zich actief onderdeel van de samenleving voelen. De PK wil in de komende periode onderzoeken wat de kansen en mogelijkheden zijn van het Sport- en Cultuurtegoed voor jongeren tot 23 jaar, zodat het programma haalbaar, effectief en toekomstbestendig wordt.

Overgewicht

Ook de gezondheid van onze jeugd staat centraal. Uit cijfers van de GGD blijkt dat relatief veel kinderen en jongeren in de gemeente Bergen kampen met overgewicht. Dat beïnvloedt niet alleen de lichamelijke gezondheid, maar ook het zelfbeeld, sociale ontwikkeling en toekomstige kansen. De PK vindt dat ieder kind recht heeft op een gezonde start en een omgeving die gezonde keuzes makkelijk maakt. Daarom zetten wij in op een integrale aanpak waarbij onderwijs, sportverenigingen, ouders, jongerenwerk, zorg en gemeente samenwerken. Niet met een belerende vinger, maar met plezier, vertrouwen en structurele ondersteuning.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Versterking jongerenwerk: Uitbreiden van de jongerenwerkfunctie met extra tijd en middelen. Naast het organiseren van activiteiten kunnen jongerenwerkers ook sociale en maatschappelijke ondersteuning bieden, signalen van problemen vroegtijdig oppakken en jongeren begeleiden bij gezondheid, sport en cultuur.
- Het onderzoeken van de kansen en mogelijkheden om een Sport- en Cultuurtegoed voor jongeren tot 23 jaar in te voeren.
- Integrale samenwerking: Structurele samenwerking tussen jongerenwerk, scholen, jeugdconsulenten, (jeugd)boa's en Straatcoaches, zorg en sportverenigingen voor een gezamenlijke aanpak van signalen, problemen en gezonde leefstijl.
- Preventieve programma's en gezonde leefstijl: Ontwikkelen van programma's gericht op weerbaarheid, sociale vaardigheden en mentale gezondheid, én inzet van de JOGG-aanpak (Jongeren Op Gezond Gewicht) in samenwerking met onderwijs en GGD.
- Gezonde school- en leefomgeving: Uitbreiding van waterscholen en fruitdagen, ontmoedigen van suikerrijke snacks, stimuleren van gezonde lunches, laagdrempelige sport- en beweegactiviteiten, meer speel- en beweegvoorzieningen, en gerichte ondersteuning voor gezinnen met gezondheidsachterstanden.
- Participatie van jongeren: Jongeren actief betrekken bij het bedenken en uitvoeren van activiteiten en het gebruik van het Sport- en Cultuurtegoed, zodat hun wensen en behoeften centraal staan.
- Monitoring en evaluatie: Regelmatig evalueren van de effectiviteit van activiteiten, ondersteuning, gezonde leefstijlprogramma's en het Sport- en Cultuurtegoed, met directe terugkoppeling naar beleidsmakers voor continue verbetering.

Een gezonde en actieve jeugd begint niet bij het kind alleen, maar bij een gemeenschap die gezonde keuzes, plezier en maatschappelijke betrokkenheid vanzelfsprekend maakt. De PK investeert in die gemeenschap. Voor een vitale, gezonde en verbonden toekomst van onze kinderen en jongeren.



Kinderen en (v)echtscheidingen

Te veel kinderen in de gemeente Bergen komen in de jeugdzorg terecht door complexe gezinssituaties, vaak veroorzaakt door (v)echtscheidingen. De gevolgen voor kinderen zijn groot: stress, onzekerheid, loyaliteitsconflicten en emotionele schade kunnen diepe sporen nalaten. Het feit dat dit zo vaak leidt tot jeugdzorg is een duidelijk signaal dat we eerder moeten ingrijpen. Een (v)echtscheiding mag nooit het begin zijn van een jeugdzorgtraject.

Begeleiding

De PK kiest voor preventie boven reparatie, samenwerking boven strijd en het kind boven het conflict. Een veilige thuissituatie begint bij goede begeleiding en tijdige ondersteuning van zowel kinderen als ouders. Want als het beter gaat met de ouders, gaat het beter met de kinderen. Daarom zetten wij in op laagdrempelige, praktische én emotionele ondersteuning van gezinnen, met speciale aandacht voor scheidende ouders.

Investeren in ouders

Door ouders te versterken, versterken we de basis van een veilige, stabiele en gezonde opvoeding. De PK bouwt zo aan een gemeente waarin ieder gezin de steun krijgt die het nodig heeft, zodat kinderen veilig kunnen opgroeien, ook in tijden van scheiding.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Vroege steun voor gezinnen: Ouders krijgen tijdig hulp bij relatie- en opvoedproblemen via laagdrempelige trainingen, coaching en gezinsgesprekken, zodat stress en conflicten worden voorkomen.
- Mediation en begeleiding bij scheiding: Toegankelijke en (deels) door de gemeente gefinancierde mediationtrajecten zorgen voor kindvriendelijke ouderschapsplannen en helpen vechtscheidingen te voorkomen.
- Stem van het kind: Kinderen worden actief gehoord en ondersteund via kindbehartigers, vertrouwenspersonen op school, praatgroepen of individuele begeleiding, inclusief de pilot 'Kind in Scheiding'.
- Blijvende nazorg: Gezinnen ontvangen langdurige begeleiding en coaching na een scheiding, met vroegtijdige signalering van mogelijke problemen.
- Samenwerking met onderwijs en zorg: Goed getrainde professionals werken structureel samen rondom gezinnen, met een jaarlijks overzicht en evaluatie van resultaten.
- Scheidingspunt: Een laagdrempelig fysiek en online loket waar ouders en kinderen terecht kunnen voor informatie, omgangsregelingen, kindondersteuning en snelle toegang tot hulp.
- Training voor professionals: Leerkrachten en jeugdprofessionals leren stress en loyaliteitsconflicten bij kinderen van gescheiden ouders herkennen en adequaat ondersteunen.
- Preventieve gezinsondersteuning: Programma's zoals Stevig Ouderschap, Home-Start en maatwerktrajecten via het sociaal team versterken ouders zodat zij hun kinderen veilig en stabiel kunnen opvoeden.
- Ondersteuning bij kwetsbaarheid van ouders: Ouders die psychisch kwetsbaar, overbelast of beperkt belastbaar zijn, krijgen hulp, respijtzorg en netwerkondersteuning om tijdelijk op adem te komen en hun opvoeding te versterken.

Door tijdige hulp kunnen kinderen veilig opgroeien, zelfs wanneer hun ouders uit elkaar gaan. Gezinnen moeten vroeg steun krijgen en kinderen altijd gehoord worden. Zo bouwen we aan een gemeente waar kinderen kunnen groeien en dromen, zonder dat conflicten tussen ouders hun ontwikkeling bedreigen.



Sterke gemeenschap, betrokken ouders

De toekomst van de gemeente Bergen begint bij betrokken ouders. De PK gelooft dat kinderen pas écht kunnen opgroeien in een warme, veilige en verbonden omgeving wanneer ouders actief meedoen. Op school, bij sportverenigingen, culturele activiteiten en in de buurt. Helaas zien we dat ouderbetrokkenheid nu nog te laag is. Dat willen wij veranderen.

Ouderbetrokkenheid

Wij zetten in op het versterken van de verbinding tussen ouders, scholen, verenigingen en lokale organisaties. Als ouders actief betrokken zijn, ontstaat niet alleen een sterker netwerk rond hun kinderen, maar groeit ook de sociale cohesie in onze gemeenschap. Samen creëren we een gemeente waarin iedereen een rol speelt en waar ouders zich gesteund voelen in hun opvoedingsrol.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Laagdrempelige communicatie tussen scholen, verenigingen en ouders, zodat iedereen makkelijk op de hoogte is en kan meedoen.
- Ouderbijeenkomsten en participatieprojecten die aansluiten bij verschillende leefwerelden en interesses.
- Ondersteuning en educatie voor ouders, zodat zij zelfverzekerd hun rol kunnen vervullen en actief betrokken zijn bij het leven van hun kinderen.
- Intensieve samenwerking met sportverenigingen, culturele instellingen en jeugdwerk, zodat ouders samen met hun kinderen kunnen deelnemen en meepraten over activiteiten en kansen.

Met deze aanpak zorgen we voor een gemeente waarin ouders, scholen en verenigingen samenwerken, elkaar versterken en samen bouwen aan een betrokken, sociale gemeenschap. Een plek waar iedereen een thuis kan vinden en waar kinderen kunnen groeien en dromen.



Samen opvoeden, samen zorgen

Het gezegde “It takes a village to raise a child” is actueler dan ooit: kinderen groeien het best op in een omgeving waar niet alleen ouders, maar ook burens, scholen, verenigingen en professionals betrokken zijn. Steeds vaker merken we echter dat inwoners het principe omarmen, maar zich terughoudend opstellen als het concreet in hun eigen buurt gebeurt, het bekende ‘Not In My Backyard’-gevoel. Dit is jammer, want juist een actieve, betrokken gemeenschap versterkt de leefbaarheid en het welzijn van onze jeugd.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Transparantie en communicatie: Voor elk initiatief waarbij jongeren ondersteuning of activiteiten nodig hebben in de buurt, duidelijk uitleggen wat het inhoudt, wat de voordelen zijn en welke impact het heeft op de directe omgeving.
- Betrekken van buurtbewoners: Buurtbijeenkomsten organiseren zodat inwoners mee kunnen denken, vragen kunnen stellen en mee kunnen profiteren van initiatieven voor jongeren.

- Kleine stapjes en pilots: Initiatieven eerst kleinschalig starten in een buurt, met positieve verhalen en succesvoorbeelden om draagvlak te creëren.
- Vrijwilligers en buurtcoaches: Inzetten op lokale vrijwilligers en buurtcoaches die inwoners verbinden met jongerenactiviteiten en signalen uit de wijk, zodat betrokkenheid tastbaar en concreet wordt.
- Gezamenlijke opbrengsten zichtbaar maken: Successen van projecten voor jongeren actief delen, bijvoorbeeld via sociale media, nieuwsbrieven of lokale evenementen, zodat iedereen ziet dat een betrokken buurt voordelen biedt voor de hele gemeenschap.

Met deze aanpak werken we aan een gemeente Bergen waar kinderen niet alleen veilig en gelukkig kunnen opgroeien, maar waar de hele gemeenschap trots kan zijn op hun bijdrage.



Maatschappelijk Werk Jeugd en Gezin op school

In de gemeente Bergen is maatschappelijk werk op het voortgezet onderwijs al een groot succes: jongeren en hun gezinnen krijgen snel en effectief hulp, waardoor zorgen niet uit de hand lopen. Samen met onderwijsorganisaties Lijn 83 en Invitare willen wij dit nu ook mogelijk maken op de basisscholen.

Maatschappelijk werk op de basisscholen

In goed overleg met het onderwijs zorgen we dat maatschappelijk werk structureel aanwezig is op elke school. Zo kunnen problemen vroeg worden gesignaleerd, krijgen leerkrachten de juiste ondersteuning en weten ouders snel waar ze terecht kunnen.

Toegankelijke hulp

We maken hulp laagdrempelig en begrijpelijk, zowel op school als online, en werken nauw samen met jeugdzorg, verenigingen en andere partners. Ouders krijgen daarbij extra steun via opvoedondersteuning en praktische hulp.

Borging & kwaliteit

Met heldere afspraken, goede doorverwijzingen en regelmatige evaluaties, afgestemd met het onderwijs, borgen we kwaliteit en continuïteit.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Uitbreiding naar alle basisscholen: maatschappelijk werk structureel aanwezig op iedere school.
- Vroegsignalering & preventie met programma's voor weerbaarheid, sociale vaardigheden en pesten.
- Toegankelijke hulp: laagdrempelige, in begrijpelijke taal en goed vindbare informatie, online loket en inzet ouderavonden.
- Samenwerking versterken door vaste aanspreekpunten per school, overleg met jeugdzorg, sportclubs en verenigingen.
- Ondersteuning voor ouders zoals opvoedcursussen, praktische hulp en begeleiding bij overgang naar voortgezet onderwijs.
- Borging & kwaliteit: duidelijke doorverwijzingen, vaste evaluatiemomenten en inzet ervaringsdeskundigen.

Zo zorgen we er samen voor dat ieder kind in de gemeente Bergen veilig, gezond en vol vertrouwen kan opgroeien.



Inclusief onderwijs: samen zorgen voor elk kind dichtbij huis

Bij de PK staat ieder kind centraal. Elk kind hoort de kans te krijgen om zich te ontwikkelen, dicht bij huis, in de eigen vertrouwde omgeving. Ook voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, willen we dat onderwijs bereikbaar en passend is. Scholen en besturen dragen hierin hun verantwoordelijkheid, maar als gemeente staan wij naast hen om dit samen mogelijk te maken.

Geen kind tussen wal en schip

We zorgen ervoor dat scholen de juiste hulp en begeleiding krijgen, zodat geen enkel kind tussen wal en schip valt. Zo bouwen we aan een gemeente waarin ieder kind zich gezien voelt, zich kan ontplooiën en samen met anderen kan groeien, dichtbij de mensen die ze kennen en vertrouwen.

Samen sterk voor ieder kind

Samen maken we het verschil. Door goed samen te werken met scholen, ouders en zorg- en welzijnsorganisaties kunnen we kinderen snel en effectief helpen. We investeren in voorzieningen die goed onderwijs in elk dorp mogelijk maken en stimuleren beleid dat inzet op inclusie en vroege hulp. Ouders betrekken we actief, want samen weten we het beste wat een kind nodig heeft om zich thuis te voelen en vol vertrouwen de toekomst tegemoet te gaan.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Samenwerking met scholen, ouders, zorg- en welzijnsorganisaties, zodat we snel en effectief kunnen helpen;
- Investeren in voorzieningen die het mogelijk maken dat kinderen in hun eigen dorp goed onderwijs krijgen;
- Maken van beleid dat inclusie en vroegtijdige hulp stimuleert, zodat problemen worden voorkomen;
- Actief betrekken van ouders, want samen weten we het beste wat een kind nodig heeft.

Bij de PK geloven we dat ieder kind telt. We nemen onze verantwoordelijkheid om samen met scholen en partners te zorgen voor gelijke kansen voor alle kinderen. Door dichtbij, samen en met aandacht te werken, bouwen we aan een gemeente waar elk kind zich gezien voelt en de ruimte krijgt om te groeien.



Een moderne school en multifunctionele gymzaal voor Siebengewald

Siebengewald verdient een toekomstbestendige school en een gymzaal die met de gemeenschap meebeweegt. De huidige gebouwen zijn verouderd en aan vervanging toe; renovatie is geen haalbare optie. Omdat de bestaande schoollocatie bovendien culturele waarde heeft, onderzoeken we hoe het gebouw behouden kan blijven en een nieuwe bestemming kan krijgen, bijvoorbeeld voor wonen.

Een plek voor leren, sporten en ontmoeten

Wij zetten in op de nieuwbouw van een moderne school met een gymzaal die niet alleen leerlingen, maar ook verenigingen en inwoners ruimte biedt voor sport, spel en ontmoeting. Samen met de school, verenigingen en inwoners bepalen we ontwerp en locatie, zodat het een plan wordt dat door iedereen gedragen wordt. Zo ontstaat een plek die onderwijs, sport en gemeenschap op een natuurlijke manier met elkaar verbindt.

Samen bouwen aan de toekomst

We maken snel budget vrij voor de nieuwbouw van school en gymzaal en zorgen voor een zorgvuldig bouwtraject, zodat onderwijs en activiteiten zo min mogelijk worden verstoord. De gymzaal wordt multifunctioneel ingericht, zodat deze door de hele gemeenschap gebruikt kan worden. Tegelijkertijd kijken we naar de toekomst van het huidige schoolgebouw, met aandacht voor behoud en nieuwe mogelijkheden zoals wonen. Zo bouwen we samen aan een Siebengewald waar leren, bewegen en samenleven hand in hand gaan.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Het snel vrijmaken van budget voor de nieuwbouw van school en gymzaal.
- Het betrekken van school, verenigingen en inwoners bij het bepalen van ontwerp en locatie.
- Het realiseren van een multifunctionele gymzaal die niet alleen door de school maar ook door verenigingen en inwoners gebruikt kan worden.
- Het onderzoeken hoe het bestaande schoolgebouw behouden kan blijven en een nieuwe functie, zoals wonen, kan krijgen.
- Het zorgvuldig plannen van de bouw, zodat onderwijs en activiteiten zo min mogelijk worden verstoord.

Samen bouwen we aan een Siebengewald waar leren, sporten en samenleven elkaar versterken. Met hart voor elkaar creëren we een plek waar iedereen zich thuis voelt.



Straatcoaches in de gemeente Bergen: effectief, betrokken en deskundig

De PK vindt dat de gemeente Bergen moet investeren in een structurele en effectieve aanpak van jeugdoverlast. In het verleden reden straatcoaches van plek naar plek, maar dat bleek onvoldoende om het probleem echt aan te pakken. Wij willen een nieuwe koers, gebaseerd op bewezen methoden zoals die van de Stichting Aanpak Overlast Amsterdam (SAOA), waarbij aandacht, vertrouwen en samenwerking centraal staan.

Straatcoaches met hart voor jongeren

Onze straatcoaches zijn meer dan alleen zichtbaar op straat. Ze kennen de jongeren, bouwen aan vertrouwen en spreken hen op een respectvolle manier aan op hun gedrag. Waar nodig schakelen ze hulp in en werken ze samen met ouders om duidelijke afspraken te maken. Zo pakken we niet alleen overlast aan, maar zorgen we ook voor blijvende verbetering en nieuwe kansen voor jongeren.

Samen werken aan veiligheid en leefbaarheid

We vinden het belangrijk dat straatcoaches goed worden opgeleid en ervaring hebben in jongerenwerk of sociaal-maatschappelijk werk. Waar nodig kan de inzet van een jeugdboa deze aanpak versterken, zodat handhaving en begeleiding hand in hand gaan. Dit vraagt om samenwerking met een professionele aanbieder en een investering van de gemeente. Maar dat is een investering die loont — want een veilige, leefbare gemeente is iets waar we allemaal voor willen gaan.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Invoering van professionele straatcoaches in de gemeente Bergen die jongeren actief begeleiden, overlast aanpakken en waar nodig gezinsinterventies inzetten.

- Investeren in goed opgeleide straatcoaches en samenwerking met grotere aanbieders, waarbij de mogelijkheid van inzet van jeugdboa's niet wordt uitgesloten.

Met deze aanpak zorgen we voor een gemeente waar jongeren kansen krijgen en overlast structureel wordt aangepakt. Samen maken we Bergen veiliger en leefbaarder voor iedereen.

Slotwoord – Samen bouwen aan een thuis voor onze jeugd

In de gemeente Bergen stopt de zorg voor onze kinderen en jongeren niet bij woorden, maar begint bij daadkracht. De PK zet in op een gemeenschap waarin elk kind zich veilig, gezond en gezien voelt, waar ouders steun krijgen, en waar onderwijs, sport, cultuur en zorg hand in hand gaan. Door samen te werken, te investeren en vroegtijdig te ondersteunen, zorgen we ervoor dat geen enkele jongere aan de zijlijn staat. Zo maken we van de gemeente Bergen een plek waar jeugd kan groeien, dromen kan najagen en vol vertrouwen de toekomst tegemoet treedt.

Hoofdstuk 5 Wonen, een fijn en betaalbaar thuis voor iedereen

In de gemeente Bergen willen we meer dan woningen realiseren; we bouwen aan dorpen waar mensen zich écht thuis voelen. Dit betekent dat we niet alleen kijken naar het aantal woningen, maar ook naar leefbaarheid, sociale samenhang, voorzieningen en duurzaamheid. Actieve regie van de gemeente zorgt ervoor dat woningbouw, grondbeleid en samenwerking met corporaties, ontwikkelaars en regionale partners op elkaar zijn afgestemd. Daarbij houden we rekening met kwetsbare gebieden, zoals Natura2000-gebieden en de Maas, en zorgen we voor oplossingen binnen de stikstofproblematiek.

"In Bergen bouwen we niet alleen huizen, we bouwen gemeenschappen waarin mensen zich thuis voelen en kunnen groeien."

We zetten in op een integrale benadering: woningen moeten passen bij de behoeften van starters, gezinnen, senioren, arbeidsmigranten en kwetsbare groepen. Tegelijkertijd stimuleren we lokale kansen, verantwoorde woonvormen, circulair en duurzaam bouwen en een goede balans tussen recreatie, natuur en wonen. Monitoring, participatie en duidelijke afspraken met marktpartijen en corporaties zorgen ervoor dat plannen daadwerkelijk uitgevoerd worden, met behoud van leefbaarheid en sociale samenhang in de dorpen.

Door deze combinatie van visie, betrokkenheid en daadkracht willen we Bergen ontwikkelen tot een gemeente waar wonen, zorg, recreatie en natuur hand in hand gaan, waar iedereen een eerlijke kans krijgt op een passend thuis, en waar gemeenschappen kunnen floreren voor huidige en toekomstige generaties.



Bouwen aan dorpen voor iedereen

De PK wil bouwen voor de lokale behoefte: starters, gezinnen en senioren, zonder het karakter van onze dorpen of ons landschap aan te tasten. We kiezen voor kleinschalige, duurzame projecten met oog voor de gemeenschap, zodat nieuwbouw bijdraagt aan leefbaarheid en verbondenheid.

Betaalbare en gemengde wijken

Bij projecten van meer dan tien woningen realiseren we twee derde betaalbaar, zoals afgesproken in de Woondeal: sociale huur, middenhuur en betaalbare koop. We houden vast aan minimaal 15% sociale huur en 15% sociale koop. Zo ontstaan gemengde wijken waar jong en oud, huurders en kopers samenleven en elkaar ontmoeten.

Levensloopbestendig bouwen om doorstroming te stimuleren

De grootste behoefte ligt bij levensloopbestendige woningen, goed voor ongeveer 75% van de nieuwbouw. Dit biedt ouderen de mogelijkheid om door te stromen, terwijl gezinnen en jongeren meer kansen krijgen op een woning. Een verhuiscoach helpt om verhuisbelemmeringen weg te nemen. In elk dorp moet bescheiden inbreiding mogelijk blijven, met nadruk op nultredenwoningen die bijdragen aan de leefbaarheid.

Actieve grondpolitiek en voortgang boven perfectie

De PK kiest voor actieve grondpolitiek en zet in op voortgang boven perfectie: liever nú starten met haalbare plannen dan wachten op het ideale plaatje. We volgen daarbij landelijke ontwikkelingen rond

de planbatenheffing, zodat waarde stijging van grond die ontstaat door gemeentelijke besluiten deels terugvloeit naar de gemeenschap. Zo zorgen we ervoor dat bouwen niet alleen woningen oplevert, maar ook de hele gemeente versterkt.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Betaalbare woningen bij projecten van meer dan tien woningen, conform de Woondeal, met minimaal 15% sociale huur en 15% sociale koop.
- Gemengde wijken met een gezonde mix van huur en koop, jong en oud, die sociale samenhang bevorderen.
- Levensloopbestendige woningen (75% van de nieuwbouw) om doorstroming mogelijk te maken en ouderen passend te huisvesten.
- Doorstroming stimuleren via een verhuiscoach of doorstroommakelaar, ook in de particuliere sector.
- Kleinschalige nieuwbouw in elk dorp, bij voorkeur via inbreiding en met nadruk op nultredenwoningen.
- Actieve grondpolitiek om de regie te behouden en betaalbaarheid te waarborgen.
- Het onderzoeken hoe waarde stijging van grond deels kan terugvloeien naar de gemeenschap, in lijn met landelijke ontwikkelingen rond de planbatenheffing.

Met deze aanpak bouwen we aan dorpen die leefbaar, verbonden en toekomstbestendig zijn, waar jong en oud samen een plek vinden die past bij hun leven. Zo maken we de gemeente Bergen sterker, stap voor stap.



Investeren in de toekomst van jongeren

De PK vindt dat jongeren de kans moeten krijgen om zich in onze gemeente te vestigen en hun eerste woning te kopen. Door stijgende prijzen wordt dit steeds moeilijker, daarom zetten wij in op slimme en haalbare oplossingen die starters helpen een woning te bemachtigen en tegelijk de leefbaarheid van onze dorpen behouden.

Aankoopprijs of grondkosten financieren

Een belangrijke stap is samenwerking met lokale stichtingen of investeerders die een deel van de aankoopprijs of grondkosten kunnen financieren. Dit maakt woningen eerder toegankelijk voor starters, zorgt voor een betere verdeling van kansen tussen jong en oud en versterkt de betrokkenheid van de gemeenschap. Voorbeelden hiervan zijn startersfondsen, deel- of investeringsconstructies en samenwerking met woningcorporaties, zoals de stichting JongWonen. De PK wil samen met lokale partners onderzoeken hoe dergelijke initiatieven in de gemeente Bergen kunnen worden gestimuleerd en gefaciliteerd.

Starterslening

De PK is een groot voorstander van de starterslening. Ook nu de provincie Limburg haar bijdrage verlaagt van 75% naar 50%, blijft het essentieel dat jonge huizenkopers een eerlijke kans krijgen. De gemeente moet maximale ondersteuning bieden door starters actief te begeleiden bij het aanvragen van een lening en praktische obstakels weg te nemen. Zo blijft de droom van een eigen woning haalbaar, ook in een veranderende woningmarkt.

Pacht in plaats van verkoop van grond

Daarnaast wil de PK dat de gemeente vaker kiest voor pacht in plaats van verkoop van grond. Door grond in gemeentelijk eigendom te houden, blijven kavels betaalbaar voor starters. Dit biedt de gemeente ook meer regie over de woningmarkt en de mogelijkheid om nieuwe wooninitiatieven te ondersteunen die passen bij de lokale gemeenschap.

Nieuwe woonvormen

Tot slot maakt de PK ruimte voor innovatieve woonvormen zoals collectieve woonprojecten en flexibele bouwconcepten. Deze nieuwe vormen van wonen vergroten de betaalbaarheid, versterken de sociale samenhang en geven jongeren meer mogelijkheden om zich duurzaam te vestigen in onze gemeente.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Het waarborgen van een totale bijdrage van 50% vanuit de gemeente aan de starterslening, ter compensatie van de verlaging van de provinciale bijdrage van 75% naar 50%.
- Actieve ondersteuning van starters bij het aanvragen van een starterslening en het creëren van zo gunstig mogelijke lokale voorwaarden;
- Het stimuleren van innovatieve vormen van ondersteuning zodat jongeren eerder en betaalbaar een eigen woning kunnen kopen door samenwerking met lokale initiatieven en investeerders om innovatieve woon- en financieringsvormen voor jongeren mogelijk te maken;
- Betaalbare bouwkavels voor jongeren door vaker te kiezen voor pacht in plaats van verkoop van grond.
- Ruimte voor nieuwe woonvormen, zoals Tiny Houses, collectieve woonprojecten en innovatieve bouwconcepten.

Met deze aanpak zorgen we ervoor dat jongeren in Bergen een eigen plek kunnen vinden, betaalbaar en toekomstbestendig. Zo bouwen we samen aan een gemeente waarin iedereen zich thuis kan voelen en kan groeien.



Leven, wonen en verbinden met de natuur

Bij de PK draait wonen om méér dan stenen: het gaat om ontmoeten, bewegen en zorg dichtbij. Elke ingreep in dorpen, wijken en straten beïnvloedt hoe mensen samenleven, zich verplaatsen en zich veilig voelen. Daarom kijken wij bij elk plan integraal naar ontwerp, verkeer, groen, sociale samenhang en zorgbehoefte.

Ontmoeten en bewegen

Onze straten, pleinen en buurten moeten uitnodigen tot contact, beweging en ontspanning. Ze zijn toegankelijk voor iedereen, voorzien van veilige stoepen, logische routes, voldoende zitplekken en groen om te ontspannen. Zo ontstaan plekken waar mensen zich niet alleen huisvesten, maar zich écht thuis voelen.

Inwoners actief betrekken

Bij de PK betrekken we inwoners en dorpsraden vanaf het begin bij nieuwe plannen. Zo versterken we niet alleen woningen, maar ook de gemeenschap: sterke dorpen waarin mensen oog hebben voor elkaar en voor de leefomgeving van de gemeente Bergen.

Duurzaam en toekomstbestendig wonen

Wij zetten ons in voor woningen die klaar zijn voor de toekomst: klimaatneutraal, aardgasvrij en goed geïsoleerd. Omwonenden en woningzoekenden krijgen een stem bij bouw- of verbouwprojecten, zodat plannen aansluiten bij de wensen van de gemeenschap. Circulair en slim bouwen maakt wonen milieuvriendelijker, goedkoper en sneller, terwijl woningen ook bestand zijn tegen hitte, droogte en hevige regenbuien.

Natuur en leefomgeving

Ook de natuur krijgt een plek in en rond onze dorpen. Gevels en daken bieden nestplaatsen voor vogels zoals de huismus, en bij verbouwingen creëren we ruimte voor planten en andere dieren via geveltuinen of groene binnenhofjes. Zo ontstaan leefomgevingen waarin mens, dorp en natuur samen kunnen floreren.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Integrale aanpak van dorpen en buurten, waarbij ruimtelijke, sociale en zorgaspecten samen worden bekeken.
- Toegankelijke en leefbare openbare ruimte, met aandacht voor ontmoeting, groen, beweging en veiligheid, en met vroegtijdige betrokkenheid van inwoners en dorpsraden.
- Klimaatneutraal en duurzaam wonen: stimuleren van aardgasvrije, goed geïsoleerde en circulair gebouwde woningen.
- Betrokkenheid van inwoners door omwonenden en woningzoekenden actief te laten meedenken bij bestemmingsplanwijzigingen en vergunningverlening.
- Klimaat adaptieve woningen: zorgen dat plannen rekening houden met hitte, droogte, zware regenbuien en voldoende groen.
- Natuurvriendelijk bouwen door gebouwen en verbouwingen zo vorm te geven dat vogels, planten en biodiversiteit ruimte krijgen.

Met deze aanpak bouwen we niet alleen huizen, maar creëren we dorpen waar mensen, natuur en gemeenschap hand in hand gaan. Zo voelt iedereen zich thuis en blijft Bergen een fijne plek om te wonen en te leven.



Wonen met kansen: flexibel, slim en dichtbij

In de bestaande woningvoorraad liggen veel kansen om extra woonruimte te creëren, vooral bij agrarische bebouwing. Het is belangrijk om inzicht te hebben in leegstand en deelname aan stoppersregelingen, zodat ongewenste ontwikkelingen worden voorkomen en nieuwe woningen op een slimme manier kunnen worden gerealiseerd.

Slim gebruik van bestaande gebouwen

De PK zet zich in voor het inventariseren en benutten van leegstaande agrarische bebouwing. Door deelname aan stoppersregelingen kunnen waardevolle woningbouwkanalen worden benut, zonder het karakter van onze dorpen aan te tasten. Ook grote woningen kunnen via pilotprojecten zoals “Huren met vrienden” of hospitaverhuur beter worden gebruikt, zodat woningen optimaal benut worden.

Innovatieve woonvormen

De bestaande woonvoorraad biedt ruimte voor nieuwe en flexibele woonvormen die aansluiten bij de veranderende samenleving. Dit omvat combinaties van wonen en zorg, proefsamenwonen en betaalbare opties voor jongeren en starters. Zo ontstaan leefomgevingen die aansluiten bij de behoeften van verschillende generaties en situaties.

Mantelzorg en zorg dichtbij

De PK wil duidelijkheid bieden over regelgeving rondom mantelzorg- en premantelzorgwoningen. Mantelzorgers moeten dichtbij degenen voor wie zij zorgen kunnen wonen, met heldere regels over vergunningsvrij bouwen en vergunningplicht. Zo ondersteunen we zorg dichtbij huis en versterken we de samenhang in onze dorpen.

Generatie- en gesplitste woningen

Daarnaast zetten we in op meer generatie- en gesplitste woningen, met soepelere procedures en duidelijk splitsingsbeleid voor zowel woningen als kavels. Op deze manier benutten we de woningvoorraad optimaal en creëren we mogelijkheden voor verschillende huishoudens om betaalbaar en comfortabel te wonen.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Inventarisatie en gebruik van leegstaande agrarische bebouwing, inclusief deelname aan stoppersregelingen, om woningbouwkanalen te benutten.
- Meer generatie- en gesplitste woningen, met soepelere procedures en duidelijk splitsingsbeleid voor zowel woningen als kavels.
- Pilotprojecten voor gedeeld wonen, zoals “Huren met vrienden”, om grote woningen beter te benutten.
- Bevorderen van hospitaverhuur en proefsamenwonen, zodat betaalbare woonvormen voor jongeren en starters ontstaan.
- Combinatie van wonen en zorg, zodat mantelzorgers dichtbij degenen voor wie zij zorgen kunnen wonen.
- Duidelijk beleid voor mantelzorg- en premantelzorgwoningen, met heldere regels over vergunningsvrij bouwen en vergunningplicht.

Met deze aanpak maken we wonen in Bergen toekomstbestendig en flexibel, zodat jong en oud, starters en mantelzorgers, samen een plek vinden die bij hen past. Zo bouwen we aan dorpen waar iedereen zich thuis voelt.



Leefbaarheidsfonds voor een beter thuis

De PK zet zich in voor een gemeente waar wonen prettig, duurzaam en leefbaar is. Veranderingen in het landschap, zoals het omzetten van agrarisch gebied naar woonbestemming, bieden nieuwe kansen, maar brengen ook uitdagingen met zich mee voor de sociale en fysieke leefomgeving.

Het instellen van een leefbaarheidsfonds

Daarom wil de PK dat bij iedere bestemmingsplanwijziging een leefbaarheidsfonds wordt ingesteld. Het fonds wordt gevuld door bijdragen van ontwikkelaars en initiatiefnemers en maakt het mogelijk om de impact van nieuwe ontwikkelingen direct positief te benutten.

Doel van het fonds

Het leefbaarheidsfonds wordt besteed aan groenvoorzieningen, veilige speelplekken, sociale ontmoetingsplekken en andere voorzieningen die het samenleven in de buurt versterken. Inwoners worden actief betrokken bij de besteding, zodat de maatregelen aansluiten bij hun wensen en de woonomgeving plezierig, veilig en sociaal verbindend wordt.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Instellen van een leefbaarheidsfonds bij iedere bestemmingsplanwijziging, om de impact van nieuwe ontwikkelingen positief te maken.
- Financiering van het fonds door bijdragen van ontwikkelaars en initiatiefnemers.
- Investeren in groen en speelplekken, zodat buurten prettig en veilig zijn voor alle leeftijden.
- Creëren van sociale ontmoetingsplekken en voorzieningen die het samenleven in de wijk versterken.
- Transparante en betrokken besteding, waarbij inwoners actief kunnen meedenken over hoe het fonds wordt gebruikt.

Met dit leefbaarheidsfonds maken we wonen in de gemeente Bergen niet alleen mogelijk, maar ook plezierig, veilig en verbonden. Zo bouwen we samen aan dorpen en wijken waarin iedereen zich thuis voelt.



Vakantieparken: recreatie en flexibel wonen

De PK zet zich in voor vakantieparken die de toeristische aantrekkingskracht van onze gemeente behouden én inspelen op nieuwe woonvormen. Bezoekers moeten kunnen blijven genieten van het prachtige Limburgse landschap, terwijl we zorgvuldig omgaan met de leefomgeving van bewoners en het unieke karakter van onze dorpen en natuurgebieden beschermen.

Tijdelijke en flexibele woonruimte

Tegelijkertijd wil de PK de woningnood aanpakken door te onderzoeken waar vakantieparken op een verantwoorde manier tijdelijke of flexibele woonruimte kunnen bieden. Denk hierbij aan Tiny Houses, modulair gebouwde woningen of andere duurzame tijdelijke huisvestingsvormen. Vooral bij de herontwikkeling of sanering van verouderde parken liggen kansen om de kwaliteit te verbeteren, voorzieningen te vernieuwen en nieuwe, tijdelijke woonconcepten te realiseren – zonder dat dit ten koste gaat van toerisme of natuur. De PK vindt het belangrijk dat dit zorgvuldig gebeurt, met oog voor lokale behoeften, duurzaamheid en maatschappelijke meerwaarde.

Duurzame balans tussen recreatie en leefomgeving

De PK streeft naar een duurzame balans: het behoud van toeristische functies en werkgelegenheid in de recreatiesector, bescherming van natuur en landschap, én het benutten van kansen voor tijdelijke en flexibele woonruimte waar dat mogelijk is.

Alle besluiten worden zorgvuldig afgewogen, zodat toeristische waarde, leefbaarheid en veiligheid gewaarborgd blijven. Zo combineren we recreatie, natuurbehoud en vernieuwende woonvormen op een slimme en toekomstbestendige manier.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Het onderzoeken van mogelijkheden voor tijdelijke of flexibele bewoning op vakantieparken, met oog voor woningnood en lokale behoeften.

- Het behouden van toeristische functies en werkgelegenheid in de recreatiesector.
- Het beschermen van natuur, landschap en leefomgeving, zodat het unieke karakter van de gemeente Bergen behouden blijft.
- Het benutten van de sanering van verouderde vakantieparken als kans voor kwaliteitsverbetering, vernieuwde voorzieningen en duurzame woonconcepten.
- Het nemen van zorgvuldig afgewogen besluiten, waarbij toeristische waarde, leefbaarheid en veiligheid altijd vooropstaan.

Zo zorgt PK Bergen (L.) ervoor dat vakantieparken in onze gemeente niet alleen toeristische waarde behouden, maar ook kansen bieden voor tijdelijke, duurzame en flexibele woonruimte. Op die manier bouwen we aan een gemeente waarin recreatie, natuur en vernieuwend wonen hand in hand gaan.



Huisvesting eerlijk en gebalanceerd

De gemeente Bergen werkt samen met de regio Noord-Limburg aan een Huisvestingsverordening om de woningmarkt beter te sturen. De PK zet hiermee in op een eerlijk en transparant systeem waarin de juiste woning bij de juiste persoon terecht komt. Sociale huurwoningen worden regionaal toegewezen volgens duidelijke regels, waardoor 'shopgedrag' wordt voorkomen en kwetsbare groepen een passend thuis krijgen.

Huisvesting van kwetsbare groepen

De gemeente Bergen voert haar taakstellingen zorgvuldig uit. Statushouders krijgen passende woningen in overleg met woningcorporatie Destion, en de gemeente zorgt voor de huisvesting van 75 asielzoekers conform de Spreidingswet. Ook wordt actief meegewerkt aan de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, altijd met aandacht voor veilige, passende woningen en integratie in de gemeenschap.

Lokale samenhang en regie

Voor arbeidsmigranten blijft het huidige beleid van kracht, gericht op veilige en leefbare huisvesting. Tegelijkertijd stimuleert de PK lokale kansen: sociale huurwoningen worden waar nodig maximaal voor de helft toegewezen aan inwoners van de gemeente, zodat de sociale samenhang behouden blijft. Door deze combinatie van regie via de Huisvestingsverordening, taakstellingen en lokale sturing zorgt de gemeente Bergen voor een evenwichtige, eerlijke en duurzame woningmarkt.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Uitvoering van de Huisvestingsverordening, zodat woningen eerlijk en transparant worden toegewezen en de juiste woning bij de juiste persoon terecht komt.
- Taakstelling en huisvesting van kwetsbare groepen, waaronder statushouders (in samenwerking met Destion), asielzoekers (conform taakstelling Spreidingswet) en vluchtelingen uit Oekraïne, met aandacht voor passende en veilige woonruimte.
- Voorrang voor lokale woningzoekenden waar schaarste dit rechtvaardigt, om de sociale samenhang in de gemeenschap te versterken.
- Veilige en leefbare huisvesting voor arbeidsmigranten handhaven volgens het huidige beleid.

Met deze aanpak krijgt iedereen een eerlijke kans op een passende woning, blijven kwetsbare groepen beschermd en blijft de sociale samenhang in onze dorpen sterk.



Van visie naar uitvoering, de regierol van de gemeente

Wonen ontstaat niet vanzelf. De gemeente Bergen staat voor de uitdaging om woningbouw en leefbaarheid te realiseren binnen een kwetsbare omgeving. Gelegen tussen de Maas en een Natura2000-gebied, brengen stikstofproblemen veel ontwikkelingen tijdelijk tot stilstand. Dit vraagt om actieve regie en zorgvuldig afgewogen keuzes: waar kunnen nieuwe woningen worden gerealiseerd, en waar moet vooral het landschap en de natuur beschermd blijven?

Integrale visie en leefbaarheid

De PK pleit voor een integrale visie op gebiedsuitbreiding en-ontwikkeling, waarin niet alleen het aantal woningen centraal staat, maar ook leefbaarheid, voorzieningen, onderwijs, zorg en sociale samenhang. Elk plan wordt in samenhang bekeken: van ruimtelijke inrichting en verkeersveiligheid tot sociale en zorgaspecten. Zo zorgen we dat nieuwe projecten bijdragen aan sterke gemeenschappen en een duurzame woonomgeving.

Actieve regie en concrete uitvoering

Actieve regie betekent dat de gemeente proactief optreedt bij woningbouw, grondbeleid en samenwerking met corporaties, ontwikkelaars en regionale partners. Monitoring en participatie zijn cruciaal: de gemeente houdt continu zicht op de woningmarkt, doorstroming en leefbaarheid, terwijl inwoners actief betrokken worden bij plannen. Heldere afspraken met corporaties en marktpartijen zorgen ervoor dat plannen daadwerkelijk worden uitgevoerd en leiden tot duurzame, leefbare woonomgevingen voor huidige en toekomstige generaties.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Actieve regie van de gemeente op woningbouw, grondbeleid en samenwerking met corporaties, ontwikkelaars en regionale partners.
- Integrale visie op gebiedsontwikkeling, waarbij wonen, zorg, sociale voorzieningen, onderwijs en leefbaarheid samen worden meegenomen.
- Ruimtelijke keuzes binnen kwetsbare gebieden, met oog voor Natura2000, de Maas en stikstofproblematiek, zodat nieuwe ontwikkelingen verantwoord plaatsvinden.
- Monitoring en participatie van inwoners, zodat plannen aansluiten bij de behoeften van de gemeenschap en sociale samenhang versterken.
- Heldere afspraken met corporaties en marktpartijen, zodat plannen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd en bijdraagt aan duurzame, leefbare woonomgevingen.

Met deze aanpak vertalen we visie naar concrete resultaten: voldoende woningen, sterke gemeenschappen en een leefbare, duurzame gemeente voor iedereen.

Slotwoord – Bouwen aan een toekomstbestendige woonomgeving

De PK zet zich in voor een gemeente waar wonen toegankelijk, betaalbaar en sociaal verantwoord is, en waar leefbaarheid centraal staat.

We creëren een duurzame en verbonden woonomgeving, waarin gemeenschappen sterk zijn, dorpen hun karakter behouden en iedereen zich echt thuis voelt.

Hoofdstuk 6 Thuis in de Maasduinen: natuur, landschap en leefomgeving

Voor sommige mensen is een huis vooral een plek om te wonen, voor anderen een wezenlijk deel van hun identiteit. Bij die identiteit horen onze geschiedenis, de historische kernen, de Noord-Limburgse mentaliteit en cultuur. Maar in de gemeente Bergen vormen de Maasduinen, de Maas en de duinen een onmisbaar onderdeel van ons thuisgevoel, samen met het groen, het blauw en de akkers daartussen. Dit landschap maakt wie we zijn. Daarom is het de moeite waard om te koesteren en te beschermen wat ons lief is. Dáár maakt de PK werk van.

***"Een gezonde en groene omgeving is geen luxe,
het is de basis van ons welzijn."***

Onze groene omgeving, het Nationaal Park De Maasduinen en het heggenlandschap langs de Maas zijn bouwstenen voor een gezonde, veerkrachtige gemeenschap. Positieve gezondheid, leefbaarheid en welzijn gaan hand in hand met het behoud van natuur, landschap en water- en bodemkwaliteit. Wie leeft in een groene en gezonde omgeving voelt zich sterker, veerkrachtiger en meer verbonden met de omgeving.

Bij de PK staan water, bodem en groen centraal in alle ruimtelijke keuzes. Elk besluit, van bescherming van landschapselementen en bomen tot natuurinclusief pachtbeleid, begint bij behoud en herstel van natuur en het versterken van biodiversiteit. Zo zorgen we ervoor dat wonen, werken, recreatie en mobiliteit in balans zijn met de kwaliteit van ons landschap, terwijl het bijdraagt aan het welzijn van de inwoners.

Wij geloven in een toekomst waarin mens en natuur duurzaam verbonden blijven, nu en voor volgende generaties. Bergen is een gemeente waar je je écht thuis voelt, in harmonie met de Maasduinen.

Bescherm wat je lief is. Versterk wat ons verbindt. Samen bouwen we aan een groene, gezonde en veerkrachtige toekomst voor de gemeente Bergen.



Beschermen wat ons thuis maakt

Onze gemeente Bergen is gezegend met een bijzonder landschap en een unieke natuur. Van de geologische terrassen tot de eeuwenoude Maasheggen: dit is het hart van ons thuis in de Maasduinen. Dit landschap is niet alleen mooi om te zien, maar van levensbelang voor biodiversiteit, klimaat, water en ons dagelijks welzijn. Bij de PK doen we wat nodig is om dit waardevolle erfgoed te behouden, te herstellen en samen met inwoners duurzaam te beheren. Want het beschermen van onze natuur en ons landschap is een gedeelde verantwoordelijkheid: van ons allemaal.

Ons landschap koesteren

We wonen in een bijzonder gebied, met een unieke bodem en prachtige landschapsvormen. Het laag-, midden- en hoogterras van onze gemeente verdient extra aandacht. Daarom willen we belangrijke natuurgebieden en bijzondere bodem- en landschapsvormen goed in beeld brengen en beschermen. Denk bijvoorbeeld aan de laatste rivierduinen die in onze dorpen nog te vinden zijn.

Subsidies en agrarisch natuurbeheer

Voor het behoud en herstel van ons landschap zijn landschapselementen, zoals heggen, houtwallen, bos- en heidegebieden en waterstructuren, van groot belang. We zetten in op subsidies en agrarisch natuurbeheer om deze elementen te behouden en te versterken. Daarbij onderzoeken we of een landschapscoach voor particuliere grondeigenaren en een landschapselementenregister hierbij kunnen helpen. Belangrijk is dat bestaande landschapselementen officieel worden vastgelegd en goed worden beschermd in plannen en regels. Alleen dan kunnen ze echt worden behouden en hebben subsidies effect. Gesubsidieerde landschapselementen worden bovendien opgenomen in het omgevingsplan.

Herstel van de Maasheggen

De Maasheggen vormen een uniek en eeuwenoud cultuurlandschap in onze regio. Dit mozaïek van heggen, graslanden en houtwallen is niet alleen ecologisch waardevol, maar ook cultureel-historisch en recreatief belangrijk. Dankzij de inzet van inwoners, natuurorganisaties en overheden is het herstel van dit bijzondere gebied in gang gezet, mede mogelijk gemaakt via de Regionale Investeringsagenda Noord-Limburg. De PK staat voor het behoud van ons landschappelijk erfgoed. Herstel van de Maasheggen is geen nostalgie, maar een investering in een groene, veerkrachtige toekomst. Het versterkt de biodiversiteit, behoudt onze landschappelijke identiteit en biedt volop mogelijkheden voor natuurbeleving en recreatie.

Bomen beschermen

Bomen zijn van onschatbare waarde: ze dragen bij aan biodiversiteit, klimaat, waterhuishouding én het karakter van onze dorpen en het buitengebied. Het onnodig kappen van bomen past niet bij een duurzame en leefbare gemeente. Daarom geldt bij ons: bomen kappen kan alleen bij hoge uitzondering. Het is niet toegestaan om bomen te verwijderen voor bijvoorbeeld extra zonnepanelen. Wanneer er toch gekapt wordt, moet altijd herplanting volgen, en wordt gecontroleerd of deze op de juiste plek gebeurt.

Ook ontbreekt er momenteel nog een goede inventarisatie van monumentale bomen, erfgoedbomen, laanstructuren en landschappelijke bomen. Deze verdienen extra bescherming om ons groen erfgoed voor de toekomst te behouden.

Zorgvuldige bescherming van onze natuur

De PK volgt met interesse de ontwikkelingen rond nieuwe manieren om natuur beter te beschermen. In sommige gemeenten, zoals Eijsden-Margraten, krijgt de natuur zelfs de status van rechtspersoon, waardoor ze extra bescherming krijgt. Wij onderzoeken of bepaalde elementen van deze aanpak ook in de gemeente Bergen waardevol kunnen zijn. Het doel is om onze natuurlijke omgeving zorgvuldig te beschermen, zonder onnodige aantasting en met respect voor zowel mens als natuur.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- De bescherming van natuur en landschap door belangrijke natuurgebieden en bijzondere bodem- en landschapsvormen in kaart te brengen en goed te beschermen.
- Het behouden en versterken van landschapselementen via subsidies, agrarisch natuurbeheer en samenwerking met grondeigenaren.
- Het onderzoeken van mogelijkheden zoals een landschapscoach en een landschapselementenregister ter ondersteuning van particuliere grondeigenaren.
- Juridische en planologische borging door landschapselementen vast te leggen in plannen en het omgevingsplan.

- Actief behouden en herstellen van het unieke cultuurlandschap van de Maasheggen voor ecologie, cultuur en recreatie.
- De bescherming van bomen waarbij alleen in uitzonderlijke gevallen kappen is toegestaan, met verplichte herplanting en handhaving.
- Extra bescherming bieden aan monumentale bomen, laanstructuren en landschappelijke bomen.
- Samenwerking en betrokkenheid door structurele samenwerking met agrariërs, terreinbeheerders, vrijwilligers en inwoners te stimuleren.
- Voldoende financiële en beleidsmatige ruimte creëren om natuur- en landschapsherstel structureel voort te zetten.
- Natuurbelangen laten meewegen bij besluiten en ontwikkelingen rondom rechten van de natuur zorgvuldig volgen.

Door aandacht te geven aan biodiversiteit, landschappelijke identiteit en samenwerking met bewoners, agrariërs en natuurorganisaties, investeren we in een groene en veerkrachtige toekomst. Zo blijft de gemeente Bergen niet alleen een prachtige plek om te wonen, maar ook een gemeenschap waar mens en natuur in harmonie samenleven. Met hart voor elkaar en voor de Maasduinen die ons thuis maken.



Samen zorgen voor groen dat verbindt

Een gezonde en leefbare woonomgeving begint bij groen. In de gemeente Bergen willen we dorpen en buurten die meer zijn dan steen en asfalt. Plekken waar natuur en mens hand in hand gaan. Groen is niet alleen mooi om te zien, maar onmisbaar voor biodiversiteit, waterbeheer, klimaatbestendigheid en ons welzijn.

De PK ziet vergroening niet als luxe, maar als noodzaak. Bloemrijke bermen, groene tuinen en natuurinclusieve inrichting maken onze leefomgeving aantrekkelijk, gezond en toekomstbestendig. Door samen te werken met inwoners, scholen, agrariërs en ontwikkelaars brengen we natuur dichterbij: in elke straat, tuin en wijk. Een thuis is meer dan het huis alleen; het gaat om de straat, de buurt en het dorp. Voldoende groen in de leefomgeving is essentieel voor een gezond en prettig leven.

Groene tuinen als norm

Onze dorpen veranderen snel. Verstening, hittestress en wateroverlast maken het belangrijk om duurzaam te bouwen én duurzaam in te richten. Bij de PK hoort vergroening vanzelfsprekend bij nieuwe woningbouw. Zowel in het openbaar gebied als op privépercelen. Een groene tuin en erfafscheiding is geen luxe, maar een noodzaak. Wij pleiten daarom voor duidelijke voorwaarden bij omgevingsvergunningen: een minimaal percentage groen of waterdoorlatende oppervlakte op tuinen en erven, en voldoende groen bij nieuwe wijkverkevelingen. Zo ontstaan aantrekkelijke, leefbare buurten met ruimte voor biodiversiteit en waterberging. Via het omgevingsplan leggen we dit juridisch vast, zodat inwoners én projectontwikkelaars weten wat wordt verwacht in de ruimtelijke inrichting van onze dorpen.

Bloemrijke bermen voor biodiversiteit en beleving

De PK ziet bermen als veel meer dan grasstroken langs wegen en paden. Ze zijn waardevolle leefgebieden voor bijen, vlinders en andere insecten en dragen tegelijkertijd bij aan een aantrekkelijk, natuurlijk straatbeeld. Bloemrijke bermen versterken zo de biodiversiteit en maken onze dorpen en het buitengebied leefbaarder en mooier. Daarom zetten wij in op ecologisch maaibeheer, afgestemd op

bloeitijden en het leven van insecten, en op het inzaaien van inheemse bloemensoorten langs wegen, paden en waterlopen. Bij de aanleg en het onderhoud van bermen willen we actief samenwerken met inwoners, scholen en agrariërs.

Het ontwikkelen van bloemrijke bermen kost tijd. Zaden moeten zich vestigen, groeien en bloeien, en een rijk ecosysteem van insecten en andere dieren ontstaat pas geleidelijk. Geduld is daarom essentieel: alleen door langdurige zorg en aandacht krijgen bermen hun volle ecologische waarde. Zo benutten we bermen optimaal als onderdeel van een groen-blauw netwerk dat bijdraagt aan een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. Er mag geïnvesteerd worden in communicatie hierover richting onze inwoners.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Groene en waterdoorlatende tuinen bij nieuwbouw waarbij we minimaal 40% van percelen groen of onverhard houden en duidelijke vergunningsvoorwaarden stellen bij individuele woningen.
- Behoud van groen in wijken door bij verkaveling te zorgen dat een gezond percentage van de wijk groen blijft.
- Het Stimuleren van vergroening door positieve maatregelen zoals subsidies voor groene daken en gevels in te zetten en publiekscampagnes te organiseren om inwoners te ondersteunen.
- Ecologisch beheer van bermen door het maaibeheer af te stemmen op bloeitijden en het leven van insecten.
- Bloemrijke bermen en inheemse beplanting door het inzaaien van inheemse bloemensoorten langs wegen en paden.
- Actief samenwerken met inwoners, scholen en agrariërs bij aanleg en onderhoud van bermen en deze benutten voor biodiversiteit en beleving.
- Communicatieplan bloemrijke bermen.

Het versterken van biodiversiteit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen maken we van onze dorpen plekken waar mens en natuur kunnen floreren. Leefbaar, veerkrachtig en groen, met hart voor elkaar en voor de toekomst van de gemeente Bergen.



Met respect voor onze grond, bouwen aan morgen

Onze gemeente Bergen is gezegend met een landschap dat ons al generaties lang draagt: de duinen, de beekdalen, de bossen, de open velden. Het zijn niet alleen mooie plekken om te wonen en te recreëren maar ze vormen ook de basis van onze gezondheid, onze veiligheid en onze toekomst. Daarom vindt de PK dat we moeten werken mét het landschap, niet ertegenin. Water en bodem bepalen wat kan, en niet andersom.

Wie nu goede keuzes maakt, geeft toekomstige generaties een gemeente die leefbaar, veerkrachtig en herkenbaar blijft. Dat vraagt om durf, realisme en respect voor de grenzen van onze omgeving. Van verantwoord omgaan met zand- en grindwinning tot pachtbeleid dat natuur en landbouw toekomst geeft. Van bouwen op de juiste plek tot samenwerken onder de Omgevingswet, zodat gezondheid en leefomgeving écht centraal staan.

Water en bodem bepalen de richting

De PK vindt dat plannen moeten passen bij wat water en bodem aankunnen. Niet andersom. Onze gronden zijn kwetsbaar. Daarom zeggen wij: kijk eerst naar water en bodem, dán naar wat er kan. Teelten moeten passen bij het landschap. Geen aardappelen of mais in natte beekdalen, geen waterintensieve

teelten op droge zandgronden, en bossen blijven staan in infiltratiegebieden waar regenwater het grondwater aanvult. Zo beschermen we de natuur én de kwaliteit van ons landschap.

Ook bij nieuwbouw hanteren we dit principe. We bouwen niet in gebieden die nodig zijn voor waterberging en we kiezen functies die goed samen kunnen gaan en passen bij de identiteit van het gebied. Zo houden we wonen, recreatie en werken in balans met bodem, water en natuur. Ons uitgangspunt blijft duidelijk: we schuiven problemen niet door naar andere plekken of naar toekomstige generaties. We nemen verantwoordelijkheid nu, zodat onze gemeente sterk en leefbaar blijft voor later.

Zand- en grindwinning met oog voor toekomst en omgeving

In onze gemeente speelt zand- en grindwinning al langer een rol in de ontwikkeling van het landschap én in de gemeentelijke inkomsten. Mogelijk komt daar in de toekomst een nieuwe winning bij, in het laatste deel van het WellsMeer. Deze optie verdient zorgvuldige aandacht. We willen eerst de nadere onderzoeken afwachten, zodat we goed zicht krijgen op de effecten voor natuur, waterhuishouding, recreatie en leefomgeving.

Een eventuele nieuwe winning sluit aan bij de plannen om het EnergieLandgoed WellsMeer onder te brengen bij Brightlands. Dat biedt kansen voor innovatie, kennisontwikkeling en hoogwaardige werkgelegenheid in onze regio. Als de onderzoeken positief uitvallen en de randvoorwaarden duidelijk zijn, kan zand- en grindwinning bijdragen aan zowel de financiële positie van de gemeente als aan een duurzame economische ontwikkeling. Onze insteek blijft: alleen doorgaan als het verantwoord is, voor mens, natuur en toekomst.

Pachtbeleid

Wanneer agrariërs stoppen met hun bedrijf, ontstaan kansen voor natuurherstel. Daarom vindt PK Bergen dat gemeentelijke pachtgronden dan niet automatisch opnieuw verpacht moeten worden, maar waar mogelijk moeten terugkeren naar de natuur. Dit versterkt biodiversiteit, klimaatadaptatie en ons landschap.

Als gronden wél worden verpacht, dan alleen binnen natuurinclusieve en extensieve landbouw. Waterintensieve of bodemschadelijke teelten, zoals lelieteelt, passen daar niet bij. We kiezen voor langjarige, duurzame pacht met aandacht voor natuur en milieu, en werken waar mogelijk samen met natuurorganisaties en terreinbeheerders.

De PK wil daarnaast meer regie over het pachtbeleid, dat nu te ver van de gemeenteraad af staat. Tegelijkertijd kunnen pachtgronden die nodig zijn voor maatschappelijke opgaven, zoals woningbouw of andere ruimtelijke ontwikkelingen, hier nog steeds voor worden ingezet. De vrijkomende stikstofruimte moet daarbij zorgvuldig en strategisch worden benut, zodat natuurherstel en leefbaarheid in balans blijven.

Omgevingswet

De PK vraagt zich af of de gemeente Bergen al voldoende handelt conform de intentie van de nieuwe Omgevingswet. Eén van de voordelen van de Omgevingswet is juist dat gezondheid expliciet wordt meegenomen in beleid. Momenteel is er een te strikte scheiding tussen de afdelingen Ruimte en Sociaal Domein, wat de noodzakelijke integrale aanpak belemmert. Voor een gemeente die positieve gezondheid hoog in het vaandel draagt, moet deze integraliteit juist een prioriteit zijn. Ook moet de gemeente beter kijken naar het totaal aan bestaande en geplande activiteiten in een gebied, zodat duidelijk wordt wat de gezamenlijke invloed is op gezondheid en leefomgeving.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Water en bodem als basis voor ruimtelijke keuzes, waarbij teelten, wonen, werken en recreatie altijd worden afgestemd op wat het landschap aankan.
- Duurzame landbouw: geen waterintensieve teelten op kwetsbare gronden én pachtbeleid dat natuurinclusieve, extensieve landbouw en langjarige duurzame pacht stimuleert.
- Ruimte voor natuur, door pachtgronden bij beëindiging van bedrijven zo mogelijk terug te geven aan de natuur en samen te werken met natuurorganisaties bij inrichting en beheer.
- Zorgvuldige besluitvorming over zand- en grindwinning, alleen als onderzoek aantoont dat het verantwoord is voor natuur en leefomgeving én financieel gezond bijdraagt aan de gemeente.
- Slim en eerlijk omgaan met stikstofruimte, zodat woningbouw, infrastructuur en leefbaarheid kunnen verbeteren zonder natuurdoelen te schaden of problemen af te schuiven.
- Gezondheid centraal in alle besluiten, met betere samenwerking tussen gemeentelijke afdelingen, aandacht voor het totale effect van activiteiten op de leefomgeving en actief gebruik van de instrumenten van de Omgevingswet.

We doen wat nodig is, met hart voor elkaar én voor het landschap dat ons thuis maakt. Zo bouwen we stap voor stap aan een sterke gemeente die klaar is voor de toekomst – zonder de waardevolle grond onder onze voeten te verliezen.



Veilig en vlot onderweg, met hart voor elkaar

De PK gelooft dat mobiliteit meer is dan wegen en vervoermiddelen. Het gaat om veiligheid, leefbaarheid en verbinding in onze dorpen. Iedereen moet zich veilig, vlot en duurzaam kunnen verplaatsen, te voet, op de fiets, met de auto of met het openbaar vervoer. Mobiliteit moet bijdragen aan een fijne leefomgeving, zonder dat dorpen of natuur hieronder lijden. Met een slimme inrichting van wegen, fietspaden en verkeersmaatregelen willen wij zorgen dat alle bewoners zich veilig voelen, terwijl dorpen aantrekkelijk en leefbaar blijven.

Verkeerseducatie en veilige schoolomgevingen

De Provincie Limburg en de Limburgse gemeenten werken sinds 2020 samen aan verkeerseducatie onder de naam *Verkeersactieve school*. Dit programma stimuleert scholen om in alle groepen aandacht te besteden aan verkeerslessen én aan een veilige schoolomgeving en school-thuisroutes. In onze gemeente doen alle basisscholen mee.

De PK omarmt dit programma, omdat verkeersveiligheid begint bij kinderen. Ieder kind moet veilig naar school kunnen, te voet, op de fiets of met ouders. Daarom zetten we niet alleen in op goede verkeerseducatie, maar ook op veilige oversteekplaatsen, autoluwe zones rond scholen en duidelijke regels en handhaving tijdens schooltijden. Zo maken we schoolroutes overzichtelijk en veilig, en wordt het dagelijkse ritueel voor iedereen zorgeloos.

High Five

Het project High Five moedigt kinderen aan om lopend of fietsend naar school te gaan, wat het autogebruik vermindert en de veiligheid rondom scholen verbetert. Dit is gezonder, duurzamer en bevordert de mobiliteitstransitie door kinderen van jongs af aan te leren fietsen en lopen. In onze gemeente nemen 3 van de 6 basisscholen deel aan dit project. De PK zet zich in om de andere 3 scholen ook te verleiden deel te nemen.

Leefomgeving en bereikbaarheid in balans

Goede bereikbaarheid betekent bij de PK niet dat dorpen of natuur worden opgeofferd. Het verbreden van wegen of het aanleggen van nieuwe routes door kwetsbare natuurgebieden kan verkeer sneller maken, maar tast het landschap, de biodiversiteit en de rust in onze dorpen aan. Daarom plannen wij altijd zo dat verkeer, bereikbaarheid en leefbaarheid samengaan. Zo blijft de gemeente Bergen een fijne plek om te wonen, recreëren en werken, nu én in de toekomst.

Landbouwverkeer onder de loep

Steeds grotere landbouwvoertuigen zorgen op sommige wegen voor gevaarlijke situaties. Vooral wanneer ze elkaar passeren, lopen fietsers risico en raken bermen en wegkanten beschadigd. De PK wil samen met de agrarische sector zoeken naar oplossingen die de veiligheid voor iedereen vergroten en tegelijkertijd de wegen beter beschermen. Zo kunnen landbouw en verkeer naast elkaar bestaan, zonder dat de leefomgeving hieronder lijdt.

Sterke fietsroutes en openbaar vervoer

Een goed netwerk van fietspaden en openbaar vervoer is essentieel voor een duurzame en toegankelijke gemeente. Wij zorgen voor veilige, comfortabele en goed verlichte fietsroutes tussen dorpen, zodat de fiets een aantrekkelijk alternatief blijft. Ook zetten we in op betaalbaar en frequent openbaar vervoer, met speciale aandacht voor minima, zodat iedereen kan meedoen en zich vrij kan bewegen. Zo verbinden we dorpen duurzaam, gezond en veilig met elkaar.

Ervaren verkeersveiligheid en infrastructuur op maat

Veiligheid gaat verder dan borden en snelheidslimieten. De PK wil dat bewoners zich écht veilig voelen in hun omgeving. Daarom werken we aan veilige dorpskernen met 30 km/uur als uitgangspunt, goede verlichting, verkeersplateaus en waar nodig eenrichtingsverkeer. Ouderen en kwetsbare weggebruikers moeten zonder zorgen kunnen oversteken en alle weggebruikers houden rekening met elkaar. Zo zorgen we dat wegen en wijken niet alleen functioneel, maar ook leefbaar en rustig blijven.

Daarom zet PK Bergen zich in voor:

- Veilige dorpskernen en schoolomgevingen met 30 km/uur als uitgangspunt, duidelijke inrichting en handhaving, en veilige oversteekplaatsen en autoluwe zones bij scholen.
- Sterke en toegankelijke fiets- en OV-verbindingen met goed verlichte, comfortabele fietsroutes tussen dorpen en betaalbaar, frequent openbaar vervoer, inclusief gratis OV voor minima, zodat mobiliteit voor iedereen bereikbaar en aantrekkelijk blijft.
- Infrastructuur op maat en begaanbare wijken met verkeersplateaus, drempels, betere verlichting en, waar nodig, eenrichtingsverkeer, in overleg met bewoners om veiligheid, doorstroming en parkeerproblemen te verbeteren.
- Verkeerseducatie en bewustwording door verkeerslessen op scholen, publiekscampagnes en samenwerking met Veilig Verkeer Nederland om inwoners te betrekken en bewust te maken van veilig verkeersgedrag.
- Voortzetten en stimuleren van het programma Verkeersactieve school en het project High Five.
- Respect voor natuur, landschap en landbouwverkeer waarbij wegen en fietsroutes worden ingericht met oog voor de omgeving, inclusief de N271 en de Maasduinen, en waarbij samen gezocht wordt naar veilige oplossingen voor het steeds groter wordende landbouwverkeer.

De PK vindt dat mobiliteit veilig, duurzaam en leefbaar moet zijn. Met aandacht voor kinderen, ouderen, fietsers, natuur en dorpsidentiteit zorgen we dat onze dorpen veiliger, prettiger en toekomstbestendig blijven, met hart voor elkaar en oog voor de toekomst.

Slotwoord – Thuis in de Maasduinen

In de gemeente Bergen leven we in een landschap dat meer is dan decor. Het is de ziel van onze gemeenschap. De Maasduinen, de Maas, de heggen en de akkers vormen samen het thuis waarin we geworteld zijn. De PK kiest ervoor dit thuis te beschermen, te versterken en met zorg door te geven aan volgende generaties.

Wij geloven dat een gezonde leefomgeving begint bij respect voor de natuur, bij aandacht voor bodem, water en biodiversiteit, en bij dorpen die groen, veilig en leefbaar zijn. Elk besluit, groot of klein, nemen we met oog voor de samenhang tussen mens, natuur en toekomst.

Samen met inwoners, agrariërs, organisaties en vrijwilligers bouwen we aan een gemeente waar landschap, leefbaarheid en positieve gezondheid elkaar versterken. Zo blijft de gemeente Bergen een plek waar je niet alleen woont, maar waar je je écht thuis voelt. Midden in de Maasduinen, in harmonie met de natuur.

Bescherm wat je lief is, en bouw samen aan een veerkrachtig, groen en gezonde gemeente Bergen.

Hoofdstuk 7 Een toekomstbestendig thuis: vandaag doen wat morgen telt

We merken het allemaal: onze zomers worden warmer, periodes van droogte wisselen af met hevige plensbuien. Kelders en straten staan vaker onder water, oogsten mislukken, het risico op natuurbranden neemt toe en hittestress leidt tot gezondheidsproblemen, vooral bij ouderen. Tegelijkertijd zien we langere hooikoortsseizoenen, meer plagen zoals de eikenprocessierups en Aziatische Hoornaar, en neemt het aantal inheemse soorten als bijen en vlinders af. Hoewel de hoeveelheid fijnstof, stikstof en lawaai de laatste jaren is afgenomen, blijven de effecten op gezondheid, natuur en leefomgeving groot.

***“Vandaag handelen vanuit ons hart,
voor een toekomstbestendig thuis.”***

De PK zet zich daarom in voor een gezonde, veilige en veerkrachtige gemeente, waarin water, bodem, lucht en biodiversiteit de basis vormen voor positieve gezondheid en hoge leefkwaliteit. Wij geloven in een gemeente waar inwoners, boeren en organisaties samenwerken, waarin duurzame landbouw, circulair gebruik van grondstoffen en slimme klimaatadaptatie hand in hand gaan met bescherming van natuur en leefomgeving. Zo maken we de gemeente Bergen toekomstbestendig en zorgen we dat iedereen hier met plezier kan wonen, werken en recreëren.



Waterbeheer en -kwaliteit

Water is de levensader van onze gemeente. Schoon, voldoende en goed beheerd water is essentieel voor een gezonde leefomgeving, veerkrachtige natuur en een productief buitengebied. De PK zet zich in voor veilig drinkwater, een gezonde waterkwaliteit, voldoende waterbeschikbaarheid en bescherming tegen overstromingen. Daarbij werken we samen met inwoners, agrariërs, natuurorganisaties, waterschap en provincie, zodat waterbeleid integraal, duurzaam en toekomstbestendig wordt uitgevoerd.

Drinkwater en waterkwaliteit

Water is leven. De PK vindt het belangrijk dat iedereen altijd schoon en veilig drinkwater heeft, nu en in de toekomst. Daarom beschermen we samen met het waterschap en de provincie onze beken, rivieren en grondwater. Vervuiling door afval en bestrijdingsmiddelen wordt streng gecontroleerd. Installaties zoals Warmte-Koude Opslag (WKO) zijn in beschermde gebieden niet toegestaan, omdat ze het grondwater kunnen vervuilen.

In gebieden waar het water kwetsbaar is, bekijken we welke vormen van landbouw wel veilig zijn, bijvoorbeeld biologische teelt, en zorgen we dat illegale waterputten worden aangepakt. Water dat uit de grond wordt gehaald, wordt geregistreerd en in kwetsbare gebieden nemen we minder water weg. Rond natuurgebieden die snel droog worden, leggen we extra bufferzones aan om water vast te houden. Veel beken in Noord-Limburg zijn nog niet schoon genoeg. Daarom controleren we regelmatig en grijpen we in als dat nodig is. Ook denken we na over hoe we om gaan met de hoeveelheid water: kraanwater is nu goedkoop, maar het blijft een waardevolle bron. De PK wil inwoners helpen om water te besparen en werkt mee aan projecten zoals “Drinkable Rivers” om het Maaswater schoon te houden.

Waterbeschikbaarheid en waterveiligheid

De PK ziet water als de basis voor een gezonde en veerkrachtige leefomgeving. We willen ervoor zorgen dat het water in onze rivieren, beken en grond niet wordt overbelast. Bij droge periodes krijgt water voor voedselgewassen die weinig nodig hebben altijd voorrang boven andere gewassen.

Op plekken waar boeren nu veel extra water nodig hebben om hun gewassen te laten groeien, willen we langzaam overstappen naar gewassen die beter passen bij de bodem en het beschikbare water. Zo helpen we boeren mee om klimaatrobuust te werken zonder schade aan natuur en grondwater.

Ook bij bouwplannen staat water centraal. We bouwen niet op plekken die belangrijk zijn voor waterberging of die gevoelig zijn voor overstromingen. Waar het kan, geven we water de ruimte en houden we het vast, in plaats van het snel af te voeren. Zo beschermen we onze dorpen, natuur en landbouw tegen droogte en overstromingen.

Gezonde omgeving, spuitvrije zones

In de gemeente Bergen wonen en werken we te midden van een rijk landschap van velden, bossen en natuurgebieden. Dit buitengebied verdient zorg en bescherming. Helaas worden bodem, lucht en water nog steeds belast door het gebruik van landbouwgif, vaak verpakt als 'gewasbeschermingsmiddelen'. De PK zegt daar duidelijk 'nee' tegen.

Onze leefomgeving is kwetsbaar: insecten verdwijnen, vogels trekken zich terug en bewoners maken zich zorgen over de lucht die ze inademen en het water dat ze drinken. Als lokale overheid hebben we de plicht én de mogelijkheid om dit anders te organiseren.

Wij kiezen voor een landbouw die samenwerkt met de natuur. Biodiversiteit krijgt ruimte, bewoners kunnen veilig en gezond wonen naast landbouwgrond, en boeren worden geholpen te verduurzamen. Landbouw zonder gif is niet alleen wenselijk, maar ook haalbaar. Daarom stellen we heldere regels voor spuitvrije zones op, met oog voor gezondheid, ecologie en juridische houdbaarheid. Een afstand van 50 meter tot gevoelige objecten is een redelijke vuistregel. Wij volgen de jurisprudentie op de voet.

Ook willen we inzicht krijgen in kansen voor versterking van leefgebieden voor bestuivende insecten in de Maasduinen, geïnspireerd op pilots in Maasgouw en Echt-Susteren met de Natuur- en Milieufederatie Limburg.

Afvalwater en rioolbeheer

Bij PK Bergen vinden we dat vuil water uit het riool niet zomaar in beken en andere wateren mag terechtkomen. Om de waterkwaliteit te beschermen, kunnen we speciale bassins bouwen, overstorten verplaatsen of water omleiden. Dit voorkomt niet alle problemen bij zware regen, maar vermindert de schade aan natuur en water sterk.

Schoon regenwater houden we zoveel mogelijk apart van vuil water. Het kan worden opgevangen voor later gebruik of de bodem in worden geleid, bijvoorbeeld via wadi's. Hierbij streven we naar slimme combinaties: wadi's kunnen samen met speelveldjes of ontmoetingsplekken in de buurt een win-win creëren, zonder dat groene of recreatieve ruimte verloren gaat.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Samen met het waterschap en de provincie beken, rivieren en grondwater beschermen, inclusief strenge controle op vervuiling en het verbod op Warmte-Koude Opslag (WKO) in beschermde gebieden.
- Aanpakken van illegale waterputten, registreren van grondwateronttrekking en verminderen van watergebruik in kwetsbare gebieden, met extra bufferzones rond natuur die snel droogt.

- Langzaam overstappen van waterintensieve gewassen naar gewassen die passen bij de bodem en het beschikbare water, zodat boeren klimaatrobust kunnen werken zonder schade aan natuur en grondwater.
- Helder vastgestelde spuitvrije zones van ongeveer 50 meter rond gevoelige plekken, om gezondheid en natuur te beschermen.
- Ondersteuning van boeren bij het overstappen naar landbouw, vrij van giftige gewasbeschermingsmiddelen.
- Versterken van leefgebieden voor bestuivende insecten in de Maasduinen, geïnspireerd door succesvolle pilots in andere gemeenten.
- Voorkomen dat vuil rioolwater direct in beken of andere wateren komt door het aanleggen van bassins, verplaatsen van overstorten, omleiden van water en het gescheiden houden van schoon regenwater, bijvoorbeeld via multifunctionele wadi's.

Bij de PK zetten we ons in voor schoon, veilig en voldoende water. Door slimme maatregelen, samenwerking en duurzaam beleid beschermen we onze natuur, onze landbouw en ons drinkwater, zodat onze gemeente ook voor toekomstige generaties een gezonde en veerkrachtige leefomgeving blijft.



Bodem, lucht, afval, geluid en geur

Onze leefomgeving wordt direct beïnvloed door bodem- en luchtkwaliteit, afvalbeheer, geluid en geur. De PK ziet het als haar taak om deze elementen te beschermen en te verbeteren, zodat inwoners veilig, gezond en prettig kunnen wonen.

Afval

PK Bergen zet zich in voor een zuinig gebruik van grondstoffen. Voor een gemeente waarin afval geen eindstation is, maar een nieuwe grondstof. Alles wat we gebruiken, moet zo veel mogelijk hergebruikt of gerecycled worden, ook door bedrijven.

De voorlichting over afvalscheiding kan beter. Er is nog veel onduidelijkheid over wat wel en niet in de afvalstromen mag, bijvoorbeeld etensresten in glas of plastic. Duidelijke, lokale communicatie helpt inwoners om beter te scheiden en verspilling te voorkomen.

Daarnaast willen we als gemeente het goede voorbeeld geven. Bij inkoop hanteren we circulariteitscriteria. Of het nu gaat om computers, materialen of (sport)accommodaties. Zo stimuleren we circulaire ondernemers en verkleinen we onze ecologische voetafdruk. Ook bij beheer en onderhoud, bijvoorbeeld in het rioolbeheer, grijpen we kansen om circulair te werken en grondstoffen terug te winnen.

Bodemverontreiniging

Een gezonde bodem is de basis van een gezond ecosysteem, veilig voedsel en schoon water. Daarom wil de PK bodemverontreiniging actief tegengaan door vervuilde gronden tijdig op te sporen, te saneren en duurzaam te beheren. We willen duidelijkheid over de kwaliteit van onze bodem en het grondwater. Wat is het PFAS-gehalte in onze gemeente Bergen? Zijn onze volkstuinen onderzocht? En hoe wordt omgegaan met het gebruik van staalslakken, bijvoorbeeld eerder bij de aanleg van de rotonde in Well? Transparantie en zorgvuldigheid zijn hierbij essentieel.

Dat Maaspark Well te boek staat als locatie waar baggerspecie of grond met PFAS gestort zou kunnen worden is voor de PK een onbegaanbaar pad. Wij wijzen dat resoluut af. Onze natuur, bodem en volksgezondheid staan niet ter discussie. Daarnaast geldt voor ons: de bodem is sturend voor wat er geteeld wordt. Alleen teelten die passen bij de natuurlijke draagkracht van de grond zijn op lange termijn houdbaar en verantwoord.

Luchtkwaliteit

Onze lucht wordt steeds schoner, maar is nog niet gezond genoeg. Open haarden, houtkachels, vuurkorven en barbecues stoten jaarlijks ongeveer 5,7 miljoen kilo fijnstof uit, meer dan verkeer en industrie samen. Er zijn inmiddels goede monitoringsinstrumenten. De PK pleit niet voor een totaalverbod op houtstook, maar roept inwoners wel op rekening met elkaar te houden: “als het windstil is, stook dan niet.”

Daarnaast wil de PK dat de gemeente Bergen het Schone Lucht Akkoord ondertekent, net zoals een derde van alle gemeenten al doet. Dit akkoord heeft als doel de luchtkwaliteit permanent te verbeteren en een gezondheidswinst van minimaal 50% in 2030 ten opzichte van 2016 te behalen.

Geluid en geur

Rust en stilte zijn een belangrijk onderdeel van de leefkwaliteit in onze dorpen en natuurgebieden. De PK wil dat inwoners kunnen genieten van een gezonde, rustige leefomgeving, waar geluidsoverlast en stankoverlast zoveel mogelijk worden voorkomen. We volgen de ontwikkelingen rond Defensieactiviteiten en vliegveld Weeze nauwlettend. Deze kunnen een grote invloed hebben op onze kwetsbare natuur, stiltegebieden en het welzijn van omwonenden. De gemeente moet actief meten, rapporteren en optreden als geluidsniveaus de afgesproken grenzen overschrijden.

Ook geurhinder door agrarische of industriële activiteiten blijft een punt van aandacht. We zetten in op heldere normen en strengere handhaving om overlast te beperken en gezondheid te beschermen. Daarbij hoort ook ruimte voor innovatieve, emissiearme technieken en samenwerking met ondernemers die duurzaam willen werken.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Minder afval en zuinig gebruik van grondstoffen en betere, lokale voorlichting over afvalscheiding.
- Circulair inkopen bij gemeentelijke projecten en diensten en toepassing van circulaire principes in beheer.
- Actieve opsporing en sanering van vervuilde bodems en onderzoek naar PFAS en andere vervuilingen in water en bodem waarbij in het Maaspark Well geen mogelijke stortingslocatie van PFAS-houdende grond is.
- Bodemkwaliteit als bepalende factor voor landbouw en teelt.
- Actieve inzet om de luchtkwaliteit duurzaam te verbeteren en gezondheidswinst te realiseren voor alle inwoners door voorlichting over houtstook en fijnstof en ondertekening van het Schone Lucht Akkoord.
- Een gezonde en stille leefomgeving als uitgangspunt voor beleid en vergunningverlening, actieve monitoring van geluidsoverlast en bescherming van stiltegebieden en rust in het buitengebied.
- Strengere handhaving op geurhinder en stimulering van emissiearme technieken.

Van schone lucht en een gezonde bodem tot een rustige omgeving en goede afvalinzameling: alles draagt bij aan leefbaarheid, natuurbehoud en positieve gezondheid.



Duurzaamheid en klimaat

Klimaatverandering raakt ons allemaal, van hittestress en wateroverlast tot energiegebruik en afnemende biodiversiteit. PK Bergen zet zich in voor een klimaatbestendige en duurzame gemeente, waar energiebesparing, hernieuwbare energie, klimaatadaptatie en vergroening elkaar versterken. Met inwoners, bedrijven en organisaties werken we aan een toekomstbestendig Bergen waarin leefbaarheid, natuur en veerkracht centraal staan.

VerduurSAMEN2030: Energie voor een duurzame toekomst

De PK steunt de ambitie van VerduurSAMEN2030: een energieonafhankelijke gemeente in 2030. Energiebesparing verloopt al goed en biedt volop kansen voor inwoners, bedrijven en de gemeente. Tegelijkertijd blijven we kritisch op grootschalige energieopwekking. Nieuwe potentiële gebieden voor zon en wind, zoals in het Ontwerpend Onderzoek van Noord-Limburg buiten WellsMeer, worden door de PK niet opengesteld. Zo beschermen we natuur, landschap en de leefbaarheid van dorpen en buitengebied.

Slimme opslag van warmte en koude

De gemeenteraad moet duidelijke afspraken maken over systemen die warmte en koude in de bodem opslaan, de zogenaamde WKO's. Ook onderzoeken we waar het veilig is om warmte uit de diepe bodem te halen. Dit kan alleen op plekken waar de ondergrond geschikt is en waar boren geen risico vormt voor bodem of drinkwater.

Vorbereid op extra stroomverbruik

Door meer stroomgebruik, teruglevering van zonnepanelen en verzwaring van het landelijke net zullen er in de toekomst extra elektriciteitshuisjes nodig zijn. Omdat deze huisjes in wijken en straten komen, is het belangrijk dat de locatie altijd in overleg met inwoners wordt bepaald.

Klimaatrobuust wonen en bouwen

Bij nieuwe woningen kiest de PK voor klimaatrobuust bouwen: aardgasvrij, energiezuinig en goed geïsoleerd. Voor bestaande woningen sluiten we aan bij de doelen en acties van VerduurSAMEN2030.

Veilig laden van elektrische auto's

De afbouw van de salderingsregeling vraagt om duidelijk beleid voor laadpalen en thuisladen. De PK wil praktische en veilige oplossingen, zoals kabelgoten of kabelmatten, zodat opladen veilig gebeurt zonder struikelgevaar of rommelige situaties, tijdelijk of permanent.

Klimaatadaptatie: samen sterk tegen verandering

De PK vindt dat de aanpak van klimaatverandering verder moet gaan dan alleen energiebesparing. Klimaatadaptatie betekent dat we ons aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering, zodat onze gemeente en omgeving goed blijven functioneren. We zetten in op maatregelen die dorpen, landbouw en natuur weerbaarder maken tegen hitte, hevige regenval en overstromingen. Zo zorgen we dat mensen veilig en gezond kunnen wonen, landbouw kan blijven bestaan en natuurgebieden, zoals de Maasduinen, beschermd blijven. Klimaatadaptatie gaat hand in hand met een groene, leefbare en veerkrachtige gemeente, waarin mens en natuur samen sterk staan.

Groen als bescherming tegen hitte en wateroverlast

Het bestaande project VerduurSAMEN2030 kan ook worden ingezet voor klimaatadaptatie. Denk aan het versterken van de groene leefomgeving, het tegengaan van hittestress en het ondersteunen van inwoners bij slimme, klimaatvriendelijke keuzes. Inwoners kunnen bijvoorbeeld bijdragen door groendaken aan te leggen, regenwater op te vangen en stenen tegels te vervangen door groen. Dit beperkt niet alleen schade en kosten door extreme weersomstandigheden, maar maakt onze woonomgeving ook prettiger en gezonder.

Natuur beschermen en biodiversiteit behouden

Klimaatverandering heeft invloed op planten en dieren in onze gemeente. Droogte en hitte maken sommige gebieden minder geschikt voor bepaalde soorten. Tegelijkertijd kunnen nieuwe soorten zich vestigen, zoals de Aziatische hoornaar, waardoor het evenwicht in de natuur verandert. Daarom is het belangrijk om natuurgebieden te beschermen en plekken te creëren waar planten en dieren beter kunnen overleven in een warmer en droger klimaat.

Veiligheid en weerbaarheid van inwoners

Daarnaast vindt de PK het belangrijk dat de gemeente een hitteplan opstelt en uitvoert. Zo worden kwetsbare bewoners beter beschermd en blijven openbare ruimtes leefbaar tijdens hittegolven. Door deze maatregelen werken we aan een gemeente die klaar is voor de toekomst, veilig, gezond en veerkrachtig.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Energiebesparing en werken naar een energieonafhankelijk Bergen in 2030, met klimaatrobuust bouwen bij nieuwbouw en verduurzaming van bestaande woningen.
- Vasthouden aan het bestaande beleid: geen nieuwe zonne- of windparken buiten het WellsMeer. Duidelijk beleid en inventarisatie voor warmte- en koudeopslag (WKO's) en geothermie, afgestemd op lokale omstandigheden en veiligheid voor bodem en drinkwater.
- Inwoners betrekken bij de plaatsing van elektriciteitshuisjes en infrastructuur, en zorgen voor veilig en praktisch opladen van elektrische auto's bij woningen en op de openbare weg.
- Gebruik van VerduurSAMEN2030 om klimaatadaptatie te stimuleren: hittestress verminderen, vergroening bevorderen, groendaken en zonnepanelen stimuleren, regenwater afkoppelen en tegels vervangen door groen.
- Opstellen en uitvoeren van een gemeentelijk hitteplan, en voorlichting, subsidiëring en ondersteuning bieden voor inwoners bij klimaatadaptatieve maatregelen.

De PK streeft naar een gemeente die energieonafhankelijk, klimaatbestendig en prettig leefbaar is voor iedereen. Door slimme keuzes en duurzame oplossingen te combineren, beschermen we onze natuur, verbeteren we de gezondheid van inwoners en houden we Bergen groen, sterk en aantrekkelijk. Zo bouwen we samen aan een omgeving waar mens en natuur in balans zijn.



Een schone, zorgzame en samenredzame leefomgeving

De PK staat voor een gemeente waarin inwoners samen werken aan een schone, veilige en prettig leefbare omgeving. Goede voorzieningen in de openbare ruimte maken het makkelijker om verantwoordelijkheid te nemen voor de buurt, en versterken zo zowel zelfredzaamheid als betrokkenheid.

Meer afvalbakken in de buitenruimte

Om inwoners te helpen de leefomgeving schoon te houden, willen we meer afvalbakken op logische en drukbezochte plekken plaatsen, zoals wandelroutes, speelplaatsen en recreatiegebieden. Dit verlaagt de drempel om afval netjes weg te gooien en helpt zwerfafval te voorkomen.

Bladkorven in wijken met veel loofbomen

In wijken waar veel loofbomen op gemeentegrond staan, pleiten we voor bladkorven tijdens het najaar. Zo kunnen bewoners samen bladeren verzamelen zonder lange afstanden te hoeven lopen. Het voorkomt vervuiling, verstoppingen en gladheid, en nodigt bewoners uit om gezamenlijk hun straat op orde te houden.

Positief hondenbeleid: voor baas én buurt

Een schoon en leefbaar Bergen vraagt ook om een aanpak van hondenpoepoverlast. Hoewel in 2019 ons initiatiefvoorstel voor een Positief Hondenbeleid in aangepaste vorm is aangenomen, blijft verbetering nodig.

Daarom zetten we in op strategisch geplaatste afvalbakken en zakjesdispensers in dorpen en het buitengebied. Ook gerichte communicatie helpt bij bewustwording, terwijl handhaving wordt ingezet op plekken waar overlast hardnekkig is. In samenwerking met dorpsraden en hondenbezitters zoeken we naar werkbare, lokale oplossingen.

Samen maken we het verschil

Of het nu gaat om afval, bladeren of hondenpoep: met de juiste voorzieningen kunnen inwoners gemakkelijker bijdragen aan een nette en leefbare omgeving. De PK kiest voor praktische maatregelen die zelf- en samenredzaamheid versterken, en zo zorgen we samen voor een gemeente waarin iedereen prettig kan wonen, spelen en bewegen.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Strategische plaatsing van bladkorven, afvalbakken en zakjesdispensers.
- Communicatie en bewustwording bij hondenbezitters.
- Gerichte handhaving bij hardnekkige overlast.
- Samenwerking met dorpsraden en bewoners voor lokale oplossingen.

Slotwoord – Onze gemeente, onze toekomst

Bij de PK geloven we dat een gezonde, veilige en veerkrachtige gemeente geen toeval is, maar het resultaat van bewust beleid en samenwerking. Door te zorgen voor schoon water, schone lucht, een gezonde bodem en een rijke biodiversiteit, leggen we de basis voor een leefomgeving waarin iedereen kan floreren. Samen doen we wat nodig is, met hart voor elkaar, zodat Bergen niet alleen vandaag, maar ook voor toekomstige generaties een plek blijft om trots op te zijn.

Hoofdstuk 8 Doen wat nodig is voor economie, landbouw en toerisme

In de gemeente Bergen gaat het om meer dan alleen werk en economie. Het draait om samenleven, samenwerken en zorg dragen voor onze mooie gemeente. Onze inwoners, ondernemers en boeren vormen samen de kracht van deze gemeenschap. We willen een gemeente waar bedrijven kunnen groeien, waar geld verdiend kan worden, én waar het leven prettig, gezond en leefbaar blijft voor iedereen.

In de gemeente Bergen is ruimte voor bedrijvigheid, lokale initiatieven en levendige dorpen. Ons buitengebied, met de unieke natuur van de Maasduinen, stelt daarbij voorwaarden: economie en natuur zijn communicerende vaten. Bedrijvigheid mag de natuur niet aantasten, maar juist versterken. De natuur vormt de basis voor ons leefklimaat én voor recreatie en toerisme, sectoren waar inwoners en bezoekers van profiteren.

***“Samen bouwen we aan een gemeente waar economie, natuur
en gemeenschap elkaar versterken,
een plek waar iedereen kan zeggen: “Hier ben ik thuis”***

Het landschap kan niet zonder de boeren en organisaties die het beheren en verfraaien. We zetten in op een landbouw die duurzaam, innovatief en toekomstbestendig is, en tegelijk bijdraagt aan biodiversiteit, vitaliteit en een vitaal buitengebied. Voor bedrijventerreinen is beperkt ruimte, maar wat we hebben, moeten we koesteren, verduurzamen en moderniseren. Projecten zoals het Energielandgoed WellsMeer bieden bovendien kansen om aan te haken bij de Brightlands Campus Venlo, waardoor innovatie, circulaire economie en toekomstgerichte landbouw samenkomen.

Ook toerisme speelt een belangrijke rol. Het moet bijdragen aan leefbaarheid, economie en identiteit van onze gemeente. De PK kiest voor kwaliteit boven kwantiteit: investeren in een toerisme dat past bij onze rust, ruimte en gastvrijheid.

In de gemeente Bergen doen we wat nodig is, met oog voor elkaar. Samen bouwen we aan een gemeente waar economie, natuur en gemeenschap elkaar versterken, en waar iedereen zich thuis kan voelen.



Kwaliteitstoerisme in het hart van de Maasduinen

De Maasduinen zijn het kloppend hart van onze gemeente: een plek waar natuur, rust en mens samenkomen. De PK ziet in dit bijzondere landschap een bron van kansen, voor onze inwoners, voor onze ondernemers en voor iedereen die hier graag komt genieten. *Thuis in de gemeente Bergen doen we wat nodig is, met hart voor elkaar.* Daarom kiezen we voor kwaliteitstoerisme dat onze omgeving versterkt en onze gemeenschap vooruithelpt.

Een Nationaal Park dat trots uitstraalt

De uitbreiding naar een Nationaal Park Nieuwe Stijl geeft de Maasduinen de plek die ze verdienen. Het wordt een landschapsgebied waar natuurbehoud en regionale identiteit elkaar versterken. Tegelijkertijd

groeit het aanbod aan plekken waar mensen rust, ruimte en positieve gezondheid kunnen ervaren. Een waarde die in onze tijd belangrijker is dan ooit.

Toerisme dat past bij wie wij zijn

Wij kiezen bewust: geen massatoerisme, maar kwaliteit. Dat betekent slimme oplossingen voor verouderde vakantieparken, een vrijetijdseconomie in balans met natuur en landbouw, en recreatie die de kracht van onze omgeving respecteert. Zo blijft de schoonheid van de Maasduinen behouden voor de generaties die na ons komen.

Iedereen moet kunnen meegenieten

In de gemeente Bergen hoort recreatie voor iedereen bereikbaar te zijn. Daarom zetten we in op betaalbare vakanties en goed toegankelijke voorzieningen. We blijven investeren in veilige fiets- en wandelroutes, bruggen, vlonders, parkeerplaatsen en het geliefde pontje bij het Reindersmeer. Door structureel onderhoud op te nemen in de begroting, zorgen we dat onze voorzieningen betrouwbaar en toekomstbestendig blijven.

Samen sterk: promotie en lokale economie

Onze natuur, cultuur en gastvrijheid maken Bergen uniek. Door regionale promotie te blijven versterken, zorgen we ervoor dat recreatieondernemers kunnen bloeien en onze lokale economie groeit. Zo bouwen we aan een gemeenschap waar inwoners profiteren van de kansen die toerisme biedt.

Een duurzame koers voor de toekomst

Het toerisme groeit, en dat begrijpen we. Maar wij kiezen ervoor dit groeiende succes in goede banen te leiden. Toerisme moet waarde toevoegen, niet wegnemen. Daarom zetten we in op een gastvrij, kwalitatief en duurzaam aanbod dat bijdraagt aan een evenwichtige ontwikkeling van de hele regio.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Ontwikkeling van een Nationaal Park Nieuwe Stijl met een sterke regionale identiteit, waarin zowel de natuurwaarde wordt versterkt als volop ruimte is voor beleving en positieve gezondheid van inwoners en bezoekers.
- Kleinschalig en duurzaam toerisme dat in harmonie is met landschap en landbouw, de rust en natuur respecteert, en bijdraagt aan een vitaal platteland.
- Kwalitatief verblijfstoerisme gericht op natuurbeleving, cultuur en streekproducten, met spreiding over tijd en regio om piekdruk te voorkomen.
- Betaalbare vakantieopties zodat recreatie voor iedereen mogelijk is.
- Investerings in veilige routes en voorzieningen, van vlonderpaden tot het pontje bij het Reindersmeer.
- Structureel onderhoud en toekomstbestendigheid van deze voorzieningen.
- Samenwerking met lokale ondernemers en sterke regionale promotie om de gemeente Bergen als groene, gastvrije en gezonde vrijetijdsbestemming te versterken.

De Maasduinen zijn meer dan natuur alleen: ze zijn deel van wie wij zijn. Door te kiezen voor kwaliteitstoerisme en door te doen wat nodig is, met hart voor elkaar, zorgen we ervoor dat de gemeente Bergen een plek blijft waar iedereen zich thuis voelt. Nu én in de toekomst.



Aanpakken van parkeerproblematiek in het buitengebied

De PK is trots op ons unieke buitengebied en het prachtige Nationaal Park De Maasduinen. Het gebied trekt jaarlijks duizenden bezoekers, wat het belang van toerisme onderstreept. Tegelijkertijd zorgt deze populariteit voor toenemende parkeerdruk en overlast, waardoor concrete maatregelen noodzakelijk zijn om natuur, veiligheid en leefomgeving in balans te houden.

Toenemende druk op het buitengebied

De populariteit van de Maasduinen leidt tot fout geparkeerde voertuigen langs smalle wegen en bermen. Dit belemmert landbouwverkeer en hulpdiensten en creëert gevaarlijke situaties bij drukbezochte recreatiepunten. Eerdere onderzoeken naar parkeer- en circulatieplannen zijn gedaan, maar hebben nog niet geleid tot concrete oplossingen. Er is dus behoefte aan daadkrachtige uitvoering in plaats van nieuwe eindeloze plannen.

Balans tussen bereikbaarheid en bescherming

Het behoud van de leefomgeving vraagt om een evenwicht tussen toegankelijkheid voor bezoekers en bescherming van natuur en veiligheid. De PK zet in op maatregelen die dit evenwicht waarborgen. De PK vindt dat er nú actie nodig is. Geen vertraging meer, maar concrete stappen om parkeerproblemen en verkeersrisico's aan te pakken en zo het buitengebied leefbaar en veilig te houden.

Daarom zet PK Bergen (L) zich in voor:

- Een concreet parkeer- en mobiliteitsplan voor het buitengebied, met name rondom de Maasduinen.
- Slimme oplossingen zoals transferparkings, duidelijke bewegwijzering en inzet van verkeersregelaars of handhaving op drukke dagen.
- Betere samenwerking met natuurbeheerders en recreatieve ondernemers om bezoekersstromen te sturen.
- Investeren in handhaving op parkeeroverlast, om onveilige situaties aan te pakken.

De PK kiest voor daadkracht. Door nú te handelen zorgen we dat bezoekers kunnen genieten van de Maasduinen, terwijl inwoners, landbouw en natuur beschermd blijven. Concrete oplossingen staan voorop, zodat het buitengebied veilig, bereikbaar en mooi blijft voor iedereen.



Boeren met toekomst in een vitaal landschap

De landbouw in de gemeente Bergen staat voor een transitie. Duurzaamheid, innovatie en toekomstperspectief voor boeren zijn cruciaal voor een vitaal buitengebied. De PK zet in op een sterke ondersteuning van agrariërs, behoud van biodiversiteit en landschap, en een gezonde balans tussen voedselproductie en natuur.

Toekomstgerichte landbouw

Boeren moeten keuzes maken over hoe zij hun bedrijf runnen. Ze kunnen bijvoorbeeld hun bedrijfsvoering minder intensief maken, duurzamer werken, nieuwe technieken toepassen, nevenactiviteiten ontwikkelen of overstappen naar een andere vorm van landbouw. Vooral jonge boeren verdienen de kans om zich te ontwikkelen en bij te dragen aan een levendig buitengebied met voedselproductie, groen en duurzame grondstoffen.

De PK wil graag weten hoe iedere boer zijn toekomst ziet en ondersteunt initiatieven zoals de Blijversaanpak: maatwerkprogramma's voor minder uitstoot, beter dierenwelzijn, kringlooplandbouw,

bodemverbetering en nieuwe gewassen, en Limburgs Offensief Stikstof (LOS): aanpak om stikstof terug te dringen, terwijl er ruimte blijft voor nieuwe verdienmodellen.

Samenwerking is daarbij belangrijk. Tussen boeren, overheid en andere partijen rond grond, geld en opdrachten. De gemeente helpt actief door voorbeelden uit de praktijk te delen en boeren te ondersteunen bij het uitvoeren van hun plannen.

Biodiversiteit op het boerenland

Op droge zandgronden of langs beken zijn er mooie kansen om natuur te beschermen. Boeren dragen bij aan een mooi en gezond landschap door slimme manieren van werken en hun gewassen vooral te kiezen op basis van de bodem en het water in hun gebied. Bijvoorbeeld door koeien en schapen te laten grazen op kruidenrijke weides, bomen te combineren met hun akkers of weilanden (agroforestry) en zo ruimte te geven aan bloemen, vogels en insecten. Op deze manier produceren ze voedsel én helpen ze de natuur, bodem en biodiversiteit te behouden.

Innovatie en kansen voor tuinders

Het tuinbouwcluster in Wellerlooi kan met projecten zoals het Energielandgoed WellsMeer koploper worden in duurzame en circulaire voedselproductie. De PK ziet hierin grote kansen: innovatie en samenwerking maken het mogelijk om zowel het milieu te beschermen als de lokale economie te versterken. Zo zetten tuinders en de gemeente samen stappen richting een toekomstbestendig en vitaal buitengebied.

Arbeidsmigranten en huisvesting

Goede huisvesting voor internationale werknemers in de landbouw is essentieel. Voor long-stay arbeidsmigranten is integratie in de lokale gemeenschap een belangrijk aandachtspunt. Beleid moet altijd met boeren en tuinders gemaakt worden, niet over hen.

Samen de natuur beschermen

De PK vindt dat schadelijke planten zoals knolcyperus en jacobskruiskruid actief moeten worden verwijderd. Dit is een gezamenlijke taak: de gemeente zorgt voor beheer op openbare plekken, boeren en grondbezitters bestrijden ze op hun eigen land, en inwoners en vrijwilligers kunnen helpen bij opsporen en voorkomen van verspreiding. Zo houden we ons landschap gezond, veilig en mooi voor iedereen.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Ruimte voor boeren om te vernieuwen, nevenactiviteiten te ontwikkelen of duurzaam over te schakelen.
- Ondersteuning van goede plannen via de Blijversaanpak en het Limburgs Offensief Stikstof (LOS).
- Sterke samenwerking tussen boeren, gemeente en andere partijen.
- Landbouw die bodem en water als uitgangspunt neemt voor een gezond en mooi landschap.
- Kruidenrijke weides, natuurbegrazing en agroforestry die natuur, bodem en biodiversiteit versterken.
- Duurzame en circulaire voedselproductie in het tuinbouwcluster, bijvoorbeeld via het Energielandgoed WellsMeer.
- Goede huisvesting en integratie van internationale werknemers in de lokale gemeenschap.
- Beleid dat altijd met boeren en tuinders gemaakt wordt, niet over hen.

- Actief verwijderen van schadelijke planten zoals knolcyperus en jacobskruiskruid om natuur en landbouwgrond te beschermen.

De PK staat voor boeren met toekomst in een vitaal landschap. Door duurzame landbouw, samenwerking, innovatie en zorg voor natuur en gemeenschap te combineren, zorgen we voor een sterk, leefbaar en aantrekkelijk buitengebied waar iedereen van kan profiteren.



Nieuwe toekomst voor stoppende boeren

Niet iedere boer kiest of kan meedoen aan de landbouwtransitie. Sommigen willen stoppen, hebben geen opvolger of zien geen toekomst meer in hun bedrijf. Ook voor deze stoppende veehouders is het belangrijk dat de gemeente goed zicht heeft op hun plannen en wensen. Daarom wil de PK zo vroeg mogelijk met boeren aan tafel om te bespreken wat er kan, wat mag, en welke voorwaarden gelden binnen de stoppersregelingen.

Leegstand voorkomen, mogelijkheden benutten

De gemeente moet weten welke stallen leeg komen te staan of al leegstaan, zodat tijdig gehandhaafd kan worden waar sloopverplichtingen gelden. Dit voorkomt leegstand en ondermijning. Ons buitengebied is waardevol, het mag niet verworden tot één grote caravanstalling.

Tegelijkertijd ziet de PK ook kansen voor hergebruik. Waar mogelijk moeten meergeneratiewoningen of (pre)mantelzorgwoningen worden toegestaan, zodat families kunnen blijven wonen en zorgen op hun erf. Voor initiatieven als B&B's, minicampings, zorgfuncties, kinderopvang, recreatie of agrotourisme is maatwerkbeleid nodig, zeker als er nog geen kader voor bestaat. Zo kunnen vrijkomende erven bijdragen aan een levendig en sociaal platteland.

Waardevol groen behouden

Het behouden van grasland is voor de PK essentieel. Grasland helpt bij wateropvang, houdt de bodem gezond en biedt ruimte voor andere boerenbedrijven om duurzaam te groeien of hun bedrijfsvoering aan te passen. Verpachting voor bijvoorbeeld lelieteelt is ongewenst, omdat dit risico's oplevert voor bodem en water. De PK zet in op beleid dat grasland beschermt en tegelijk kansen biedt voor een vitaal en duurzaam platteland.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Vroegtijdig overleg met stoppende boeren, om samen toekomstplannen in kaart te brengen en maatwerk te bieden.
- Actieve handhaving en toezicht bij leegstaande stallen en verplichte sloop, om ondermijning en verloedering te voorkomen.
- Ruimte voor nieuwe woon- en zorgtaken op het erf, zoals meergeneratiewoningen en (pre)mantelzorgwoningen.
- Maatwerk voor nieuwe functies zoals B&B's, zorg, kinderopvang, recreatie en agrotourisme, binnen duidelijke kaders.
- Behoud van grasland voor waterberging, bodemgezondheid en extensivering van andere boerenbedrijven.
- Uitsluiting van bijvoorbeeld lelieteelt op vrijkomende gronden vanwege risico's voor milieu en bodem.

- Een actieve gemeentelijke rol in het begeleiden, afstemmen en benutten van vrijkomende agrarische locaties.

De PK pleit ervoor dat de gemeente actief betrokken blijft en precies weet wat er speelt. Alleen zo kunnen we leegstand voorkomen, nieuwe kansen benutten en samen zorgen voor een toekomstbestendig buitengebied.



Detailhandel – sterke winkels, levendige dorpen

Een vitaal dorpsleven begint bij een levendige lokale detailhandel. Voor PK Bergen (L.) is het essentieel dat onze winkels goed worden gefaciliteerd en ondersteund. Lokale ondernemers zorgen voor voorzieningen dichtbij huis, sociale ontmoetingsplekken en bruisende dorpskernen.

Ondersteuning van lokale ondernemers

De PK vindt dat lokale ondernemers de steun moeten krijgen die ze verdienen. De bedrijvencontactfunctionaris speelt hierin een cruciale rol als vaste schakel tussen ondernemers en gemeente. Zo kunnen vragen, plannen en initiatieven snel worden opgepakt en kunnen lokale bedrijven blijven groeien, vernieuwen en bijdragen aan bruisende dorpskernen.

Duurzaamheid en innovatie koppelen aan lokale economie

De PK ziet daarnaast kansen om duurzaamheid en innovatie te koppelen aan de lokale economie. De gemeente kan winkels en verswinkels inspireren om mee te doen aan innovatieve projecten zoals de Vers-voor-vandaag-app, die voedselverspilling tegengaat en verse producten tegen de helft van de prijs beschikbaar stelt. In Noord-Limburg doen alleen Bergen en Venray nog niet mee. De PK zet zich in om dit te veranderen.

Mosaïque en evenementen: ontmoeten, winkelen en beleven

Het winkelcentrum Mosaïque in Nieuw Bergen is een belangrijke ontmoetingsplek voor inwoners en bezoekers. De PK wil dat ondernemers en organisatoren van evenementen actief meedenken over de verdere ontwikkeling van het centrum. Of het nu gaat om kleine buurtinitiatieven of grote evenementen: de gemeente moet altijd meedenken, faciliteren en indien nodig subsidiëren. Winkelen, ontmoeten en evenementen brengen leven in het centrum, trekken bezoekers en versterken de lokale economie.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Goede ondersteuning van bestaande winkels in de dorpen, met een actieve rol voor de bedrijvencontactfunctionaris als verbindende schakel.
- Stimulering van duurzaamheid in de detailhandel, bijvoorbeeld door deelname aan de *Vers-voor-vandaag-app* om voedselverspilling te verminderen.
- Versterking van de aantrekkelijkheid van winkelgebieden, met speciale aandacht voor vergroening en beleving in het centrum van Nieuw Bergen (Mosaïque).
- Samenwerking met ondernemers en evenementenorganisaties bij verdere ontwikkeling van Mosaïque, zodat plannen breed gedragen en lokaal verankerd zijn.
- Volledige gemeentelijke medewerking aan evenementen in en rond Mosaïque, groot of klein, door actief mee te denken, te faciliteren en, indien nodig, te subsidiëren.

Samen zorgen we voor sterke dorpen, vitale ondernemers en een Mosaïque-centrum dat leeft, verbindt en groener wordt. Zo blijft de gemeente Bergen een gemeente waar inwoners graag wonen, werken en elkaar ontmoeten.



Bedrijventerrein – ruimte voor duurzaam ondernemen

Het bedrijventerrein De Flammert is een belangrijke motor voor werkgelegenheid, innovatie en lokale bedrijvigheid in onze gemeente. De PK wil dat dit terrein toekomstbestendig, veilig en duurzaam blijft, zodat het blijft bijdragen aan een sterke lokale economie.

Revitalisering en verduurzaming

De PK zet in op het verder moderniseren van De Flammert. Het doel is een aantrekkelijk terrein waar ondernemers kunnen groeien, samenwerken en zich vernieuwen. Eerdere stappen in deze richting zijn al gezet, maar er is nog ruimte om verder te bouwen aan een modern en toekomstbestendig bedrijventerrein.

Energiehubs en aanpak netcongestie

Een belangrijk aandachtspunt is de netcongestie: het overvolle elektriciteitsnet dat duurzame groei belemmert. De PK wil bedrijven stimuleren om energiehubs te vormen. Binnen zo'n hub stemmen bedrijven hun stroomgebruik en -productie op elkaar af, wekken gezamenlijk energie op en slaan deze lokaal op. Dit vergroot onafhankelijkheid, bespaart kosten en draagt bij aan een betrouwbaar en duurzaam energiesysteem. De gemeente faciliteert en coördineert bedrijven, zorgt voor duidelijke regelgeving en vergunningen, biedt financiële en praktische ondersteuning en deelt kennis en best practices om energiehubs succesvol op te zetten.

Voorbeeldfunctie duurzaam ondernemerschap

De PK ziet hierin een unieke kans: De Flammert kan niet alleen economische kracht uitstralen, maar ook laten zien dat duurzaam en slim ondernemen mogelijk is. Zo wordt het bedrijventerrein een voorbeeld voor ondernemers in de hele regio.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Een toekomstbestendig, veilig en duurzaam bedrijventerrein De Flammert.
- Verdere revitalisering en modernisering van het terrein, zodat ondernemers kunnen groeien en samenwerken.
- Aanpak van netcongestie door bedrijven te stimuleren energiehubs te vormen.
- Gezamenlijke opwekking en opslag van energie binnen hubs voor onafhankelijkheid, lagere kosten en een betrouwbaar energiesysteem.
- Een bedrijventerrein dat economische kracht uitstraalt en voorbeeld staat voor duurzaam en slim ondernemerschap.

De PK werkt aan een bedrijventerrein dat veilig, duurzaam en toekomstbestendig is. Een plek waar ondernemers met hart voor elkaar kunnen groeien, samenwerken en laten zien dat economie en duurzaamheid hand in hand kunnen gaan.

Slotwoord – Samen doen wat nodig is, met hart voor elkaar

Een sterke economie en een mooi landschap versterken elkaar wanneer we samenwerken aan een gemeente waar ondernemers, boeren, inwoners en bezoekers zich thuis voelen. De PK zet zich in om onze bedrijven toekomst te geven en onze natuur te beschermen. Wij kiezen niet voor meer van hetzelfde, maar voor kwaliteit, samenwerking en zorg voor elkaar.

Met hart voor onze gemeenschap, oog voor de toekomst en vertrouwen in de kracht van onze inwoners bouwen we aan een vitale, groene en betrokken gemeente. Een plek waar iedereen kan zeggen: “Hier ben ik thuis”.

Hoofdstuk 9: Het hart van de gemeente: transparant, betrokken en sterk

Bij de PK geloven we dat een sterke gemeente begint bij transparantie, betrokkenheid en vertrouwen. Wij zetten in op heldere communicatie, waarbij inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners precies weten wat er speelt en waarom keuzes worden gemaakt. Participatie staat daarbij centraal: beleid werkt pas echt als het samen met de samenleving wordt vormgegeven, van jong tot oud.

“Wij bouwen aan een gemeente waarin mensen centraal staan en vertrouwen en daadkracht hand in hand gaan.”

Een financieel gezonde gemeente vormt de basis voor stabiel en duurzaam beleid, zodat middelen verantwoord worden besteed en zichtbaar bijdragen aan het welzijn van inwoners. Samenwerking, zowel lokaal als regionaal, versterkt onze slagkracht en stelt ons beter in staat om complexe uitdagingen aan te pakken. Veiligheid, slimme technologie en voorbereid zijn op noodsituaties zorgen ervoor dat iedereen zich beschermd voelt en dat onze gemeente toekomstbestendig is.

Integriteit staat bij PK Bergen voorop: het college, de gemeenteraad en onze ambtenaren handelen eerlijk, transparant en betrouwbaar. Besluiten worden zorgvuldig genomen, belangenverstrengeling wordt vermeden en inwoners kunnen erop vertrouwen dat de hele gemeentelijke organisatie haar taken integer uitvoert.

Kortom: de PK bouwt aan een gemeente die betrouwbaar, betrokken en innovatief is. Een gemeente waarin mensen centraal staan en waar vertrouwen en daadkracht hand in hand gaan.



Betrokkenheid begint bij communicatie

Een transparante gemeente begint met duidelijke en toegankelijke communicatie. De PK vindt dat inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners tijdig en begrijpelijk moeten worden geïnformeerd over beleid, plannen en besluiten. Helderheid en openheid over gemeentelijke keuzes en werkwijze creëren vertrouwen en stellen inwoners in staat mee te denken en besluiten te volgen.

Informatiepunt Bergen

In de gemeente Bergen is het Informatiepunt Bergen – onze eigen, succesvolle variant op het landelijke IDO – een mooi voorbeeld van hoe we inwoners écht verder helpen. Het informatiepunt wordt in alle dorpen uitgerold, zodat iedereen dichtbij terecht kan met vragen over brieven of informatie die niet meteen duidelijk is. Want waar sommige gemeenten onbegrijpelijke brieven laten terugsturen, kiest de PK ervoor om samen te werken met het Informatiepunt Bergen om zo zelfredzaamheid en een actieve, betrokken houding bij onze inwoners te stimuleren.

Schriftelijke Communicatie

Daarbij vindt de PK het belangrijk dat communicatie niet alleen digitaal, maar ook op papier of persoonlijk beschikbaar blijft. Niet iedereen is even digitaal vaardig, en de gemeente moet voor iedereen toegankelijk zijn. Daarom hecht de PK veel waarde aan persoonlijk contact, telefonische bereikbaarheid en begrijpelijke schriftelijke informatie, zodat elke inwoner op een manier die bij hem of haar past met de gemeente in contact kan blijven.

Pers

Communicatie gaat bij ons ook om betrouwbaarheid, betrokkenheid en benaderbaarheid. De pers speelt hierin een cruciale rol: journalisten vragen om informatie, stellen kritische vragen en dragen bij aan het publieke debat. Daarom hechten we veel waarde aan een positieve en wederkerige relatie met de media, waarin transparantie vanuit de gemeente en zorgvuldigheid vanuit de pers hand in hand gaan. Zo ontstaat een constructieve samenwerking die zorgt voor betrouwbare informatie, betrokken inwoners en een sterke democratie.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Actief, tijdig en eerlijk informeren van inwoners, ondernemers en partners over plannen, ideeën en besluiten, ook bij onzekerheden of tegenvallers, zodat iedereen vanaf het begin betrokken is.
- Het voeren van duidelijke en toegankelijke communicatie in eenvoudige, begrijpelijke taal, ondersteund door het Informatiepunt Bergen dat inwoners helpt bij onduidelijke brieven en informatie.
- Het behouden van analoge communicatie naast digitale middelen.
- Luisteren en terugkoppelen, zodat inwoners en bedrijven zien hoe hun input wordt meegenomen, via zowel online als offline kanalen om alle doelgroepen te bereiken.
- Een open en respectvolle relatie met de pers onderhouden, met toegang tot juiste bronnen en woordvoerders, wederkerige samenwerking en ruimte voor hoor en wederhoor.
- Helderheid en context bieden bij beleid en besluiten, en daarbij verwachten dat de pers ook zorgt voor een volledig en eerlijk beeld richting inwoners.
- Actieve dialoog met inwoners voeren, zowel via sociale media als andere kanalen, zodat inwoners betrokken zijn en hun ideeën kunnen delen.



Participatie: samen maken we beleid dat werkt

Bij de PK is participatie geen formaliteit, maar een uitnodiging: meepraten, meedenken en mee vormgeven aan beleid. Goed beleid begint met luisteren. Naar inwoners, ondernemers en professionals die weten wat er in de praktijk speelt. Daarom zeggen wij: praat niet óver mensen, maar mét mensen.

Adviesraad Sociaal Domein

Met trots hebben we de Adviesraad Sociaal Domein opgericht, die al bewezen heeft hoe waardevol samenwerking tussen gemeente en samenleving is. Deze aanpak willen we uitbreiden met nieuwe adviesraden voor thema's als duurzaamheid, wonen, economie en toerisme. Zo krijgt elk belangrijk onderwerp de aandacht die het verdient en krijgt iedereen een stem.

Jong geleerd is oud gedaan: Jeugdparticipatie als fundament voor de toekomst

Betrokken kinderen van vandaag zijn de actieve burgers van morgen. Daarom ziet de PK jeugdparticipatie als een onmisbare pijler om de toekomst van onze gemeente samen vorm te geven. Onze basisscholen zijn dé plek om de basis te leggen voor democratisch besef en inspraak. Initiatieven zoals Democracy laten zien hoe waardevol het is om kinderen op een speelse manier te laten kennismaken met democratische besluitvorming.

Van Kinderburgemeester naar Kinderraad

Ook de aanstelling van de Kinderburgemeester is een mooie stap, die we de komende periode verder willen uitbouwen. In navolging daarvan willen we komen tot de oprichting van een Kinderraad, waarin kinderen samen met de Kinderburgemeester kunnen meedenken en meepraten over thema's die hen raken. Zo geven we jeugdparticipatie een blijvende en structurele plek binnen onze gemeente.

Brede participatie van jongeren

En jeugdparticipatie stopt niet bij de basisschool. Ook jongeren die in het voortgezet onderwijs zitten, buiten onze gemeentegrenzen, moeten hun stem kunnen laten horen. Hun ideeën, zorgen en wensen verdienen een plek in ons beleid. Daarom wil de PK jeugdparticipatie structureel verankeren, in nauwe samenwerking met scholen en jongeren zelf. Deze brede participatieaanpak, van jong tot oud, zorgt voor beleid dat beter aansluit bij de samenleving, versterkt vertrouwen en bevordert samenwerking. Want beleid werkt pas echt als het samen wordt gemaakt, met de mensen voor wie het bedoeld is. Zo bouwen we samen aan een toekomstig Bergen waarin iedereen gehoord wordt.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Het behouden van de Adviesraad Sociaal Domein én het oprichten van nieuwe adviesraden voor thema's als duurzaamheid, wonen, economie, toerisme, jeugd en participatie.
- Het formaliseren van de rol van adviesraden in de gemeentelijke besluitvorming, met echte invloed en duidelijke terugkoppeling over wat er met adviezen gebeurt.
- Vroegtijdige en diverse betrokkenheid van inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, ervaringsdeskundigen en professionals, zodat beleid aansluit bij wat er leeft.
- Beleidsontwikkeling die zichtbaar aansluit bij de praktijk en de behoeften van inwoners, zodat beleid haalbaar, eerlijk en gedragen is.
- Het verder ontwikkelen van jeugdparticipatie, onder meer via de Kinderburgemeester, een Kinderraad en projecten als *Democracy* op basisscholen.
- Het actief betrekken van jongeren in het voortgezet onderwijs, bijvoorbeeld via bijeenkomsten en nauwe samenwerking met scholen.



Positieve Gezondheid voor iedereen, in alle domeinen

Bij de PK geloven we dat Positieve Gezondheid verder gaat dan het Sociaal Domein. Het gaat om de kracht en veerkracht van mensen, ongeacht waar ze wonen, werken of leven. Daarom zijn we blij dat het personeelsbeleid van de gemeente Bergen al is gestoeld op Positieve Gezondheid. Een belangrijke stap die wij van harte ondersteunen.

Positieve Gezondheid in alle beleidsterreinen

Maar daar stoppen we niet. Wij willen Positieve Gezondheid laten doorwerken in alle beleidsterreinen: bij het ontwikkelen van plannen, programma's en projecten. Van sport en welzijn tot ruimtelijke ordening en onderwijs: gezondheid, veerkracht en kwaliteit van leven moeten altijd een kernonderdeel zijn van onze keuzes. Zo bouwen we aan een gemeente waar iedereen de ruimte krijgt om gezond, gelukkig en actief te leven.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Positieve Gezondheid als uitgangspunt opnemen bij het ontwikkelen van plannen, beleid en programma's in alle domeinen van de gemeente.
- Het verder doorvoeren van Positieve Gezondheid binnen het personeelsbeleid, zodat dit bijdraagt aan de veerkracht en het welzijn van alle medewerkers.



Verantwoorde financiële keuzes voor een sterke gemeente

Een financieel gezonde gemeente is essentieel voor stabiel beleid en duurzame dienstverlening. We gaan zorgvuldig om met publieke middelen en zorgen voor transparantie in uitgaven en inkomsten. Op deze manier kunnen we verantwoord investeren in de samenleving en tegelijkertijd vertrouwen bieden in onze financiële beslissingen. De PK vindt daarbij dat we verantwoord moeten omgaan met gemeenschapsgeld. De gemeente Bergen staat er financieel gezond voor en dat willen we zo houden. Een solide huishoudboekje is de basis voor goed bestuur en geeft ruimte om te investeren in wat er écht toe doet: leefbaarheid, duurzaamheid en gemeenschapszin.

Investeren in onze inwoners

De PK kiest voor een transparante en verantwoorde financiële koers. Wij kijken niet alleen naar cijfers, maar vooral naar de maatschappelijke waarde en impact die met middelen wordt gerealiseerd. Zo zorgen we ervoor dat iedere euro zichtbaar bijdraagt aan het welzijn van onze inwoners.

Een automatisch ‘recht op subsidie’ past hier niet bij. Gemeentelijke bijdragen zijn bedoeld om maatschappelijke doelen te ondersteunen, niet om zonder meer als garantiefonds te dienen. Met deze aanpak zorgen we ervoor dat gemeenschapsgeld op de juiste plek terechtkomt en dat iedereen bijdraagt aan een sterke, vitale samenleving.

OZB betaalbaar houden

De PK vindt het belangrijk dat wonen in onze gemeente betaalbaar blijft. Daarom willen we de onroerendezaakbelasting (OZB) laag houden en deze alleen laten stijgen met het inflatiecijfer. Voorlopig lijkt dit haalbaar.

Inkomsten genereren

Of dit op de lange termijn mogelijk blijft, hangt ook af van de vraag of de gemeente voldoende andere inkomsten kan genereren. Projecten zoals het EnergieLandgoed WellsMeer en inkomsten uit pacht kunnen daar een bijdrage aan leveren. Ook het verdiepen van het Leukermeer en initiatieven voor nieuwe afgravingen zouden, na zorgvuldig onderzoek en onder strikte voorwaarden, een optie moeten kunnen zijn. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar mogelijke effecten op de natuur zoals verdroging.

Declaraties

Gemeenschapsgeld is van ons allemaal. Daarom vinden wij het vanzelfsprekend dat er zorgvuldig en open mee wordt omgegaan. Dat geldt ook voor de kosten die door bestuurders en raadsleden worden gedeclareerd. De PK wil dat deze declaraties volledig en transparant gedeeld worden op de website van de gemeente, zodat inwoners altijd inzicht hebben in hoe ons geld wordt besteed.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Het altijd centraal stellen van de inwoner: gemeenschapsgeld is van ons allemaal en moet bijdragen aan wat er écht toe doet in onze dorpen en buitengebied.
- Subsidies en bijdragen alleen inzetten waar ze écht nodig zijn en bijdragen aan leefbaarheid of sociale samenhang, cultuur, sport en (natuur-) educatie.
- Regelmatig toetsen of subsidies doelmatig zijn en daadwerkelijk resultaten opleveren, volgens heldere en transparante criteria.
- Verenigingen en organisaties die zelf voldoende middelen hebben, hun activiteiten zoveel als mogelijk zelf laten financieren.

- Domein-overstijgend kijken naar financiën: een euro in het sociaal domein kan ook winst opleveren in het fysieke of economische domein en visa versa.
- Het laag houden van de OZB.
- Actief onderzoek doen naar alternatieve inkomstenbronnen.
- De P&C-cyclus stevig verankeren in het bestuur, zodat financiële keuzes altijd transparant en verantwoord zijn.
- Declaraties van college en raad volledig openbaar maken via de gemeentelijke website.



Sterke samenwerking voor een gezonde en veerkrachtige regio

Krachtige samenwerking met buurgemeenten, partners en inwoners versterkt zowel de efficiëntie als de effectiviteit van ons beleid. Door kennis, middelen en verantwoordelijkheden te delen, vergroten we de impact van onze initiatieven en verbinden we lokaal beleid aan bredere regionale uitdagingen en kansen. Samenwerking maakt ons robuuster en beter in staat om complexe vraagstukken aan te pakken en vooruitstrevende oplossingen te realiseren. Zo bouwt de gemeente Bergen niet alleen bestuurlijk, maar gezamenlijk met partners aan een leefbare, veerkrachtige en toekomstgerichte gemeente en regio.

Partner onder de partners

De PK gelooft dat een goede buur beter is dan een verre vriend en dat de gemeente Bergen het meest effectief is wanneer we optreden als partner onder de partners. Alleen door actief samen te werken met inwoners, organisaties, ondernemers en andere gemeenten kunnen we initiatieven versnellen, kansen optimaal benutten en besluiten laten dragen door degenen die er het meest bij betrokken zijn.

Industriële Kring en Mooi Maasvallei

De samenwerking met de gemeente Land van Cuijk, zoals die tot uiting komt binnen de Industriële Kring en Mooi Maasvallei, biedt veel perspectief en blijft zich ontwikkelen. Met trots kunnen we zeggen dat de Mooi Maasvallei de eerste regio in Nederland is met een goedgekeurd transformatieplan binnen het Integraal Zorgakkoord (IZA), waarmee we vooroplopen in het toekomstbestendig organiseren van zorg en welzijn, met extra aandacht voor preventie, samenwerking en zorg dichtbij huis.

Noord-Limburg Gezondste Regio

Ook onze banden met de Noord-Limburgse gemeenten, onder meer via het programma Noord-Limburg Gezondste Regio, zijn van grote waarde. Samen werken we aan thema's zoals volksgezondheid en leefomgeving, klimaatadaptatie en duurzaamheid, mobiliteit, economie en woningbouw, en onderwijs en jeugdzorg.

GGD

In dit kader is de GGD een onmisbare partner. Zij brengt niet alleen cruciale kennis en data in over gezondheid en preventie, maar adviseert ook bij de (her)inrichting van de leefomgeving. Door milieufactoren zoals luchtkwaliteit en geluidsoverlast te monitoren en vroegtijdig advies te geven, draagt de GGD bij aan een gezonde, veilige en duurzame woonomgeving. Door deze expertise structureel te benutten, kunnen wij integraal beleid voeren waarin gezondheid, welzijn en duurzaamheid met elkaar verbonden worden.

Lokale autonomie

De PK stimuleert deze regionale en lokale samenwerking actief, waarbij lokale autonomie behouden blijft en transparantie en democratische borging gegarandeerd zijn. De gemeente neemt deel aan lokale

coalities, ondersteunt initiatieven van inwoners en organisaties, en zorgt dat resultaten en beslissingen gedeeld worden met de gemeenschap.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Behoud van lokale autonomie en identiteit.
- Zorgdragen voor transparantie en democratische borging van samenwerking door periodieke rapportages en inspraakmomenten.
- Versterken van de regionale samenwerkingen en het communiceren van de voordelen voor inwoners middels publieke campagnes of (regionale) nieuwsbrieven.
- Het beter benutten van de kennis en data van de GGD voor beleid op het gebied van preventie, jeugd, infectieziektebestrijding, leefstijl en milieu.
- De GGD actief betrekken als adviseur bij de (her)inrichting van de leefomgeving, inclusief monitoring van luchtkwaliteit, geluidsoverlast en andere milieufactoren.
- Actief deelnemen aan lokale coalities met inwoners, organisaties en ondernemers en het transparant delen van resultaten, zodat iedereen mee kan denken en meebeslissen over de toekomst van onze gemeente.



Veiligheid voor iedereen: beschermd, voorbereid en verbonden

Veiligheid vormt de basis van een leefbare, betrouwbare en veerkrachtige gemeente. Een veilige omgeving draagt bij aan het welzijn van inwoners en versterkt het vertrouwen in de gemeente. De PK zet zich actief in om risico's te beperken, preventie te versterken en samenwerking tussen diensten en partners te optimaliseren. Voor ons staat veiligheid én het gevoel van veiligheid centraal: iedereen moet zich vrij, beschermd en thuis kunnen voelen. Of dat nu in de dorpskern, het buitengebied of op straat is.

Handhaving en zichtbare aanwezigheid

Onze BOA's (Buitengewoon Opsporingsambtenaren) spelen een onmisbare rol in het dagelijkse veiligheidsbeleid. Zij zijn de ogen en oren van de gemeente: zichtbaar aanwezig, aanspreekbaar en betrokken. Door toezicht te houden, mensen aan te spreken en in te grijpen waar nodig, dragen zij bij aan een veiligere leefomgeving. Vooral in de dorpen waar sociale samenhang groot is, is de aanwezigheid van een vertrouwde blauwe BOA van onschatbare waarde.

Ervaren veiligheid en preventie

Veiligheid gaat verder dan handhaving alleen. Het gevoel van veiligheid is minstens zo belangrijk. Daarom wil de PK dat de ervaren veiligheid actief wordt gemeten bij al onze inwoners. Waar mensen zich onveilig voelen, bijvoorbeeld op donkere of onverlichte plekken, willen wij samen zoeken naar slimme oplossingen, zoals slimme verlichting: lampen die aangaan bij beweging en vanzelf weer uitgaan. Zo vergroten we de veiligheid zonder onnodige lichtvervuiling. Want donker mag ook echt donker blijven. De PK staat voor een veilige én duurzame gemeente, waarin mensen zich prettig voelen zonder de natuur te verstoren.

Bescherming van vrouwen en signalering van gevaar

De PK laat geweld tegen vrouwen nooit onopgemerkt. Het gebruik van de Rode Vlag helpt professionals, zoals politie, hulpverleners en gemeenteambtenaren, om ernstig huiselijk geweld en dreigend gevaar

voor vrouwen vroegtijdig te signaleren. Zo kunnen risico's op geweld of zelfs femicide tijdig worden aangepakt. Wij zetten ons in voor een gemeente waarin iedere vrouw veilig kan leven en signalen van gevaar serieus worden genomen. Veiligheid stopt niet bij de voordeur. Het is een verantwoordelijkheid van ons allemaal.

Vorbereid op noodsituaties en vergroten van veerkracht

Veiligheid betekent ook dat inwoners voorbereid zijn op noodsituaties, zoals langdurige stroomuitval, extreem weer of verstoringen in de watervoorziening. Een eigen noodpakket met water, voeding, medicijnen en batterijen kan levens redden. Daarnaast is het belangrijk dat inwoners weten wie in hun omgeving kan helpen en waar ze terecht kunnen. Zelfredzaamheid, samenredzaamheid en duidelijke gemeentelijke informatie vergroten samen de veiligheid en veerkracht van onze gemeente, zodat de gemeente Bergen beter bestand is tegen onverwachte gebeurtenissen.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Structureel voldoende BOA's in dienst, met specifieke aandacht voor de blauwe BOA's in de kernen waar zij zichtbaar en aanspreekbaar zijn.
- Een goede balans tussen repressie en preventie: niet alleen boetes, maar ook signaleren, waarschuwen en begeleiden.
- Onderzoek naar een coördinerende BOA-functie, zodat inzet en capaciteit beter afgestemd worden op de lokale behoefte.
- Het actief meten van de ervaren veiligheid onder alle inwoners van de gemeente.
- Het toepassen van slimme verlichting op plekken waar inwoners zich onveilig voelen, om veiligheid te vergroten zonder extra lichtvervuiling te veroorzaken.
- Het actief toepassen van de Rode Vlag om signalen van huiselijk geweld vroegtijdig te signaleren en slachtoffers te beschermen.
- Inwoners informeren over hoe zij zichzelf en hun gezin kunnen voorbereiden op noodsituaties en in dat kader campagnes starten om het belang van een noodpakket breed onder de aandacht te brengen.
- Samen met dorpen netwerken versterken, zodat mensen weten op wie ze kunnen rekenen in crisissituaties zoals op buurtgenoten en fysieke noodsteunpunten.



Slimme technologie voor een toekomstgerichte gemeente

In een tijd waarin technologie ons leven steeds sneller verandert, wil de PK een gemeente die deze kansen op een slimme en verantwoordelijke manier benut. Slimme innovaties kunnen onze dienstverlening verbeteren en het werk van de gemeente ondersteunen.

Wat technologie voor de gemeente Bergen kan betekenen

Overheden gebruiken steeds vaker slimme computerprogramma's, zoals algoritmes en kunstmatige intelligentie (AI). Deze systemen kunnen leren van informatie, patronen herkennen en voorspellingen doen. Ze helpen bij het efficiënt verwerken van grote hoeveelheden gegevens, het signaleren van fraude en het maken van betere risico-inschattingen.

AI maakt gemeentelijke processen sneller en slimmer. Bijvoorbeeld door automatisch vragen van inwoners te beantwoorden, kapotte straatlantaarns of zwerfvuil te signaleren, meldingen te analyseren of toekomstige zorgbehoeften te voorspellen. Met AI kunnen we onze gemeente efficiënter maken,

beter inspelen op de behoeften van inwoners en meer tijd en aandacht vrijmaken voor datgene wat écht telt: mensen.

Innovatie met duidelijke spelregels

Technologie mag nooit ten koste gaan van vertrouwen en transparantie. Omdat deze systemen directe invloed kunnen hebben op inwoners, bijvoorbeeld bij toeslagen, vergunningen en controles, vindt de PK het essentieel dat ze transparant en controleerbaar zijn. Daarom moeten er duidelijke spelregels gelden voor de inzet van algoritmes en AI.

Het Algoritmeregister: gemeente Bergen geeft het goede voorbeeld

Het Algoritmeregister speelt een belangrijke rol in die transparantie: het laat zien welke algoritmes en AI-systemen een overheid inzet en waarvoor. Hoewel het gebruik van dit register landelijk nog niet verplicht is, wordt het wel sterk aangemoedigd.

De PK wil dat de gemeente Bergen hierin vooroploopt en het Algoritmeregister al wél gebruikt. Zo weten inwoners, raadsleden en maatschappelijke organisaties dat beslissingen eerlijk, uitlegbaar en proportioneel zijn, en kunnen zij vertrouwen op een gemeente die open en controleerbaar werkt.

Technologie die de mens centraal stelt

Met deze aanpak bouwen we aan een gemeente die vooruitkijkt én de mensen centraal stelt. Een gemeente waarin technologie niet vervangt, maar ondersteunt; niet ondoorzichtig is, maar helder; niet afstand creëert, maar verbinding brengt.

Zo maken we van slimme innovatie een kracht voor iedereen: veiliger, efficiënter en mensgericht.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- een verantwoord en mensgericht gebruik van algoritmes en kunstmatige intelligentie.
- AI inzetten om de dienstverlening aan inwoners te verbeteren, zonder afstand te creëren.
- Volledige transparantie over waar AI wordt toegepast en wat dit betekent voor inwoners.
- De menselijke maat bewaken: AI ondersteunt, maar mensen nemen de uiteindelijke besluiten.
- Innovatie stimuleren door samen te werken met kennisinstellingen en bedrijven voor lokale AI-toepassingen.
- Via het Algoritmeregister bijhouden en openbaar maken welke algoritmes worden gebruikt, zodat inwoners begrijpelijk kunnen zien hoe besluiten tot stand komen.
- Nieuwe algoritmes vooraf toetsen op ethiek, privacy en risico op discriminatie, met altijd een menselijke eindverantwoordelijke voor beslissingen die inwoners raken.

Slotwoord – Vertrouwen, Verbinding en Vooruitgang

De PK staat voor een transparante, betrokken en toekomstgerichte gemeente. Met open communicatie, brede participatie en verantwoord financieel beleid bouwen we aan stabiel en duurzaam bestuur. Veiligheid, gezondheid, innovatie en samenwerking versterken de veerkracht van onze gemeenschap en houden inwoners centraal. Zo werken we samen aan een betrouwbaar, mensgericht Bergen dat klaar is voor de uitdagingen van morgen.